This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Warburton Davies

1797
NSE

ΑἹ ΤΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ

ΣΩΖΟΜΕΝΑΙ.

EURIPIDIS

TRAGOEDIAE

QUAE SUPERSUNT,

EX RECENSIONE SAMUELIS MUSGRAVII.

TOMUS SEPTIMUS.

ASTOR LIBRARY
NEW-YORK

GLASGUAE:
EXCUDEBAT ANDREAS FOULIS.
EDINBURGI PROSTANT VENALES APUD G. LAING,
ET APUD D. BREMNER LONDINI.
MDCC.XCVII.

NEW YORK
PUBLIC
LIBRARY

Ὁ ΤΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΒΑΚΧΑΙ.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ.

ΒΑΚΧΩΝ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ ἀποθεωθεὶς, μηδὲ βουλομένου Πενθέως τὰ Ὄργια αὐτοῦ ἀναλαμβάνειν, εἰς μανίαν ἀγαγὼν τὰς τῆς Μητρὸς ἀδελφὰς, Σεμέλης λέγω, ἠνάγκασεν αὐτὰς τὸν Πενθέα διασπάσασθαι. Ἡ μυθοποιΐα κεῖται παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Πενθεῖ· Τὸ ὄνομα μόνον μεταπεποίηται Εὐριπίδῃ· Ὁ Χορὸς μὲν συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν Βακχῶν. Ἡ δὲ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν τῇ Θηβαΐδι.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ.

ΚΥΚΛΩΠΟΣ.

ὈΔΥΣΣΕΥΣ ἀναχθεὶς ἐξ Ἰλίυ, εἰς Σικελίαν ἀπεῤῥίφη, ἔνθα ὁ Πολύφημος· εὑρὼν δὲ καὶ δουλεύοντας ἐκεῖ τὺς Σατύρυς, οἶνον δὺς, ἄρνας ἤμελλε λαμβάνειν, καὶ γάλα παρ' αὐτῶν· ἐπιφανεὶς δ' ὁ Πολύφημος, ζητεῖ την αἰτίαν τῆς τῶν ἰδίων ἐκφορήσεως· ὁ Σιληνὸς δὲ, τὸν ξένον ληστεύοντα καταλαβῶν φησί. Τὰ δ' ἄλλα ὡς παρ' Ὁμήρῳ κεῖται.

ΤΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΒΑΚΧΑΙ.

Τὰ τῦ Δράματος

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ΠΕΝΘΕΥΣ.

ΧΟΡΟΣ ΒΑΚΧΩΝ.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἝΤΕΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΓΥΝΗ.

Προλογίζει δὲ ὁ Διόνυσος.

BACCHAE.

BACCHUS.

IAMBI.

VENIO *in* hanc Thebanorum terram filius Jovis
Bacchus, quem peperit olim Cadmi filia
Semele, obſtetrice uſa fulgurante igne.
Formam vero permutans ex Deo humanam,
Adſum *ad* fontes Dircae, et Iſmeni aquam.
Et video ſepulchrum matris ictae-fulmine
Hoc, juxta domum, et aedium ruinas
Fumantes, et adhuc viventem flammam divini ignis,
Perpetuam contumeliam Junonis in meam matrem.
Laudo autem Cadmum, qui inacceſſum hunc locum
Facit, ſacellum filiae: vitis vero ipſum
Undique ego ſepivi racemiferis frondibus.
Relinquens autem Lydorum auro abundantes agros,
Et Phrygum, Perſarumque apricos campos,
Et urbes Bactrianorum, et gelidam terram
Medorum peragrans, et Arabiam felicem,
Et Aſiam univerſam, quae ad ſalſum mare

Β Α Κ Χ Α Ι.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἭΚΩ Διὸς παῖς τήνδε Θηβαίων χθόνα
Διόνυσος, ὃν τίκτει ποθ' ἡ Κάδμȣ κόρη
Σεμέλη, λοχευθεῖσ' ἀϛραπηφόρῳ πυρί.
Μορφὴν δ' ἀμείψας ἐκ θεοῦ βροτησίαν,
Πάρειμι Δίρκης νάματ', Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ.
Ὁρῶ δὲ μητρὸς μνῆμα τῆς κεραυνίας
Τόδ', ἐγγὺς οἴκων, καὶ δόμων ἐρείπια
Τυφόμενα, δίȣ τε πυρὸς ἔτι ζῶσαν φλόγα,
Ἀθάνατον Ἥρας μητέρ' εἰς ἐμὴν ὕβριν.
Αἰνῶ δὲ Κάδμον, ἄβατον ὃς πέδον τόδε
Τίθησι, θυγατρὸς σηκόν· ἀμπέλȣ δέ νιν
Πέριξ ἐγὼ κάλυψα βοτρυώδει χλόῃ.
Λιπὼν δὲ Λυδῶν τὰς πολυχρύσȣς γύας,
Φρυγῶν τε· Περσῶν θ' ἡλιοβλήτȣς πλάκας,
Βάκτριά τε τείχη, τήν τε δύσχειμον χθόνα
Μήδων ἐπελθὼν, Ἀραβίαν τ' εὐδαίμονα,
Ἀσίαν τε πᾶσαν, ἣ παρ' ἁλμυρὰν ἅλα

Κεῖται, μιγάσιν Ἕλλησι βαρβάροις θ' ὁμοῦ
Πλήρεις ἔχȣσα καλλιπυργώτȣς πόλεις,
Εἰς τήνδε πρῶτον ἦλθον Ἑλλήνων πόλιν.
Κἀκεῖ χορεύσας, καὶ καταςήσας ἐμὰς
Τελετὰς, ἵν' εἴην ἐμφανὴς δαίμων βροτοῖς.
Πρώτας δὲ Θήβας τῆσδε γῆς Ἑλληνίδος
Ἀνωλόλυξα, νεβρίδ' ἐξάψας χροὸς,
Θύρσον τε δοὺς εἰς χεῖρα κισσινὸν βέλος,
Ἐπεί μ' ἀδελφαὶ μητρὸς, ἃς ἥκις' ἐχρῆν,
Διόνυσον ȣ̓κ ἔφασκον ἐκφῦναι Διός·
Σεμέλην δὲ νυμφευθεῖσαν ἐκ θνητοῦ τίνος,
Εἰς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχȣς,
Κάδμȣ σοφίσμαθ', ὧν νιν οὕνεκα κτανεῖν
Ζῆν' ἐξεκαυχῶνθ', ὅτι γάμους ἐψεύσατο.
Τοί γὰρ νῦν αὐτὰς ἐκ δόμων οἴςρησ' ἐγὼ
Μανίαις· ὄρος δ' οἰκοῦσι, παράκοποι φρενῶν,
Σκευήν τ' ἔχειν ἠνάγκασ' ὀργίων ἐμῶν.
Καὶ πᾶν τὸ θῆλυ σπέρμα Καδμείων, ὅσαι
Γυναῖκες ἦσαν, ἐξέμηνα δωμάτων.
Ὁμοῦ δὲ Κάδμȣ παισὶν ἀναμεμιγμέναι,
Χλωραῖς ὑπ' ἐλάταις ἀνορόφοις ἧνται πέτραις.
Δεῖ γὰρ πόλιν τήνδ' ἐκμαθεῖν, κεἰ μὴ θέλει,
Ἀτέλεςον οὖσαν τῶν ἐμῶν βακχευμάτων,

Jacet, mixtis Graecis et barbaris ſimul
Populoſas habens turribus bene-munitas urbes,
Illicque agens choros et conſtituens mea
Sacra, ut ſim manifeſtus deus hominibus.
Ad hanc primum veni civitatem Graecorum:
Primas vero Thebas hujus terrae Graecanicae
Ululatu-complevi, induens cervinam pellem corpori,
Et thyrſum dans in manus, hederaceum telum.
Quia me ſorores matris, quas minime oportuit,
Dionyſum negabant ex Jove natum eſſe;
Sed Semelen compreſſam ab aliquo mortali,
In Jovem contuliſſe culpam ſtupri,
Idque Cadmi commentis; quorum cauſa ipſam
Interfeciſſe Jovem ementiebantur, quod finxiſſet hunc
Concubitum. Quamobrem ipſas ex aedibus oeſtro-
Percitas expuli ego furoribus, montem vero *nunc*
Habitant delirae mentibus, coëgique *eas* habere ornatum
Meorum ſacrorum, et totum ſexum foemineum
Cadmeorum, quotquot nubiles erant, furore-correptas
Expuli ex aedibus. Simul vero cum filiis Cadmi
Mixtae, viridibus ſub abietibus inſident rupes ubi
Nulla aedium tecta ſunt. Oportet enim civitatem
Hanc ſcire, etſi nolit, ſe non initiatam eſſe meis ſacris,

Meque pro Semele matre cauſam agere,
Apparendo mortalibus Deus, quem *ipſa* peperit Jovi.
Cadmus quidem et dignitatem et imperium
Pentheo tradidit, nato ex *ſua* filia,
Qui gerit bellum mecum, et a libationibus
Repellit me, nec ullam facit mentionem *mei* in
Precibus. Quamobrem ipſi me Deum eſſe demonſtrabo,
Et cunctis Thebanis: in aliam vero regionem,
Rebus hic bene compoſitis, transferam pedem,
Ubi oſtendero me ipſum. Si vero Thebanorum civitas
Per iram cum armis Bacchas a monte reducere
Conetur, exercitus-ducem me Maenadibus addam.
Quamobrem ſpeciem mortalem *ex divina* mutatam
Habeo, et meam formam mutavi in virilem naturam.
Sed, o relinquentes Tmolum, propugnaculum Lydiae,
Sodalitium meum, mulieres, quas ex barbaris
Adduxi ſocias, et comites mihi,
Tollite conſueta in terra Phrygum
Tympana, Rheaeque matris, et mea inventa.
Regiaſque circa domos iſtas profectae
Penthei pulſate, ut *haec* videat Cadmi civitas.
Ego vero cum Bacchis ad Cithaeronis juga
Profectus, ubi ſunt, particeps ero chorearum.

Σεμέλης τε μητρὸς ἀπολογήσασθαί μ᾽ ὕπερ,
Φανέντα θνητοῖς δαίμον᾽, ὃν τίκτει Διΐ.
Κάδμος μὲν οὖν γέρας τε καὶ τυραννίδα
Πενθεῖ δίδωσι, θυγατρὸς ἐκπεφυκότι·
Ὃς θεομαχεῖ τὰ κατ᾽ ἐμὲ, δὲ σπονδῶν ἄπο
Ὠθεῖ μ᾽, ἐν εὐχαῖς τ᾽ ὐδαμοῦ μνείαν ἔχει.
Ὧν οὕνεκ᾽ αὐτῷ θεὸς γεγὼς ἐνδείξομαι,
Πᾶσίν τε Θηβαίοισιν· εἰς δ᾽ ἄλλην χθόνα,
Τὰ ᾽νθένδε θέμενος εὖ, μεταστήσω πόδα,
Δεικνὺς ἐμαυτόν· ἢν δὲ Θηβαίων πόλις
Ὀργῇ σὺν ὅπλοις ἐξ ὄρυς Βάκχας ἄγειν
Ζητῇ, συνάψω Μαινάσι στρατηλατῶν.
Ὧν οὕνεκ᾽ εἶδος θνητὸν ἀλλάξας ἔχω,
Μορφήν τ᾽ ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν.
Ἀλλ᾽, ὦ λιποῦσαι Τμῶλον, ἔρυμα Λυδίας,
Θίασος ἐμὸς, γυναῖκες, ἃς ἐκ βαρβάρων
Ἐκόμισα παρέδρους καὶ ξυνεμπόρυς ἐμοὶ,
Αἴρεσθε τἀπιχώρι᾽ ἐν πόλει Φρυγῶν
Τύμπανα, Ῥέας τε μητρὸς, ἐμά θ᾽ εὑρήματα·
Βασίλειά τ᾽ ἀμφὶ δώματ᾽ ἐλθοῦσαι τάδε
Κτυπεῖτε Πενθέως, ὡς ὁρᾷ Κάδμυ πόλις.
Ἐγὼ δὲ Βάκχαις, εἰς Κιθαιρῶνος πτύχας
Ἐλθὼν, ἵν᾽ εἰσὶ, συμμεταχήσω χορῶν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χ. Ἀσίας ἀπὸ γᾶς ἱερὸν Τμῶλον
Ἀμείψασα, θοάζω Βρομίῳ
Πόνον ἡδὺν, κάματόν τ' εὐκάματον,
Τὸν Βάκχιον εὐαζομένα θεόν.
Τίς ὁδῷ; τίς ὁδῷ;
Τίς δὲ μελάθροις; ἔκτοπος ἔστω,
Στόμα τ' εὔφημον ἅπας ὁσιέσθω·
Τὰ νομισθέντα γὰρ,
Αἰεὶ Διόνυσσον ὑμνήσω.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ Α'.

Ὦ μάκαρ, ὅστις εὐδαίμων, τελετὰς θεῶν
Εἰδὼς, βιοτὰν ἁγιστεύει,
Καὶ θιασεύεται ψυχὰν,
Ἐν ὄρεσι βακχεύων
Ὁσίοισιν καθαρμοῖς·
Τά τε ματρὸς μεγάλας
Ὄργια Κυβέλας θεμιστεύων,
Ἀνὰ θύρσον τε τινάσσων,
Κισσῷ τε στεφανωθεὶς,
Διόνυσσον θεραπεύει.
Ἴτε Βάκχαι, ἴτε Βάκχαι,

ANAPAESTI.

C. Aſiatico ex agro *profecta*, ſactum Tmolum
Relinquens, Bromio exerceo
Laborem jucundum, fatigationemque facilem,
Bacchicum celebrans deum.
Quis *in* via? quis *in* via?
Quis *in* atriis? minime obſtrepat:
Et os pium unuſquiſque ſanctificetur.
Nam iis, quae ſolenniter inſtituta ſunt,
Semper, Dionyſum celebrabo.

EPODICA.

STROPHE I.

O felix quicunque reverenter, ſacra deorum
Sciens, purificat vitam:
Et conſecrat animam,
In montibus bacchans,
Sacris purgationibus:
Et matris magnae
Orgia Cybeles colens,
Thyrſumque quatiens,
Et hedera coronatus,
Dionyſum colit.
Ite Bacchae, ite Bacchae,

Bromium deum dei filium
Dionyſum deducentes
Ex Phrygiis montibus
In vicos latos Graeciae,
Hunc Bromium.

ANTISTROPHE I.

Quem olim cum eſſet in partus puerperis neceſſitatibus, advolante Jovis tonitru,
Utero ejectum mater
Edidit, relinquens vitam
Fulminea plaga.
Puerperis autem confeſtim ipſum
Excepit thalamis Saturnius Jupiter:
Et occultans *in* femore,
Aureis concluſit
Fibulis abditum a Junone.
Peperit vero, quando Parcae
Perfecerunt cornigerum deum,
Et coronavit draconum
Sertis; unde praedam
Letiferam Maenades injiciunt undique
Crinibus.

STROPHE 2.

O Thebae, nutrices Semeles,

Βρόμιον παῖδα θεὸν θεοῦ
Διόνυσον κατάγουσαι,
Φρυγίων ἐξ ὀρέων
Ἑλλάδος εἰς εὐρυχόρους ἀγυιὰς,
Τὸν Βρόμιον·

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α'.

Ὅν ποτ', ἔχουσ' ἐν ὠδίνων λοχίαις ἀνάγ-
καισι, πταμένας Διὸς βροντᾶς,
Νηδύος ἔκβολον μάτηρ
Ἔτεκε, λιποῦσ' αἰῶ-
να κεραυνίῳ πλαγᾷ·
Λοχίοις δ' αὐτίκα νιν
Δέξατο θαλάμοις Κρονίδα Ζεύς·
Κατὰ μηρῷ δὲ καλύψας,
Χρυσέαισιν συνερείδει
Περόναις κρυπτὸν ἀφ' Ἥρας.
Ἔτεκεν δ' ἁνίκα μοῖραι
Τέλεσαν ταυροκέρων θεὸν,
Στεφάνωσέν τε δρακόντων
Στεφάνοις, ἔνθεν ἄγραν
Θηροτρόφοι Μαινάδες ἀμφιβάλλον-
ται πλοκάμοις.

ΣΤΡΟΦΗ Β'.

Ὦ Σεμέλας τροφοὶ Θῆβαι,

Στεφανοῦσθε κισσῷ·
Βρύετε, βρύετε χλοηρᾷ
Σμίλακι καλλικάρπῳ,
Καὶ καταβακχιοῦσθε δρυὸς
Ἢ ἐλάτας κλάδοισι.
Στικτῶν τ' ἔνδυτα νεβρίδων
Στέφετε λευκοτρίχων πλοκάμων
Μαλλοῖς· ἀμφὶ δὲ νάρθηκας ὑβριστὰς
Ὁσιοῦσθ'· αὐτίκα γᾶ πᾶσα χορεύσει.
Βρόμιος ὅστις ἄγει θιάσους
Εἰς ὄρος, εἰς ὄρος, ἔνθα μένει
Θηλυγενὴς ὄχλος,
Ἀφ' ἱστῶν, παρὰ κερκίδων
Τ', οἰστρηθεὶς Διονύσῳ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Β'.

Ὦ θαλάμευμα Κουρήτων,
Ζάθεοί τε Κρῆτες.
Διογενέτορες ἔναυλοι·
Ἔνθα τρικόρυθες ἄντροις
Βυρσότονον κύκλωμα τόδε
Μοὶ Κορύβαντες εὗρον.
Ἀνὰ δὲ Βακχεία συντόνῳ
Κέρασαν ἡδυβόα Φρυγίων

Coronamini hedera:
Florete, florete viridi
Smilace pulchros-habente-corymbos,
Et bacchamini quercus
Aut abietis frondibus *ornatae*:
Et veſtem maculoſarum pellium-cervinarum
Velate candidorum pecorum
Velleribus: circum autem ferulas protervas
Congregamini: mox terra omnis aget choreas.
Bromius *enim eſt*, qui choros ducit
In montem, in montem, ubi manet
Muliebris turba,
A telis, et a radiis,
Furore excita a Baccho.

ANTISTROPHE 2.

O contubernium Curetum,
Et divini Cretenſes
Natalitii Jovis Specus,
Ubi triplicem galeam geſtantes in antris,
Hunc *tympani* rotundum orbem, intentum corio,
Invenerunt mihi Corybantes.
Et in Bacchicis ſacris continuo
Miſcuerunt dulciſono Phrygiarum

Tibiarum flatu, Rheaeque manus poſuerunt
In cantibus Baccharum pulchre adſonantem,
Juxta vero furentes Satyri,
Deae matris *ſacra* peregerunt.
Ad choros vero
Conjunxerunt Trieteridum,
Quibus delectatur Dionyſus.

EPODUS.

Voluptas in montibus, quando
Ex choris pernicibus
Projicit ſe in ſolum, hinnuli geſtans *aliquis*
Sacram veſtem, apparans
Caedem hircorum, crudas epulas,
Modulans laeta, Phrygia, Lydia.
Bromius autem eſt praecentor, evoe.
Fluit vero lacte terra,
Fluit etiam vino, fluit et apum nectare,
Syriaci vero tanquam thuris fumus *ſpirat*.
Ipſe vero Bacchus, geſtans
Ignitam facem piceae,
Ex ferula emicare-*facit*, quaſſando,
Curſu et choris ſtimulans palantes,
Et clamoribus excitans,

Αὐλῶν πνεύματι, ματρός τε Ῥέας εἰς
Χέρα θῆκαν, κτύπον ἔν τ' ἄσμασι Βακχᾶν.
Παρὰ δὲ μαινόμενοι Σάτυροι
Ματέρος ἐξανύσαντο θεᾶς·
Εἰς δὲ χορεύματα
Συνῆψαν Τριετηρίδων,
Αἷς χαίρει Διόνυσος,

ΕΠΩΔΟΣ.

Ἡδὺς ἐν ὄρεσιν, ὅταν
Ἐκ θιάσων δρομαίων
Πέσῃ πεδόσε, νεβρίδος ἔχων
Ἱερὸν ἐνδυτὸν, ἀγρεύων
Αἷμα τραγοκτόνον, ὠμοφάγων χάριν,
Ἱέμενος εἰς ὄρεα Φρύγια, Λύδια.
Ὁ δ' ἔξαρχος Βρόμιος, εὐοῖ.
Ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον,
Ῥεῖ δ' οἴνῳ, ῥεῖ δὲ μελισσᾶν
Νέκταρι, Συρίας δ' ὡς λιβάνου καπνός.
Ὁ Βακχεὺς δ', ἔχων
Πυρσώδη φλόγα πεύκας,
Ἐκ νάρθηκος αἴσσει,
Δρόμῳ καὶ χοροῖς ἐρεθίζων πλανάτας,
Ἰαχαῖς τ' ἀναπάλλων,

Τρυφερὸν πλόκαμον εἰς αἰθέρα ῥίπτων.
Ἅμα δ' ἐπ' εὐάσμασιν ἐπιβρέμει
Τοιάδ'· ὦ ἴτε, Βάκχαι,
Ὦ ἴτε, Βάκχαι,
Τμώλου χρυσορόου χλιδᾷ,
Μέλπετε τὸν Διόνυσσον
Βαρυβρόμων ὑπὸ τυμπάνων,
Εὔϊα τὸν εὔϊον
Ἀγαλλόμεναι θεὸν,
Ἐν Φρυγίαισι βοαῖς, ἐνοπαῖσί τε,
Λωτὸς ὅταν εὐκέλαδος
Ἱερὸς ἱερὰ
Παίγματα βρέμῃ,
Σύνοχα φοιτάσιν
Εἰς ὄρος, εἰς ὄρος·
Ἡδομένα δ' ἄρα
Πῶλος ὅπως ἅμα
Ματέρι φορβάδι
Κῶλον ἄγει ταχύπουν,
Σκιρτήμασι Βάκχου.

ΙΑΜΒΟΙ.

Τ. Τίς ἐν πύλαισι Κάδμον ἐκκαλεῖ δόμων,
Ἀγήνορος παῖδ', ὃς, πόλιν Σιδωνίαν

Delicatas comas in aërem ſpargens:
Simul vero cum cantu infremit
Talia, o ite Bacchae,
O ite Bacchae,
Tmoli auro-fluentis deliciae,
Canite Dionyſum.
Cum tympanis grandiſonis,
Euoe Euium
Celebrantes deum,
Phrygio clamore, et vociferatione:
Ubicunque dulciſonans fiſtula
Sacra ſacros
Ludos ſonat,
Congruos diſcurrentibus
In montem, in montem:
Gaudenſque adeo,
Ut pullus ſimul agens cum
Matre *Equa*,
Pedem agitat celerem
Saltationibus Baccho.

IAMBI.

T. Quis in portis Cadmum evocat ex domo,
Agenoris filius, qui urbe Sidonia

Relicta, aedificavit hanc urbem Thebanorum?
Eat aliquis, nuncia quod Tireſias
Ipſum quaerat: ſcit vero ipſe, cujus rei cauſa venio,
Et quae pactus ſim ſenex cum *illo* ſeniore,
Conveſtire thyrſos, et hinnulorum pelles habere,
Et coronare capita hederaceis germinibus.
C. O chariſſime, ut laetatus ſum, audiens tuam vocem,
Sapientem ex viro ſapiente, cum intus eſſem.
Venio autem paratus, hunc habens ornatum dei.
Oportet enim ipſum, qui eſt filius meae filiae,
Dionyſum, hominibus iis, inter quos apparuit Deus,
Quantum pro virili poſſumus, honoratum augeri.
Ubi oportet choros agere? ubi a ſaltando pedem
Cohibere? et concutere canum caput? dux viae ſis
Tu mihi, ſenex ſeni, Tireſia: tu enim ſapiens *es*.
Quia non defatigabor nec noctu, nec interdiu
Thyrſo pulſans terram: conſuetorum obliti ſumus
Exiſtentes ſenes. T. Eadem igitur pateris quae ego:
Etenim et ego pubeſco, et aggrediar choros.
C. Ergo vehiculis in montem tranſibimus.
T. Verum non aeque deus honoraretur.
C. Senex ſenem, ut puerum, ducam te ego.
T. Ipſe deus ſine labore illuc nos deducet.

Λιπὼν, ἐπύργωσ' ἄστυ Θηβαίων τόδε;
Ἴτω τις, εἰσάγγελλε Τειρεσίας ὅτι
Ζητεῖ νιν· οἶδε δ' αὐτὸς, ὧν ἥκω πέρι,
Ἅ τε ξυνεθέμην πρέσβυς ὢν γεραιτέρῳ,
Θύρσους ἀνάπτειν, καὶ νεβρῶν δορὰς ἔχειν,
Στεφανοῦν τε κρᾶτα κισσίνοις βλαστήμασιν.
Κ. Ὦ φίλταθ', ὡς σὴν γῆρυν ᾐσθόμην κλύων,
Σοφὴν σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς, ἐν δόμοισιν ὤν.
Ἥκω δ' ἕτοιμος, τήνδ' ἔχων σκευὴν θεοῦ.
Δεῖ γάρ νιν, ὄντα παῖδα θυγατρὸς ἐξ ἐμῆς,
Διόνυσον, ὃς πέφηνεν ἀνθρώποις θεὸς,
Ὅσον καθ' ἡμᾶς δυνατὸν, αὔξεσθαι μέγαν.
Ποῖ δεῖ χορεύειν, ποῖ καθιστάναι πόδα,
Καὶ κρᾶτα σεῖσαι πολιόν; ἐξηγοῦ σύ μοι,
Γέρων γέροντι, Τειρεσία· σὺ γὰρ σοφός.
Ὡς οὐ κάμοιμ' ἂν οὔτε νύκτ', οὔτ' ἡμέραν,
Θύρσῳ κροτῶν γῆν· ἐπιλελήσμεθ' ἡδέως,
Γέροντες ὄντες. Τ. Ταὐτά μοι πάσχεις ἄρα·
Κἀγὼ γὰρ ἡβῶ· κἀπιχειρήσω χοροῖς.
Κ. Οὐκοῦν ὄχοισιν εἰς ὄρος περάσομεν.
Τ. Ἀλλ' οὐχ ὁμοίως ἂν ὁ θεὸς τιμὴν ἔχοι.
Κ. Γέρων γέροντα παιδαγωγήσω σ' ἐγώ.
Τ. Ὁ θεὸς ἀμοχθεὶ 'κεῖσε νῷν ἡγήσεται.

Κ. Μόνοι δὲ πόλεως Βακχίῳ χορεύσομεν;
Τ. Μόνοι γὰρ εὖ φρονοῦμεν· οἱ δ' ἄλλοι, κακῶς.
Κ. Μακρὸν τὸ μέλλειν· ἀλλ' ἐμῆς ἔχου χερός.
Τ. Ἰδοὺ ξύναπτε, καὶ ξυνωρίζου χέρα.
Κ. Οὐ καταφρονῶ 'γὼ τῶν θεῶν, θνητὸς γεγώς.
Τ. Οὐδὲν σοφιζόμεσθα τοῖσι δαίμοσιν.
Πατρὸς παραδοχὰς, ἅς θ' ὁμήλικας χρόνῳ
Κεκτήμεθ', οὐδεὶς αὐτὰ καταβάλλει λόγος,
Οὐδ' εἰ δι' ἄκρων τὸ σοφὸν εὕρηται φρενῶν.
Ἐρεῖ τις, ὡς τὸ γῆρας οὐκ αἰσχύνομαι,
Μέλλων χορεύειν, κρᾶτα κισσώσας ἐμόν;
Οὐ γὰρ διήρηχ' ὁ θεὸς, εἴτε τὸν νέον
Ἐχρῆν χορεύειν, εἴτε τὸν γεραίτερον·
Ἀλλ' ἐξ ἁπάντων βούλεται τιμὰς ἔχειν
Κοινὰς, δι' ἀριθμῶν δ' οὐδὲν αὔξεσθαι θέλει.
Κ. Ἐπεὶ σὺ φέγγος, Τειρεσία, τόδ' οὐχ ὁρᾷς,
Ἐγὼ προφήτης σοι λόγων γενήσομαι.
Πενθεὺς πρὸς οἴκους ὅδε διὰ σπουδῆς περᾷ,
Ἐχίονος παῖς, ᾧ κράτος δίδωμι γῆς.
Ὡς ἐπτόηται· τί ποτ' ἐρεῖ νεώτερον;
Π. Ἔκδημος ὢν μὲν τῆσδ' ἐτύγχανον χθονὸς,
Κλύω δὲ νεοχμὰ τήνδ' ἀνὰ πτόλιν κακὰ,
Γυναῖκας ἡμῖν δώματ' ἐκλελοιπέναι,

C. Soline nos urbis Baccho choreas inſtituemus?
T. Soli enim *nos* ſapimus, caeteri vero deſipiunt.
C. Iter eſt longum: ſed tu prehende meam manum.
T. Ecce, conjunge et copula manum *tuam cum mea.*
C. Non contemno ego deos cum ſim mortalis.
T. Nihil argute comminiſcimur in Deos.
Patris traditiones, quas cooetaneas diu
Servamus, eas nulla labefactabit ratio, neque
Si a ſummis ſapiens *aliquod* excogitetur ingeniis.
Dicet *fortaſſe* quis, quod ſenectutem non reverear,
Qui ſaltare ſtatuerim capite meo hedera coronato:
Non enim diſtincte dixit Deus, utrum juvenem
Oporteat choreas ducere, an ſeniorem:
Sed ab omnibus vult honores habere *pariter*
Communes. A vilibus vero nihil augeri vult.
C. Quia tu, Tireſia, lumen hoc non vides,
Ego tibi ſermonum ero interpres,
Pentheus hic ad aedes cum feſtinatione vadit,
Echionis filius, cui regnum hujus terrae tradidi *ego*:
Ut eſt turbatus! quidnam dicet novi?
P. Abſens quidem eram ex hac terra,
Nunc autem audio nova per hanc civitatem mala:
Mulieres nobis domos reliquiſſe,

Fictis bacchationibus. In umbroſis vero
Montibus celebrare novum hunc deum
Dionyſum, quicunque ille ſit, honorantes *eum* choreis:
Plenos autem thiaſis in mediis ſtare
Crateras: aliam vero alio in ſolitudinem
Fugientem inſervire complexui marium,
Praetextu quidem quaſi *ſint* Maenades ſacra peragentes
Bacchi, ſed ipſam Venerem pluris facere quam
Bacchum. Quotquot vero igitur cepi, vinctas manibus
Servant publicis miniſtri *in* tectis.
Quotquot vero, abſunt, *eas* ex monte captas *huc*
Deducam, Ino, Agauenque, quae me Echioni
Peperit, et Actaeonis matrem, Autonoëm dico:
Et ipſas ferreis conſtringens in vinculis,
Coërcebo ſtatim ab hac improba bacchatione.
Dicunt vero, quod quidam venerit hoſpes
Impoſtor, incantator ex Lydia terra,
Flavis cincinnis bene-comptus comam,
Facie purpurea habens Veneris gratis in oculis,
Qui dies nocteſque converſatur *cum illis*,
Sacra praetendens Bacchica puellis.
Quod ſi eum intra hanc domum cepero,
Ceſſare faciam a quaſſando thyrſo, et concutienda

Πλαϛαῖσι Βακχείαισιν· ἐν δὲ δασκίοις
Ὄρεσι θοάζειν τὸν νεωϛὶ δαίμονα
Διόνυσον, ὅϛις ἐϛὶ, τιμώσας χοροῖς·
Πλήρεις δὲ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἱϛάναι
Κρατῆρας· ἄλλην δ' ἄλλοσ' εἰς ἐρημίαν
Πτώσσȣσαν εὐναῖς ἀρσένων ὑπηρετεῖν,
Πρόφασιν μὲν, ὡς δὴ μαινάδας θυοσκόους,
Τὴν δ' Ἀφροδίτην πρόσθ' ἄγειν τȣ͂ Βακχίȣ.
Ὅσας μὲν οὖν εἴληφα δεσμίȣς χέρας,
Σώζȣσι πανδήμοισι πρόσπολοι ϛέγαις.
Ὅσαι δ' ἄπεισιν, ἐξ ὄρȣς θηράσομαι,
Ἰνώ τ', Ἀγαυήν θ', ἥ μ' ἔτικτ' Ἐχίονι,
Ἀκταίονός τε μητέρ', Αὐτονόην λέγω.
Καὶ σφᾶς σιδηραῖς ἁρμόσας ἐν ἄρκυσι,
Παύσω κακούργȣ τῆσδε βακχείας τάχα.
Λέγȣσι δ', ὥς τις εἰσελήλυθε ξένος
Γόης, ἐπῳδὸς, Λυδίας ἀπὸ χθονὸς,
Ξανθοῖσι βοϛρύχοισιν εὔκοσμος κόμην,
Οἰνωπὸς, ὄσσοις χάριτας Ἀφροδίτης ἔχων,
Ὃς ἡμέρας τε κ' εὐφρόνας συγγίγνεται,
Τελετὰς προτείνων εὐίȣς νεάνισιν.
Εἰ δ' αὐτὸν εἴσω τῆσδε λήψομαι ϛέγης,
Παύσω κτυποῦντα θύρσον, ἀνασείοντά τε

Κόμας, τράχηλον σώματος χωρὶς τεμών.
Ἐκεῖνος εἶναί φησι Διόνυσον θεόν·
Ἐκεῖνος ἐν μηρῷ ποτ' ἐῤῥάφη Διός·
Ὃς ἐκπυροῦται λαμπάσι κεραυνίαις
Σὺν μητρὶ, δίους ὅτι γάμους ἐψεύσατο.
Ταῦτ' οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἔστ' ἄξια,
Ὕβρεις ὑβρίζειν, ὅστις ἔστιν ὁ ξένος;
Ἀτὰρ, τόδ' ἄλλο θαῦμα, τὸν τερασκόπον
Ἐν ποικίλαισι νεβρίσι Τειρεσίαν ὁρῶ,
Πατέρα τε μητρὸς τῆς ἐμῆς, πολὺν γέλων,
Νάρθηκι βακχεύοντ'· ἀναίνομαι, πάτερ,
Τὸ γῆρας ὑμῶν εἰσορῶν, νοῦν οὐκ ἔχον.
Οὐκ ἀποτινάξεις κισσόν; οὐκ ἐλευθέραν
Θύρσου μεθήσεις χεῖρ', ἐμῆς μητρὸς πάτερ;
Σὺ ταῦτ' ἔπεισας, Τειρεσία; τόνδ' αὖ θέλεις,
Τὸν δαίμον' ἀνθρώποισιν εἰσφέρων νέον,
Σκοπεῖν πτερωτοὺς, κἀμπύρων μισθοὺς φέρειν;
Εἰ μή σε γῆρας πολιὸν ἐξεῤῥύετο,
Κάθησ' ἂν ἐν βάκχαισι δέσμιος μέσαις,
Τελετὰς πονηρὰς εἰσάγων· γυναιξὶ γὰρ
Ὅπου βότρυος ἐν δαιτὶ γίγνεται γάνος,
Οὐχ ὑγιὲς οὐδὲν ἔτι λέγω τῶν ὀργίων.
Χ. Τῆς εὐσεβείας, ὦ ξέν', οὐκ αἰδῇ θεοὺς,

Coma, cervicem a corpore ſecans.
Iſte ſe dicit eſſe Dionyſum deum:
Iſte quondam in Jovis femore inſutum fuiſſe:
Qui crematus eſt flammis fulmineis
Una cum matre, quia cum Jove celebratas nuptias
Mentita fuerat. Haec nonne digna ſunt crudeli laqueo.
Hoſpitem, quiſque ille ſit, adeo petulanter ſe gerere?
Sed ecce aliud miraculum, ipſum vatem
Tireſiam in variis pellibus hinnulorum video,
Et patrem meae matris, o rem valde ridiculam,
Ferula bacchantem. Inſanio, pater,
Senectutem veſtram intuens delirantem.
Non abjicies hederam? non liberam
Manum dimittes a thyrſo, pater meae matris?
Tu hoc *ei* perſuaſiſti, Tireſia? hunc iterum tu vis
Novum deum inferens hominibus,
Spectare alatas *aves*, et ignifpiciorum mercedes
Lucrari. Quod niſi te cana ſenectus liberaret,
Vinctus ſederes inter medias Bacchas,
Introducens ſacra pernicioſa: mulieribus enim
Quando in convivio uvae adeſt latex,
In ejuſmodi ſacris nihil ſani eſſe dico.
C. Pietatis, o hoſpes, nonne vereris potentiam,

Cumque ſis Echionis filius, dedecoras *tuum* genus,
Et Cadmum, qui ſeminavit terrigenam ſegetem?
T. Cum ſapiens aliquis nactus eſt ſermonis bonas
Occaſiones, non eſt *ei* arduum praeclare dicere.
Tu quidem habes linguam volubilem, ut *vir* ſapiens:
In verbis vero tuis non ineſt mens.
Confidens autem, et facundia pollens vir potens,
Pernicioſus civis eſt, niſi mentem habeat *ſanam.*
Hic vero novus deus, quem tu derides,
Non queam dicere magnitudinem, quantus
Per Graeciam ſit futurus. Duo enim, o adoleſcens,
Praecipua *ſunt* inter homines, Ceres dea,
Terra autem eſt *Ceres*, nomine vero utro vis *hanc*
Apella, haec quidem ſiccis *alimentis* alit mortales.
Quae autem venit in oppoſitum, hic Semeles filius,
Uvae humidam potionem invenit, et intulit
Hominibus: quae liberat miſeros mortales
Dolore, quoties repleti fuerint vitis liquore.
Somniumque, oblivionem malorum, quae quotidie
Accidunt, dat, nec eſt aliud pharmacum curarum
Efficacius. Hic, qui Deus eſt, diis libatur,
Ut homines habeant bona propter ipſum.
Et *tamen* derides eum, quod inſutus fuerit Jovis

Κάδμον τε, τὸν σπείραντα γηγενῆ στάχυν,
Ἐχίονος δ᾽ ὢν παῖς, καταισχύνεις γένος;
Τ. Ὅταν λάβῃ τις τῶν λόγων ἀνὴρ σοφὸς
Καλὰς ἀφορμὰς, ἐ μέγ᾽ ἔργον εὖ λέγειν.
Σὺ δ᾽ εὔτροχον μὲν ſλῶσσαν, ὡς φρονῶν, ἔχεις,
Ἐν τοῖς λόγοισι δ᾽ ἐκ ἔνεισί σοι φρένες.
Θρασὺς δὲ δυνατὸς, καὶ λέγειν οἷος τ᾽ ἀνὴρ,
Κακὸς πολίτης γίγνεται, νῦν ἐκ ἔχων.
Οὗτος δ᾽ ὁ δαίμων ὁ νέος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
Οὐκ ἂν δυναίμην μέγεθος ἐξειπεῖν ὅσος
Καθ᾽ Ἑλλάδ᾽ ἔσται. δύο γὰρ, ὦ νεανία,
Τὰ πρῶτ᾽ ἐν ἀνθρώποισι, Δημήτηρ θεὰ,
Γῆ δ᾽ ἐστιν, ὄνομα δ᾽, ὁπότερον βέλει, κάλει.
Αὕτη μὲν ἐν ξηροῖσιν ἐκτρέφει βροτές·
Ὁ δ᾽ ἦλθεν ἐπὶ τἀντίπαλον, ὁ Σεμέλης γόνος,
Βότρυος ὑγρὸν πόμ᾽ εὗρε, κεἰσηνέγκατο
Θνητοῖς, ὃ παύει τὲς ταλαιπώρες βροτὲς
Λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλε ῥοῆς.
Ὕπνον τε, λήθην τῶν καθημέραν κακῶν,
Δίδωσιν, ἐδ᾽ ἔστ᾽ ἄλλο φάρμακον πόνων.
Οὗτος θεοῖσι σπένδεται θεὸς γεγὼς,
Ὥστε διὰ τῦτον τἀγάθ᾽ ἀνθρώπες ἔχειν·
Καὶ καταγελᾷς νιν, ὡς ἐνεῤῥάφη Διὸς

Μηρῷ· διδάξω σ' ὡς καλῶς ἔχει τόδε.
Ἐπεί νιν ἥρπασ' ἐκ πυρὸς κεραυνίου
Ζεὺς, εἰς δ' Ὄλυμπον βρέφος ἀνήγαγεν νέον,
Ἥρα νιν ἤθελ' ἐκβαλεῖν ἀπ' οὐρανοῦ.
Ζεὺς δ' ἀντεμηχανήσαθ' οἷα δὴ θεός.
Ῥήξας μέρος τι τοῦ χθόν' ἐγκυκλουμένου
Αἰθέρος, ἔθηκε, τόνδ' ὅμηρον ἐκδιδοὺς
Διόνυσον Ἥρας νεικέων· χρόνῳ δέ νιν
Βροτοὶ τραφῆναί φασιν ἐν μηρῷ Διὸς,
Ὄνομα μεταστήσαντες ὅτι θεᾷ θεὸς
Ἥρᾳ ποτ' ὡμήρευσε, συνθέντες λόγον.
Μάντις δ' ὁ δαίμων ὅδε· τὸ γὰρ βακχεύσιμον,
Καὶ τὸ μανιῶδες, μαντικὴν πολλὴν ἔχει.
Ὅταν γὰρ ὁ θεὸς εἰς τὸ σῶμ' ἔλθῃ πολὺς,
Λέγειν τὸ μέλλον τοὺς μεμηνότας ποιεῖ.
Ἄρεώς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχει τινά·
Στρατὸν γὰρ ἐν ὅπλοις ὄντα, κἀπὶ τάξεσιν,
Φόβος διεπτόησε, πρὶν λόγχης θιγεῖν.
Μανία δὲ, καὶ τοῦτ' ἐστὶ Διονύσου πάρα.
Ἔτ' αὐτὸν ὄψει κἀπὶ Δελφίσιν πέτραις
Πηδῶντα, σὺν πεύκαισι δικόρυφον πλάκα
Βάλλοντα, καὶ σείοντα Βάκχιον κλάδον,
Μέγαν τ' ἂν Ἑλλάδ· ἀλλ' ἐμοὶ, Πενθεῦ, πιθοῦ,

Femori: docebo te quod hoc ſe recte habeat.
Poſtquam ipſum rapuit ex igne fulmineo
Jupiter, *et* in Olympum duxit infantem recentem,
Juno voluit eum ejicere de coelo.
Jupiter autem adverſus *haec dolum hunc* eſt molitus,
Utpote Deus: rupta parte quadam terram ambientis
Aetheris, poſuit hunc, obſidem amovens,
Dionyſum extra rixas Junonis: poſtea vero ipſum
Homines dixerunt enutritum in femore Jovis,
Nomine mutato, quod deae deus *Bacchus*
Junoni quondam obſes fuerit, componentes fabulam.
Vates vero deus hic *eſt*: etenim bacchatio
Et inſania magnam vaticinandi vim habet:
Quando enim hic deus in corpus venerit multus
Dicere futura inſanientes facit.
Martis quoque partem quandam aſſumptam habet.
Exercitum enim in armis, et in acie ſtantem,
Metus perterrefecit, priuſquam haſtam tangeret,
Ac dimicaret: furor autem tunc a Dionyſo invaſit,
Praeterea videbis eum in Delphicis ſaxis,
Salientem cum facibus, et bicipitem rupem
Percutientem, et quatientem bacchicum ramum,
Et magnum per Graeciam. Quare mihi, Pentheu, pare,

Ne imperium gloriare in homines habere potentia,
Neque quamvis exiſtimes quidem et in judicio tuo
Culpa ſit, ſapere quidquam te puta. Deum igitur in
Tuam terram recipe, et liba, et bacchare, et coronator
Caput. Non enim ipſe Dionyſus coget impudice ferri
Mulieres in Venerem; ſed in natura
Ineſt pudicitia ſemper ad omnia.
Hoc conſiderandum eſt: etenim in Bacchanalibus,
Quae *natura* pudica eſt, non corrumpetur.
Vides? tu gaudes, quando aſtant ad portas
Multi, et *quando* Penthei nomen urbs magnificat;
Et ille delectatur honore, *ut* arbitror:
Ego igitur, et Cadmus, quem tu derides,
Hedera coronabimur, et ſaltabimus,
Canum par ſenum; ſed tamen ſaltandum *eſt*,
Nec pugnabo contra Deum, tuis verbis inductus.
Inſanis enim quam graviſſime, neque pharmacis
Remedium accipies, neque ſine his laboras.
C. O ſenex, Phoebum non dedecoras tuis dictis;
Bromiumque magnum Deum colens, ſapis.
C. O fili, recte Tireſias te admonuit:
Habita nobiſcum, non extra legum praeſcriptum:
Nunc enim a nobis avolas, et ſapiens nihil ſapis.

Μὴ τὸ κράτος αὔχει δύναμιν ἀνθρώποις ἔχειν,
Μήδ', ἢν δοκῇς μὲν, ἡ δὲ δόξα σου νοσῇ,
Φρονεῖν δόκει τι· τὸν θεὸν δ' εἰς γῆν δέχου,
Καὶ σπένδε, καὶ βάκχευε, καὶ στέφου κάρα.
Οὐχ ὁ Διόνυσος μὴ σωφρονεῖν ἀναγκάσει
Γυναῖκας ἐς τὴν Κύπριν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
Τὸ σωφρονεῖν ἔνεστιν εἰς τὰ πάντ' ἀεί.
Τοῦτο σκοπεῖν χρή· καὶ γὰρ, ἐν βακχεύμασιν
Οὖσ', ἥ γε σώφρων, οὐ διαφθαρήσεται.
Ὁρᾷς; σὺ χαίρεις, ὅταν ἐφεστῶσιν πύλαις
Πολλοί, τὸ Πενθέως δ' ὄνομα μεγαλύνῃ πόλις·
Κἀκεῖνος, οἶμαι, τέρπεται τιμώμενος.
Ἐγὼ μὲν οὖν, καὶ Κάδμος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
Κισσῷ τ' ἐρεψόμεθα, καὶ χορεύσομεν,
Πολιὰ ξυνωρίς· ἀλλ' ὅμως χορευτέον,
Κοὐ θεομαχήσω σῶν λόγων πεισθεὶς ὕπο.
Μαίνῃ γὰρ ὡς ἄλγιστα, κοὔτε φαρμάκοις
Ἄκη λάβοις ἂν, οὔτ' ἄνευ τούτων νοσεῖς.
Χ. Ὦ πρέσβυ, Φοῖβόν τ' οὐ καταισχύνεις λόγοις,
Τιμῶν τε Βρόμιον σωφρονεῖς μέγαν θεόν.
Κ. Ὦ παῖ, καλῶς σοι Τειρεσίας παρῄνεσεν·
Οἴκει μεθ' ἡμῶν, μὴ θύραζε τῶν νόμων.
Νῦν γὰρ πέτῃ τε, καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖς.

Καὶ μὴ γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς οὗτος, ὡς σὺ φῄς,
Παρά σοι λεγέσθω· καὶ καταψεύδου καλῶς,
Ὡς ἔστι Σεμέλης, ἵνα δοκῇ θεὸν τεκεῖν,
Ἡμῖν τε τιμὴ, παντὶ τῷ γένει, προσῇ.
Ὁρᾷς τὸν Ἀκταίωνος ἄθλιον μόρον·
Ὃν ὠμόσιτοι σκύλακες, ἃς ἐθρέψατο,
Διεσπάσαντο, κρείσσον' ἐν κυνηγίαις
Ἀρτέμιδος εἶναι κομπάσαντ', ἐν ὀργάσιν;
Ὃ μὴ πάθῃς σὺ, δεῦρό σου στέψω κάρα
Κισσῷ· μεθ' ἡμῶν τῷ θεῷ τιμὴν δίδου.
Π. Οὐ μὴ προσοίσεις χεῖρα· βακχεύσεις δ' ἰὼν,
Μηδ' ἐξομόρξῃ μωρίαν τὴν σὴν ἐμοί.
Τῆς σῆς ἀνοίας τόνδε τὸν διδάσκαλον
Δίκῃ μέτειμι· στειχέτω τις, ὡς τάχος,
Ἐλθὼν δὲ θάκους τοῦσδ', ἵν' οἰωνοσκοπεῖ,
Μοχλοῖς τριαινοῦ κἀνάτρεψον ἔμπαλιν,
Ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμοῦ·
Καὶ στέμματ' ἀνέμοις καὶ θυέλλαισι μέθες·
Μάλιστα γάρ νιν δήξομαι δράσας τάδε.
Οἱ δ', ἀνὰ πόλιν στείχοντες, ἐξιχνεύσατε
Τὸν θηλύμορφον ξένον, ὃς εἰσφέρει νόσον
Καινὴν γυναιξὶ, καὶ λέχη λυμαίνεται.
Κἄνπερ λάβητε, δέσμιον πορεύσατε

Etſi enim hic non eſt Deus, ut tu dicis,
Apud te *tamen* dicatur, et mentiaris ſtrenue,
Quod ſit, ut videatur peperiſſe deum Semele,
Nobis vero omnibus, *toti* generi adſit honor.
Vides Actaeonis miſerum interitum,
Quem crudivori canes, quos aluit,
Diſcerpſerunt, praeſtantiorem in venatione,
Quam Diana ſit, gloriantem ſe eſſe in ſaltibus?
Quod ne tibi accidat, veni huc, et ego coronabo caput
Tuum hedera, et nobiſcum tribue honorem Deo.
P. Nequaquam admovebis mihi manum: tu vero ipſe
Bacchatum eas, neque extergas ſtultitiam tuam mihi,
Hunc *vero* tuae dementiae magiſtrum
Poenis perſequar. Eat aliquis quamprimum,
Profectuſque ad ſedes hujuſce, ubi captat auſpicia,
Vectibus tanquam tridente concute et everte eas
Retro, ſurſum et deorſum omnia confundens ſimul,
Coronaſque ventis et procellis dimitte.
Maxime enim ipſum mordebo hoc faciens.
Vos vero per urbem euntes inveſtigate
Illum effoeminatum hoſpitem, qui introducit
Morbum novum mulieribus, et connubia labefactat.
Et ſi ceperitis, vinctum adducite

Huc eum, ut lapidationis poenam nactus
Moriatur, conſpicatus acerba Bacchanalia in Thebis.
T. O miſer, neſcis quonam progrediaris verbis.
Jam inſanis, et ante de ſano mentis ſtatu deturbatus
Eras. Eamus nos, Cadme, et deprecemur
Pro iſto, quanquam exiſtente ſaevo,
Et pro civitate, Deum, ne quid *in nos* novi
Faciat, ſed ſequere me hederaceo cum baculo.
Et tentes firmare meum corpus, et ego tuum.
Senes enim duos *ſimul euntes*, cadere turpe *eſt*: ito
Tamen. Baccho enim Jovis filio ſerviendum *eſt*.
Cave autem ne Pentheus luctum inferat aedibus
Tuis, Cadme, vaticino quidem *hoc* non dico,
Ipſis vero rebus *edoctus*; ſtulta enim ſtultus profert.

ANTISTROPHICA

STROPHE I.

C. Sancta, veneranda deorum,
Sancta, quae per terras
Tabulas occultas fers:
Haec Penthei *verba* audis?
Audis profanam injuriam
Adverſus Bromium Semeles *filium*,
In capita pulchre-coronatis *conviviorum*

Δεῦρ' αὐτὸν, ὡς ἂν, λευσίμου δίκης τυχὼν,
Θάνῃ, πικρὰν βάκχευσιν ἐν Θήβαις ἰδών.
Τ. Ὦ σχέτλι', ὡς οὐκ οἶσθα ποῦ ποτ' εἶ λόγων.
Μέμηνας· ἤδη καὶ πρὶν ἐξέστης φρενῶν.
Στείχωμεν ἡμεῖς, Κάδμε, κἀξαιτώμεθα
Ὑπέρ τε τούτου, καίπερ ὄντος ἀγρίου,
Ὑπέρ τε πόλεως, τὸν θεὸν, μηδὲν νέον
Δρᾶν· ἀλλ' ἕπου μοι κισσίνου βάκτρου μέτα.
Πειρῶ δ' ἀνορθοῦν σῶμ' ἐμὸν, κἀγὼ τὸ σόν·
Γέροντε δ' αἰσχρὸν δύο πεσεῖν· ἴτω δ' ὅμως·
Τῷ Βακχίῳ καὶ τῷ Διὸς δουλευτέον.
Πενθεὺς δ' ὅπως μὴ πένθος εἰσοίσει δόμοις
Τοῖς σοῖσι, Κάδμε, μαντικῇ μὲν οὐ λέγω,
Τοῖς πράγμασιν δέ· μῶρα γὰρ μῶρος λέγει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ Α'.

Χ. Ὁσία, πότνα θεῶν,
Ὁσία δ', ἃ κατὰ γᾶν
Χρύσεα πτέρυγα φέρεις,
Τάδε Πενθέως ἀΐεις;
Ἀΐεις οὐχ ὁσίαν ὕβριν
Ἐς τὸν Βρόμιον τὸν Σεμέλας,
Τὸν παρὰ καλλιστεφάνοις εὐφροσύναις

Δαίμονα πρῶτον μακάρων; ὃς τάδ' ἔχει,
Θιασεύειν τε χοροῖς,
Μετά τ' αὐλοῦ γελάσαι,
'Αποπαῦσαί τε μερίμνας,
'Οπόταν βότρυος ἔλθῃ
Γάνος ἐν δαιτὶ θεῶν,
Κισσοφόροις δ' ἐν θαλίαις
'Ανδράσι κρατὴρ ὕπνον ἀμφιβάλῃ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ Α'.

'Αχαλίνων ϛομάτων,
'Ανόμȣ τ' ἀφροσύνας,
Τὸ τέλος δυϛυχία.
'Ο δὲ τᾶς ἡσυχίας
Βίοτος, καὶ τὸ φρονεῖν, ἀσά-
λευτον μένει, καὶ συνέχει
Δῶμα· πρόσω γὰρ, ἀλλ' ὅμως αἰθέρα ναί-
οντες ὁρῶσιν τὰ βροτῶν ȣ̓ρανίδαι.
Τὸ σοφὸν δ' ȣ̓ σοφία·
Τό, τε μὴ θνητὰ φρονεῖν,
Βραχὺς αἰών ἐπὶ τȣ́τῳ
Δέ τις ἂν, μεγάλα διώκων,
Τὰ παρόντ' ȣ̓χὶ φέρει.
Μαινομένων οἵδε τρόποι,

Oblectationibus deum praecipuum deorum? qui
Haec *Munera* habet, tripudiare choreis,
Et laetari cum tibiis,
Et ſedare curas,
Quando venerunt uvae
Latices in conviviis deorum,
Floridiſque in ſympoſiis
Crater ſomnum viris immiſerit.

ANTISTROPHE I.

Effraenati oris,
Et exlegis amentiae
Finis *eſt* infortunium.
Tranquillitatis vero
Vita, et prudentia, in-
concuſſa manet, et ſervat
Domum. Nam procul *quidem*, ſed tamen aetherem
Incolentes, intuentur *res* mortalium caeleſtes.
Nimis autem *eſſe* callidum, non *eſt* ſapientia:
Et non mortalia ſapere
Decurtat vitam; hac autem conditione
Si magna ſectatus aliquis,
Non praeſentibus acquieſcat,
Iſti *ſunt* mores inſanientium,

Et ſtultorum, meo quidem judicio, virorum.

STROPHE 2.

Utinam veniam in Cyprum,
Inſulam Veneris,
Ubi mulcentes animum diſpenſantur
Mortalibus amores:
Et *in* Paphum, quam pulchro otio exeuntes
Barbari fluminis aquae
Frugiferam reddunt ſine imbribus:
Et ubi pulcherrima
In Pieria Muſarum ſedes *eſt*,
Sacer clivus Olympi.
Illuc duc me
Bromie, Bromie,
Bacche deus.
Illic *ſunt* Charites,
Illic *eſt* Amor,
Illic etiam Bacchis
Fas *eſt* orgia celebrare.

ANTISTROPHE 2.

Hic deus filius Jovis,
Gaudet quidem laetis conviviis:
Amat vero divitiarum-datricem
Pacem, juvenum-altricem deam,

Καὶ κακοβούλων παρ' ἐμοί γε φωτῶν.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Ἱκοίμαν ποτὶ τὰν Κύπρον,
Νᾶσον τᾶς Ἀφροδίτας,
Ἵνα θελξίφρονες νέμονται
Θνατοῖσιν ἔρωτες·
Πάφον θ', ἂν ἑκατόστομοι
Βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ
Καρπίζουσιν ἄνομβροι·
Ὅπου καλλιστευομένα
Πιερία μούσειος ἕδρα,
Σεμνὰ κλιτὺς Ὀλύμπου,
Ἐκεῖσ' ἄγε με,
Βρόμιε, Βρόμιε,
Προβακχήϊε δαῖμον.
Ἐκεῖ χάριτες,
Ἐκεῖ δὲ πόθος·
Ἐκεῖ δὲ Βάκχαισι
Θέμις ὀργιάζειν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Ὁ δαίμων ὁ Διὸς παῖς,
Χαίρει μὲν θαλίαισιν,
Φιλεῖ δ' ὀλβοδότειραν εἰρή-
ναν, κουροτρόφον θεάν

Ἴσαν δ' εἴς τε τὸν ὄλβιον,
Τόν τε χείρονα, δῶκ' ἔχειν
Οἴνε τέρψιν ἄλυπον.
Μισεῖ δ', ᾧ μὴ ταῦτα μέλει,
Κατὰ φάος, νύκτας τε φίλας,
Εὐαίωνα διαζῆν.
Σοφὸν δ' ἀπέχειν
Πραπίδα, φρένα τε,
Περισσῶν παρὰ φωτῶν.
Τὸ πλῆθος ὅ, τι
Τὲ φαυλότερον
Ἐνόμισσε, χρῆταί τε,
Τόδέ τοι λέγοιμ' ἄν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Θ. Πενθεῦ, πάρεσμεν, τήνδ' ἄγραν ἠγρευκότες.
Ἐφ' ἣν ἔπεμψας· ἐδ' ἄκρανθ' ὡρμήσαμεν.
Ὁ θὴρ δ' ὅδ' ἡμῖν πρᾶος, ἐδ' ὑπέσπασε
Φυγῇ πόδ', ἀλλ' ἔδωκεν ἐκ ἄκων χέρας,
Οὐδ' ὠχρὸς, ἐδ' ἤλλαξεν οἰνωπὸν γένυν·
Γελῶν δὲ, καὶ δεῖν, κἀπάγειν, ἐφίετο.
Ἔμενέ τε, τἐμὸν εὐπρεπὲς ποιέμενος.
Κἀγὼ δι' αἰδοῦς εἶπον, ω ξέν', ἐχ ἑκὼν
Ἄγ' σε, Πενθέως δ', ὅς μ' ἔπεμψ', ἐπιστολαῖς.

Aequalem autem et diviti
Et pauperi dat habere
Vini delectationem, carentem triſtitia:
Odit autem, cui haec non ſunt curae, *ſcilicet*,
Per diem, et gratas noctes,
Laetum vivere.
Sapientia autem *eſt*, abſtinere
Animum, mentemque
A viris novitatis ſtudioſis,
Et quod vulgus
Tenue
Probat, et utitur,
Hoc profecto amplecti lubet.

IAMBI.

F. Pentheu, adſumus capta hac praeda,
Ad quam *nos* miſiſti, neque conati ſumus irrita.
Haec enim fera nobis *fuit* placida, neque ſubtraxit
Pedem fuga, ſed non invita tradidit manus,
Neque expalleſcens: neque mutavit rubras genas,
Sed ridens et ſe ligari et abduci juſſit,
Et manſit, meam operam facilem reddens.
Ego autem prae pudore dixi: o hoſpes, invitus
Duco te, ſed mandato Penthei, qui me miſit.

Quas porro tu Bacchas incluſeras, quas rapueras,
Et ligaveras in vinculis publici carceris,
Illae procul profectae, ſolutae nemora
Saliunt, Bromium invocantes deum.
Sua ſponte vero vincula pedum ipſius ſoluta ſunt,
Clauſtraque laxarunt fores, ſine mortali manu.
Hic autem vir venit plenus multis miraculis
Ad haſce Thebas. Tibi igitur caetera curae eſſe
Convenit. P. Praehendite manus iſtius: cum ſit enim
In caſſibus, non eſt adeo celer, ut me effugiat.
At, o hoſpes, corpore quidem non es deformis,
Ut ad mulieres *alliciendas*, quam ob *cauſam* Thebas
Veniſti. Coma enim tua prolixa *eſt*, non luctam
Redolens, circa genas ipſas fuſa, plena amore.
Album vero colorem ex compoſito factum habes,
Non *ſub* radiis ſolis, ſed ſub umbra
Venerem pulchritudine captans.
Dic igitur mihi primum, quiſnam ſis genere.
B. Jactantia nulla eſt, quam putas. Facile autem *erit*
Hoc dicere. floribus abundantem Tmolum noviſtine
Auditu? P. Novi, qui Sardes circumdat undique.
B. Inde ſum. Lydia vero mihi *eſt* patria.
P. Unde vero haec ſacra adfers in Graeciam?

Ἃς δ' αὖ σὺ Βάκχας εἶρξας, ἃς συνήρπασας,
Κάδησας ἐν δεσμοῖσι πανδήμου στέγης,
Φροῦδαί γ' ἐκεῖναι λελυμέναι πρὸς ὀργάδας
Σκιρτῶσι, Βρόμιον ἀνακαλούμεναι θεόν.
Αὐτόματα δ' αὐτοῖς δεσμὰ διελύθη ποδῶν,
Κλῇδές τ' ἀνῆκαν θύρετρ' ἄνευ θνητῆς χερός.
Πολλῶν δ' ὅδ' ἀνὴρ θαυμάτων ἥκει πλέως
Εἰς τάσδε Θήβας· σοὶ δὲ τἄλλα χρὴ μέλειν.
Π. Λάζυσθε χειρῶν τοῦδ'· ἐν ἄρκυσιν γὰρ ὤν,
Οὐκ ἔστιν οὕτως ὠκὺς, ὥστέ μ' ἐκφυγεῖν.
Ἀτὰρ τὸ μὲν σῶμ' οὐκ ἄμορφος εἶ, ξένε,
Ὡς εἰς γυναῖκας, ἐφ' ὅπερ εἰς Θήβας πάρει.
Πλόκαμός τε γάρ σου ταναὸς, οὐ πάλης ὕπο,
Γένυν παρ' αὐτὴν κεχυμένος, πόθου πλέως.
Λευκὴν δὲ χροιὰν εἰς παρασκευὴν ἔχεις,
Οὐχ ἡλίου βολαῖσιν, ἀλλ' ὑπὸ σκιᾶς,
Τὴν Ἀφροδίτην καλλονῇ θηρώμενος.
Πρῶτον μὲν οὖν μοι λέξον, ὅστις εἶ γένος.
Δ. Οὐ κόμπος οὐδείς· ῥᾴδιον δ' εἰπεῖν τόδε·
Τὸν ἀνθεμώδη Τμῶλον οἶσθά που κλύων;
Π. Οἶδ', ὃς τὸ Σάρδεων ἄστυ περιβάλλει κύκλῳ.
Δ. Ἐντεῦθέν εἰμι· Λυδία δέ μοι πατρίς.
Π. Πόθεν δὲ τελετὰς τάσδ' ἄγεις εἰς Ἑλλάδα;

Δ. Διόνυσος ἡμᾶς εἰσέβησ᾽, ὁ τοῦ Διός.

Π. Ζεὺς δ᾽ ἔστ᾽ ἐκεῖ τις, ὃς νέους τίκτει θεούς;

Δ. Οὐκ, ἀλλ᾽ ὃς Σεμέλης ἐνθάδ᾽ ἔζευξεν γάμοις.

Π. Πότερα δὲ νύκτωρ σ᾽, ἢ κατ᾽ ὄμμ᾽, ἠνάγκασεν;

Δ. Ὁρῶν ὁρῶντα, καὶ δίδωσιν ὄργια.

Π. Τὰ δ᾽ ὄργι᾽ ἐστὶ τίν᾽ ἰδέαν ἔχοντά σοι;

Δ. Ἄρρητ᾽ ἀβακχεύτοισιν εἰδέναι βροτῶν.

Π. Ἔχει δ᾽ ὄνησιν τοῖσι θύουσιν τινά;

Δ. Οὐ θέμις ἀκοῦσαί σ᾽, ἔστι δ᾽ ἄξι᾽ εἰδέναι.

Π. Εὖ τοῦτ᾽ ἐκιβδήλευσας, ἵν᾽ ἀκοῦσαι θέλω.

Δ. Ἀσέβειαν ἀσκοῦντ᾽ ὄργι᾽ ἐχθαίρει θεοῦ.

Π. Τὸν θεὸν γὰρ ὁρᾶν σὺ φὴς σαφῶς, ποῖός τις ἦν;

Δ. Ὁποῖος ἤθελ᾽, οὐκ ἐγὼ ᾽τασσον τόδε.

Π. Ταῦτ᾽ αὖ παρωχέτευσας εὖ, κοὐδὲν λέγων.

Δ. Δόξει τις, ἀμαθεῖ σοφὰ λέγων, οὐκ εὖ φρονεῖν.

Π. Ἦλθες δὲ πρῶτα δεῦρ᾽, ἄγων τὸν δαίμονα;

Δ. Πᾶς ἀναχορεύει βαρβάρων τάδ᾽ ὄργια.

Π. Φρονοῦσι γὰρ κάκιον Ἑλλήνων πολύ.

Δ. Τάδ᾽ εὖ γε μᾶλλον· οἱ νόμοι δὲ διάφοροι.

Π. Τὰ δ᾽ ἱερὰ νύκτωρ, ἢ μεθ᾽ ἡμέραν, τελεῖς;

Δ Νύκτωρ τὰ πολλά· σεμνότητ᾽ ἔχει σκότος.

Π. Τοῦτ᾽ εἰς γυναῖκας δόλιόν ἐστιν, καὶ σαθρόν.

Δ. Κἂν ἡμέρᾳ τό γ᾽ αἰσχρὸν ἐξεύροι τις ἄν.

B. Bacchus nos, filius Jovis, in eam duxit.
P. Eſtne igitur illic aliquis Jupiter, qui gignat novos
Deos? B. Non: ſed qui Semelen hic *ſibi* conjunxit
Nuptiis. P. Utrum noctu te, an interdiu *coëgit huc*
Venire? B. Cernens cernentem: et tradidit *haec* ſacra.
P. Haec vero orgia quam ſpeciem habent tibi?
B. Nefas *eſt* ſcire non initiatos-Bacchi-ſacris mortales.
P. Feruntne aliquam utilitatem ſacrificantibus!
B. Non *eſt* fas te audire: ſunt tamen cognitu digna.
P. Recte hoc fucaſti, ut velim *hæc* audire.
B. Impietatem profitentem Myſteria fugiunt Dei.
P. Tu enim dicis te vidiſſe deum palam, qualis erat?
B. Qualis *ipſe* voluit: non *enim* ego praecipiebam hoc.
P. Haec certe *alio* derivaſti bene et non bene dicens.
B. Videbitur quis non ſapere, ſi narret imperito.
P. Veniſti autem tu primum huc, hunc adducens
Deum? B. Omnes Barbari ſaltantes celebrant haec
Orgia. P. Sapiunt enim multo pejus quam Graeci.
B. *Imo in rebus* hiſce longe melius: ſed mores *ſunt*
Diſſimiles. P. Haec vero ſacra noctu, an interdiu facis?
B. Noctu plerumque: tenebrae *enim* habent aliquid
Auguſti. P. *At* hoc mulieribus inſidioſum eſt, et
Vitioſum. B. Etiam interdiu inveniat aliquis

Turpitudinem. P. Te *vero* poenas dare oportet
Propter impia ſophiſmata. B. Te vero *propter*
Stoliditatem, et quia es impius erga deum. P. Quam
audax *eſt* iſte Bacchus, nec imperitus verborum.
B. Dicas quid oporteat pati me; quod atrox *malum*
Mihi facies? P. Primum quidem delicatum tuum
Cincinnum abſcindam. B. Sacer *eſt* capillus *iſte*. Deo
Enim ipſum nutrio. P. Deinde thyrſum hunc trade ex
Manibus. B. Ipſe tu mihi eripe: hunc *enim datum a*
Baccho fero. P. Tuumque corpus intus *in* carceribus
Aſſervabimus. B. Solvet me Deus ipſe, cum ego
Voluero. P. Quando vocabis eum, ſtans inter
Bacchas. B. Et nunc quae patior videt prope adſtans.
P. Et ubi eſt? non enim conſpicuus *eſt* oculis meis.
B. Mecum: tu vero cum impius ſis, non vides *eum*.
P. Comprehendite *hunc*: contemnit *enim* hic me, et
Thebas. B. Ego ſanus vobis inſanis edico ne me
Ligetis. P. Ego vero *jubeo*, ut te ligent, majus jus
Habens. B. Non ſcis, quid vivis, neque vides, neque
Quid ſis. P. Pentheus, Agaves filius, ex patre Echione.
B. Idoneus es habere malam fortunam, quoad nomen
Tuum. P. Abite conſtringite eum juxta equeſtre
Praeſepe, ut obſcuras videat tenebras.

Π. Δίκην σε δοῦναι δεῖ σοφισμάτων κακῶν.

Δ. Σὲ δ' ἀμαθίας γε, κἀσεβοῦντ' εἰς τὸν θεόν.

Π. Ὡς θρασὺς ὁ Βάκχος, κοὐκ ἀγύμναστος λόγων.

Δ. Εἴφ' ὅ, τι παθεῖν δεῖ· τί με τὸ δεινὸν ἐργάσῃ;

Π. Πρῶτον μὲν ἁβρὸν βόστρυχον τεμῶ σέθεν.

Δ. Ἱερὸς ὁ πλόκαμος· τῷ θεῷ δ' αὐτὸν τρέφω.

Π. Ἔπειτα θύρσον τόνδε παράδος ἐκ χεροῖν.

Δ. Αὐτός μ' ἀφαιροῦ· τόνδε Διονύσου φορῶ.

Π. Εἱρκταῖσί τ' ἔνδον σῶμα σὸν φυλάξομεν.

Δ. Λύσει μὲ δαίμων αὐτὸς, ὅταν ἐγὼ θέλω.

Π. Ὅταν γε καλέσῃς αὐτὸν, ἐν Βάκχαις σταθείς.

Δ. Καὶ νῦν ἃ πάσχω, πλησίον παρὼν, ὁρᾷ.

Π. Καὶ ποῦ 'στιν; οὐ γὰρ φανερὸς ὄμμασίν γ' ἐμοῖς.

Δ. Παρ' ἐμοί· σὺ δ', ἀσεβὴς αὐτὸς ὢν, οὐκ εἰσορᾷς.

Π. Λάζυσθε, καταφρονεῖ με, καὶ Θήβας, ὅδε.

Δ. Αὐδῶ με μὴ δεῖν, σωφρονῶν οὐ σώφροσιν.

Π. Ἐγὼ δὲ δεῖν σε, κυριώτερος σέθεν.

Δ. Οὐκ οἶσθ' ὅ, τι ζῇς, οὐδ' ὁρᾷς, οὔθ' ὅστις εἶ.

Π. Πενθεὺς, Ἀγαυῆς παῖς, πατρὸς δ' Ἐχίονος.

Δ. Ἐνδυστυχῆσαι τοὔνομ' ἐπιτήδειος εἶ.

Π. Χώρει· καθείρξατ' αὐτὸν ἱππικαῖς πέλας
Φάτναισιν, ὡς ἂν σκότιον εἰσορᾷ κνέφας.

Ἐκεῖ χόρευε· τάσδε δ᾽, ἃς ἄγων πάρει,
Κακῶν συνεργοὺς, ἢ διεμπολήσομεν,
Ἢ χεῖρα δούπου τοῦδε, καὶ βύρσης κτύπου,
Παύσας, ἐφ᾽ ἱστοῖς δμωΐδας κεκτήσομαι.
Δ. Στείχοιμ᾽ ἄν· ὅ, τι γὰρ μὴ χρεὼν οὔτι χρεὼν
Παθεῖν· ἀτάρ τοι τῶνδ᾽ ἄποιν᾽ ὑβρισμάτων
Μέτεισι Διόνυσός σ᾽, ὃν οὐκ εἶναι λέγεις.
Ἡμᾶς γὰρ ἀδικῶν, κεῖνον εἰς δεσμοὺς ἄγεις.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ.

* * * * * *

Χ. Ἀχελώου θύγατερ,
Πότνι᾽, εὐπάρθενε Δίρκα,
Σὺ γάρ ἐν σαῖς ποτε παγαῖς
Τὸ Διὸς βρέφος ἔλαβες·
Ὅτε μηρῷ πυρὸς ἐξ ἀθανάτου Ζεὺς
Ὁ τεκὼν ἥρπασέ νιν,
Τάδ᾽ ἀναβοήσας·
Ἴθ᾽, ὦ Διθύραμβ᾽, ἐμὰν
Ἄρσενα τάνδε βᾶθι νηδύν.
Ἀναφανῶ σε τόδ᾽, ὦ
Βάκχιε, Θήβαις ὀνομάζειν.
Σὺ δέ μ᾽, ὦ μάκαιρα Δίρκα,

Ibi ſalta: iſtas vero, quas adducis,
Scelerum ſocias, aut vendemus,
Aut manum a ſtrepitu hoc, et byrſae ſonitu
Compeſcens, ad telam ancillas poſſidebo,
B Abibo: nam quod non eſt fatale, non eſt neceſſe
Pati: ſed *propter* contumelias poenam
Infliget tibi Bacchus, quem tu nihil eſſe dicis.
Nos enim laedens, illum ducis in vincula.

EPODICA.

STROPHE I.

C. * * * *

Acheloi filia,
Veneranda, felix-virgo Dircae:
Tu enim olim in tuis fontibus
Infantem Jovis accepiſti:
Quando *ad* femur ex coeleſti igne Jupiter
Genitor rapuit ipſum,
Haec clamitans:
Age, o Dithyrambe, meum
Maſculum uterum ſubeas.
Faciam ut hoc te,
Bacche, Thebae appellent,
Tu vero me, o beata Dirce,

Sertigeros repellis
Coetus habentem in te.
Quare me aſpernaris? quare me fugis?
Poſthac profecto per racemoſas
Dionyſi delicias vitis,
Poſthac tibi Bromius erit curae.

ANTISTROPHE.

Qualem, qualem iram
Oſtendit terreſtre
Genus, exque dracone natus
Olim Pentheus, quem Echion
Genuit terra-editus,
Immane monſtrum, non hominem humanum:
Sed cruentum ut Gigantem,
Adverſarium diis.
Qui me laqueis *miniſtram*
Bromii cito ligabit.
Meum *enim* tenet in
Domo jam chorearum-ſocium,
Abditum in tenebrico carcere.
Vides haec, o Jovis fili
Bacche, tuas ſacerdotes
In diſcrimine calamitatis?

Στεφανηφόρȣς ἀπωθῇ
Θιάσȣς ἔχȣσαν ἐν σοί.
Τί μ' ἀναίνῃ; τί με φεύγεις;
Ἔτι, ναὶ τὰν βοτρυώδη
Διονύσσου χάριν οἴνας,
Ἔτι σοι τȣ͂ Βρομίȣ μελήσει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Οἵαν, οἵαν ὀργὰν
Ἀναφαίνει χθόνιον
Γένος, ἐκφύς τε δράκοντός
Ποτὲ Πενθεὺς, ὃν Ἐχίων
Ἐφύτευσε χθόνιος,
Ἀγριωπὸν τέρας, ȣ̓ φῶτα βρότειον
Φόνιον δ' ὥςε γίγαν-
τ', ἀντίπαλον θεοῖ-
σιν· ὃς με βρόχοισι, τὰν
Τȣ͂ Βρομίȣ, τάχει συνάψει.
Τὸν ἐμὸν ἐντὸς ἔχει
Δώματος ἤδη θιασώταν,
Σκοτίας κρυπτὸν ἐν εἱρκταῖς.
Ἐσορᾷς τάδ', ὦ Διὸς παῖ
Διόνυσσε, σὰς προφήτας
Ἐν ἁμίλλαισιν ἀνάγκας;

Μόλε, χρυσῶπα, τινάσσων
Ανὰ θύρσον κατ' Ὄλυμπον·
Φονίȣ δ' ἀνδρὸς ὕϐριν κατάσχες.

ΕΠΩΔΟΣ.

Πόθι Νύσσης ἄρα θη-
ροτρόφȣ θυρσοφορεῖς
Θιάσȣς, ὦ Διόνυσσ', ἢ
Κορυφαῖς Κωρυκίαις·
Τάχα δ' ἐν ταῖς πολυδένδρεσσιν Ὀλύμπȣ
Θαλάμοις, ἔνθά ποτ' Ὀρ-
φεὺς κιθαρίζων
Σύναγε δένδρεα Μȣ-
σαις, σύναγε θῆρας ἀγρώτας.
Μάκαιρ' ὦ Πιερία,
Σέϐεταί σ' Εὔϊος·
Ἥξει τε, χορεύσων
Ἅμα βακχεύμασι·
Τόν τ' ὠκυρόαν
Διαϐὰς Ἀξιὸν,
Εἱλισσομένας τε Μαινάδας ἄξει,
Λυδίαν τε, τὸν τᾶς εὐδαιμονίας
Βροτοῖς ὀλϐοδόταν, πατέρα τε,
Τὸν ἔκλυον εὔϊππον χώραν ὕδασι

Veni aureo-vultu fulgens, quatiens
Thyrſum per Olympum,
Et cohibe petulantiam ſaevi viri.

EPODUS.

Ubi, an ad Nyſſam ferarum
Altricem, thyrſigeros
Congregas, o Dionyſe, an
In Coryciis verticibus?
Aut fortaſſis in Olympi nemoroſis
Cavernis; ubi quondam
Orpheus cithara ludens
Congregavit arbores
Cantu, congregavit feras ſaevas.
O beata Pieri,
Colit te Bacchus;
Et veniet ducturus choros
Cum bacchationibus.
Saltantes quoque Maenadas ducet
Et celeriter-fluentam
Trajiciens Axium,
Et Lydian, felicitatis
Mortalibus largitorem, et parentem,
Quem audivi praeſtantem equis regionem aquis

Limpidiſſimis impinguare.

MONOSTROPHICA.

B. Io, audite meam, audite vocem:
Io, Bacchae, io Bacchae.
C. Quis hic? quis? Unde ſonitus hic
Me vocavit Bacchi?
B. Io iterum voco,
Semeles Joviſque filius.
C. Io, io domine, domine,
Venias nunc ad noſtrum chorum,
O Bromie, Bromie.
Solum terrae contremiſcit, o Diva.
A, a: mox Penthei domus
Concutietur ruinis.
Bacchus *eſt* in atriis,
Colite ipſum.
S. Colimus, o.
S. Videte lapideos columniarum cuneos
Hos ab invicem recedentes.
Bromius eſt, qui clamorem edidit intra tecta.
S. Incende fulmineam flagrantem facem,
Combure, combure domum Penthei.
S. A, a. Non vides ignem, neque reſpicis.

Καλλίϛοισι λιπαίνειν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Δ. Ἰὼ, κλύετ' ἐμᾶς, κλύετ' αὐδᾶς,
Ἰὼ βάκχαι, ἰὼ βάκχαι.
Χ. Τίς ὅδε; τίς, πόθεν ὁ κέλαδος
Ἀνά μ' ἐκάλεσεν Εὐίου;
Δ. Ἰὼ πάλιν αὐδῶ,
Ὁ Σεμέλας, ὁ Διὸς παῖς.
Χ. Ἰὼ, ἰὼ δέσποτα, δέσποτα,
Μόλε νῦν ἡμέτερον εἰς θίασον·
Ὦ Βρόμιε, Βρόμιε.
Πέδον χθονὸς ἔνοσι, πότνια.
Ἆ, ἆ· τάχα τὰ Πενθέως μέλαθρα
Διατινάξεται πεσήμασιν.
Ὁ Διόνυσος ἀνὰ μέλαθρα·
Σέβετέ νιν.
Η. Σέβομεν ὤ·
Ἴδετε λάϊνα κίοσιν ἔμβολα
Διάδρομα τάδε·
Βρόμιος ἀλαλάξεται ϛέγας ἔσω.
Η. Ἅπτε κεραύνιον αἴθοπα λαμπάδα·
Σύμφλεγε, σύμφλεγε δώματα Πενθέως.
Η. Ἆ, ἆ· πῦρ οὐ λεύσσεις, οὐδ' αὐγάζῃ,

Σεμέλας ἱερὸν ἀμφὶ τάφον,
Ἅν ποτε κεραυνοβόλος
Ἔλιπε φλόγα Διὸς βροντᾶς;
Δίκετε πεδόσε τρομερὰ σώματα,
Δίκετε, Μαινάδες·
Ὁ γὰρ ἄναξ, ἄνω κάτω τιθεὶς, ἔπεισι
Μέλαθρα τάδε, Διὸς γόνος Διόνυσος.

ΤΡΟΧΑΙΟΙ.

Δ. Βάρβαροι γυναῖκες, οὕτως ἐκπεπληγμέναι φόβῳ,
Πρὸς πέδῳ πεπτώκαθ'; ᾔσθησθ', ὡς ἔοικε, Βακχίου
Διατινάξαντος δῶμα Πενθέως· ἀλλ' ἐξανίστατε
Σῶμα, καὶ θαρσεῖτε σάρκας, ἐξαμείψασαι τρόμον.
Χ. Ὦ φάος μέγιστον ἡμῖν εὐίου βακχεύματος,
Ὡς ἐσεῖδον ἀσμένη σε, μονάδ' ἔχουσ' ἐρημίαν.
Δ. Εἰς ἀθυμίαν ἀφίκεσθ', ἡνίκ' εἰσεπεμπόμην
Πενθέως ὡς εἰς σκοτεινὰς ὀρκάνας πεσούμενος.
Χ. Πῶς γὰρ οὔ; τίς μοι φύλαξ ἦν, εἰ σὺ συμφορᾶς τύχοις;
Ἀλλὰ πῶς ἐλευθερώθης, ἀνδρὸς ἀνοσίου τυχών;
Δ. Αὐτὸς ἐξέσωσ' ἐμαυτὸν ῥᾳδίως ἄνευ πόνου.
Χ. Οὐδέ σου συνῆψε χεῖρα δεσμίοισιν ἐν βρόχοις;

Circa ſacrum ſepulchrum Semeles,
Quam quondam fulgura jaculans
Reliquit flammam Jovis tonitru?
Proſternite humi tremula corpora,
Proſternite, o Maenades:
Rex enim, ſurſum deorſum vertens, invaſit
Hanc domum, Bacchus Jovis filius.

TROCHAEI.

B. Barbarae mulieres, adeone conſternatae metu,
Ad ſolum cecidiſtis; aegre tuliſtis ut videtur,
Baccho concutiente domum Penthei: ſed tollite
Corpus, et animum ſumite membra a tremore revocantes.
C. O lumen nobis maximum Bacchici furoris, ut
Libens te vidi, cum prius haberem deſertam
Solitudinem. B. Veneratis in deſperationem, quando
Intus mittebar, tanquam in atrum carcerem Penthei
Venturus. C. Quomodo non? Quis mihi enim erat, ſi tibi mali aliquid accidiſſet.
Sed quomodo liberatus es in virum impium incidens?
B. Ipſe meipſum liberavi facile ſine labore.
C. Neque ligavit tuam manum in vinculis?

B. *In* his etiam eluſi eum, quia ligare me
putans
Neque attigit, neque prehendit nos, ſed paſcebatur
inani ſpe.
Inveniens enim taurum ad praeſepia, ubi concluſit
nos ductos,
Huic injecit laqueos ad genua et ungulas
pedum,
Iracundiam ſpirans, et ſudorem a corpore ſtillans,
Labris dans dentes: ego vero praeſens,
Quietus ſedens ſpectabam: interea vero temporis,
Concuſſit veniens Bacchus domum, et *in* matris
ſepulchro
Ignem accendit: hic vero ut vidit hoc, domum
ardere putans,
Saltabat huc et illuc, famulis aquam
ferre imperans: omnes autem
Servi in opere erant occupati fruſtra laborantes:
Omittens vero hunc laborem, tanquam me elapſo,
Fertur gladium atrum rapiens intra domum. Deinde
Bromius, ut mihi viſum eſt, opinionem dico,
Fecit igneum ſpectrum in aula, in quod ruens
Pentheus,

Δ. Ταῦτα καὶ καθύβρισ' αὐτόν· ὅτι, με δεσμεύειν δοκῶν,
Οὔτ' ἔθιγεν, οὔθ' ἥψαθ' ἡμῶν, ἐλπίσιν δ' ἐβόσκετο.
Πρὸς φάτναις δὲ ταῦρον εὑρὼν, οὗ καθεῖρξ' ἡμᾶς ἄγων,
Τῷδε περὶ βρόχους ἔβαλλε γόνασι, καὶ χηλαῖς ποδῶν,
Θυμὸν ἐκπνέων, ἱδρῶτα σώματος στάζων ἄπο,
Χείλεσι διδοὺς ὀδόντας· πλησίον δ' ἐγὼ παρὼν,
Ἥσυχος θάσσων, ἔλευσσον· ἐν δὲ τῷδε τῷ χρόνῳ,
Ἀντετίναξ' ἐλθὼν ὁ Βάκχος δῶμα, καὶ μητρὸς τάφω
Πῦρ ἀνῆψ'· ὃ δ', ὡς ἐσεῖδε, δώματ' αἴθεσθαι δοκῶν,
Ἤισσ' ἐκεῖσε, κᾆτ' ἐκεῖσε, δμωσὶν Ἀχελῷον φέρειν
Ἐννέπων, ἅπας δ' ἐν ἔργῳ δοῦλος ἦν μάτην πονῶν.
Διαμεθεὶς δὲ τόνδε μόχθον, ὡς ἐμοῦ πεφευγότος,
Ἵεται, ξίφος κελαινὸν ἁρπάσας, δόμων ἔσω.
Κᾆτ' ὁ Βρόμιος, ὡς ἔμοιγε φαίνεται, δόξαν λέγω,
Φῶς ἐποίησεν κατ' αὐλήν· ὃ δ', ἐπὶ τοῦθ' ὡρμημένος,

Ἤϊσσε, κἀκέντει φαεννὸν [αἰθέρ',] ὡς σφάζων ἐμέ.
Πρὸς δὲ τοῖσδ' αὐτῷ τάδ' ἄλλα Βάκχιος λυμαίνεται·
Δῶμά τ' ἔῤῥηξεν χαμᾶζε· συντεθράνωται δ' ἅπαν
Πικροτάτους ἰδόντι δεσμοὺς τοὺς ἐμούς· κόπου δ' ὕπο
Διαμεθεὶς ξίφος, παρεῖται· πρὸς θεὸν γὰρ, ὢν ἀνὴρ,
Εἰς μάχην ἐλθεῖν ἐτόλμ'· ἥσυχος δ' ἐκ Βάκχας ἄγων
Δωμάτων, ἥκω πρὸς ὑμᾶς, Πενθέως οὐ φροντίσας.
Ὡς δέ μοι δοκεῖ· ψοφεῖ γοῦν ἀρβύλη δόμων ἔσω·
Εἰς προνώπι' αὐτίχ' ἥξει· τί ποτ' ἄρ' ἐκ τούτων ἐρεῖ;
Ῥαδίως γὰρ αὐτὸν οἴσω, κἂν πνέων ἔλθῃ μέγα·
Πρὸς σοφοῦ γὰρ ἀνδρὸς, ἀσκεῖν σώφρον' εὐοργησίαν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Π. Πέπονθα δεινά· διαπέφευγέ μ' ὁ ξένος,
Ὃς ἄρτι δεσμοῖς ἦν κατηναγκασμένος.
Ἔα, ἔα·
Ὁ δ' ἐστὶν ἀνήρ· τί τάδε; πῶς προνώπιος
Φαίνῃ πρὸς οἴκοις ἐμοῖς, ἔξω βεβώς;
Δ. Στῆσον πόδ', ὀργῇ δ' ὑπόθες ἥσυχον πόδα.

Inſiliebat, et pungebat claram lucem tanquam, me
Jugulans. Praeter vero haec ipſum Bacchus his
etiam affligit:
Domum enim diſruptam dejecit humi, totaque
contrita eſt *ipſi* acerbiſſima
Spectanti vincula mea: prae defatigatione vero
Dimiſſo gladio, ſolutus languet. Adverſus Deum
enim *ipſe* exiſtens homo
In pugnam venire auſus erat. Ego vero illico Bacchas ducens e domo, venio ad vos,
Pentheum non curans. Ut autem mihi videtur,
Strepit enim ſolea in aedibus, ad veſtibulum
Mox veniet: quidnam propter iſta dicet? facile
Enim ipſum feram, licet *iram* valde ſpirans venerit:
Sapientis énim viri *eſt* exercere animi moderationem.

IAMBI.

P. Atrocia ſum paſſus: effugit hoſpes mihi,
Qui modo vinculis erat conſtrictus.
Eia, eia.
Hic eſt ille vir: quid hoc rei eſt? quomodo ante
Veſtibulum conſpiceris ad aedes meas, foras egreſſus?
B. Siſte pedem, et quietem irae ſubjice.

P. Unde tu excuſſus vinculis foras egreſſus es?
B. Nonne dixi? nonne audiviſti, quod eſſet ſoluturus
Me aliquis? P. Quis? ſemper enim adfers novos
Sermones. B. Qui gignit foecundam vitem hominibus.
P. Nempe tribuis hoc *bonum* praeclarum Dionyſo.
B. Claudere jube omnes turres circumcirca.
P. Quid vero? an non tranſcendunt muros dii?
B. Sapiens, ſapiens es, praeterquam *in iis*, *in* quibus
Oportebat te ſapere. P. *In* quibus maxime opus eſt, *in*
Iis ego ſum ſapiens. B. Iſtius vero ſermones audiens
Primum diſce, qui ex monte adeſt aliquid nunciaturus
Tibi: nos vero hic manebimus, nec fugiemus.
N. Pentheu, Rex hujus Thebanae terrae,
Venio relinquens Cithaeronem, ubi nunquam
Intermittunt candentes radii albae nivis.
P. Quid vero ſeriae rei adjiciens veniſti?
N. Conſpicatus Bacchas furentes, quae ex hac terra
Oeſtris *percitae* extulerunt candidum pedem,
Venio cupiens nunciare tibi, et urbi, o Rex,
Quam dira faciant, et miraculum ſuperantia.
Sed cupio audire utrum tibi libere dicam
Res illic geſtas, an ſermonem contrahere debeamus.
Metuo enim celeritatem animi tui, o Rex,

Π. Πόθεν σὺ, δεσμὰ διαφυγὼν, ἔξω περᾷς;
Δ. Οὐκ εἶπον; οὐκ ἤκουσας ὅτι λύσει μέ τις;
Π. Τίς; τοὺς λόγους γὰρ εἰσφέρεις καινοὺς ἀεί.
Δ. Ὃς τὴν πολύβοτρυν ἄμπελον φύει βροτοῖς.
Π. Ὠνείδισας δὴ τοῦτο Διονύσῳ καλόν.
Δ. Κλείειν κελεύω πάντα πύργον ἐν κύκλῳ.
Π. Τί δ' οὐχ; ὑπερβαίνουσι γὰρ τείχη θεοί;
Δ. Σοφὸς, σοφός γ' εἶ, πλὴν ἃ δεῖ σ' εἶναι σοφόν.
Π. Ἃ δεῖ μάλιστα, ταῦτ' ἔγω γ' ἔφυν σοφός.
Δ. Κείνου δ' ἀκούσας πρῶτα τοὺς λόγους, μάθε,
Ὃς ἐξ ὄρους πάρεστιν ἀγγελῶν τί σοι·
Ἡμεῖς δέ σοι μενοῦμεν, οὐ φευξούμεθα.
Α. Πενθεῦ, κρατύνων τῆσδε Θηβαίας χθονὸς,
Ἥκω, Κιθαιρῶν' ἐκλιπὼν, ἵν' οὔ ποτε
Λευκῆς χιόνος ἀνεῖσαν εὐαγεῖς βολαί.
Π. Ἥκεις δ' ὁποίαν προστιθεὶς σπουδὴν λόγου;
Α. Βάκχας ποτνιάδας εἰσιδὼν, αἳ τῆσδε γῆς
Οἴστροισι λευκὸν κῶλον ἐξηκόντισαν,
Ἥκω, φράσαι σοὶ καὶ πόλει χρῄζων, ἄναξ,
Ὡς δεινὰ δρῶσι, θαυμάτων τε κρείσσονα.
Θέλω δ' ἀκοῦσαι, πότερά σοι παῤῥησίᾳ
Φράσω τὰ 'κεῖθεν, ἢ λόγον στειλώμεθα;
Τὸ γὰρ τάχος σου τῶν φρενῶν δέδοικ', ἄναξ,

Καὶ τοὐξύθυμον, καὶ τὸ βασιλικὸν λίαν.
Π. Λέγ'· ὡς ἀθῶος ἐξ ἐμοῦ πάντως ἔσῃ·
Τοῖς γὰρ δικαίοις οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών.
Ὅσῳ δ' ἂν εἴποις δεινότερα Βακχῶν πέρι,
Τοσῷδε μᾶλλον τὸν ὑποθέντα τὰς τέχνας
Γυναιξὶ τόνδε τῇ δίκῃ προσθήσομεν.
Α. Ἀγελαῖα μὲν βοσκήματ' ἄρτι πρὸς λέπας
Μόσχων ὑπεξήκριζον, ἡνίχ' ἥλιος
Ἀκτῖνας ἐξίησι, θερμαίνων χθόνα.
Ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν,
Ὧν ἦρχ', ἑνὸς μὲν, Αὐτονόη· τοῦ δευτέρου,
Μήτηρ Ἀγαυὴ σή· τρίτου δ' Ἰνὼ χοροῦ.
Εὗδον δὲ πᾶσαι, σώμασιν παρειμέναι·
Αἱ μὲν, πρὸς ἐλάτης νῶτ' ἐρείσασαι φόβην,
Αἱ δ', ἐν δρυὸς φύλλοισι πρὸς πέδον κάρα
Εἰκῇ βαλοῦσαι σωφρόνως, οὐχ', ὡς σὺ φῂς,
Οἰνωμένας κρατῆρι, καὶ λωτοῦ ψόφῳ,
Θηρᾶν καθ' ὕλην Κύπριν ἠρημωμένας.
Ἡ σὴ δὲ μήτηρ ὠλόλυξεν ἐν μέσαις
Σταθεῖσα Βάκχαις, ἐξ ὕπνου κινεῖν δέμας,
Μυκήμαθ' ὡς ἤκουσε κεροφόρων βοῶν.
Αἱ δ', ἀποβαλοῦσαι θαλερὸν ὀμμάτων ὕπνον,
Ἀνῇξαν ὀρθαὶ, θαῦμ' ἰδεῖν εὐκοσμίας,

Et iracundiam, et mores nimium tyrannicos.
Dicito, quia quod ad me attinet prorſus eris ſine
Poena, juſtis enim non eſt iraſcendum.
Quo autem dixeris atrociora de Bacchis,
Tanto magis hunc qui miniſtravit artes
Mulieribus, objiciemus poenae.
N. Gregarias agens pecudes, jam ad montis verticem
Boum aſcendebam, quo tempore Sol
Radios emittebat calefaciens terram:
Video autem tres coetus muliebrium chororum
Quibus praeerat, uni quidem Autonoe, alteri
Agave mater tua; tertio vero choro Ino.
Dormiebant vero omnes corporibus ſolutae,
Aliae quidem inclinantes tergum ad frondes abietis,
Aliae vero in foliis quercus ad ſolum caput
Caſu ponentes modeſte: non, ut tu ais,
Ebrias poculo, et ſtrepitu tibiae,
Venari Venerem in ſylvis ſolitarias.
Tua vero mater inter medias ululavit
Stans Bacchas, ex ſomno ut exercitarent corpus,
Poſtquam audivit mugitum cornigerorum boum.
Hae vero abſtergentes humidum ab oculis ſomnum,
Surrexerunt erectae, viſu miraculum modeſtiae,

Juvenes, anus, et virgines, adhuc innuptae.
Et primum quidem demiſerunt comas in humeros,
Et cervinas pelles iterum aptarunt, quibus nodorum
Vinculum ſolutum erat, et maculoſas pelles
Serpentibus cinxerunt, lambentibus genas.
Aliae vero in ulnis capream, aut catulos luporum
Feros geſtantes, dabant candidum lac;
Quibuſcunque propter recens puerperium mamma
Adhuc erat turgida, infantibus *domi* relictis, et
Impoſuerunt *ſibi* hederaceas coronas, et quernas, et
Ex ſmilace florida. Quaedam vero thyrſo correpto,
Percuſſit petram, undè roſcidus aquae proſiluit
Humor. Alia vero ferulam in terrae ſolum demiſit,
Et hac parte emiſit deus fontem vini.
Quibus vero deſiderium candidi potus aderat,
Summis digitis dividentes terram,
Habebant copiam lactis: ex hederaceis vero
Thyrſis ſtillabant flavi mellis humores:
Ita, ut ſi affuiſſes, deum, quem nunc vituperas,
Votis apprecatus eſſes, aſpiciens haec.
Convenimus vero bubulci, et paſtores ovium,
De rebus novis diſceptaturi inter ſe,
Quod horrenda facerent, et miraculis digna.

Νέαι, παλαιαὶ, παρθένοι τ' ἔτ' ἄζυγες.
Καὶ πρῶτα μὲν καθεῖσαν εἰς ὤμους κόμας,
Νεβρίδας τ' ἀνεστείλανθ', ὅσαισιν ἁμμάτων
Σύνδεσμ' ἐλέλυτο, καὶ καταστίκτους δορὰς
Ὄφεσι κατεζώσαντο λιχμῶσαν γένυν.
Αἱ δ' ἀγκάλαισι δορκάδ', ἢ σκύμνους λύκων
Ἀγρίους, ἔχουσαι, λευκὸν ἐδίδοσαν γάλα,
Ὅσαις νεοτόκοις μαζὸς ἦν σπαργῶν ἔτι,
Βρέφη λιπούσαις· ἐπὶ δ' ἔθεντο κισσίνους
Στεφάνους, δρυός τε, μιλακός τ' ἀνθεσφόρου.
Θύρσον δέ τις λαβοῦσ', ἔπαισεν εἰς πέτραν,
Ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς.
Ἄλλη δὲ νάρθηκ' εἰς πέδον καθῆκε γῆς,
Καὶ τῇδε κρήνην ἐξανῆκ' οἴνου θεός.
Ὅσαις δὲ λευκοῦ πώματος πόθος παρῆν,
Ἄκροισι δακτύλοισι διαμῶσαι χθόνα,
Γάλακτος ἑσμοὺς εἶχον· ἐκ δὲ κισσίνων
Θύρσων γλυκεῖαι μέλιτος ἔσταζον ῥοαί.
Ὥστ', εἰ παρῆσθα, τὸν θεὸν, τὸν νῦν ψέγεις,
Εὐχαῖσιν ἂν μετῆλθες, εἰσιδὼν τάδε.
Ξυνήλθομεν δὲ βουκόλοι, καὶ ποιμένες,
Καινῶν λόγων δώσοντες ἀλλήλοις ἔριν,
Ὡς δεινὰ δρῶσι, θαυμάτων τ' ἐπάξια.

Καί τις πλάνης κατ' ἄϛυ, καὶ τρίβων λόγων,
Ἔλεξεν εἰς ἅπαντας· ὦ σεμνὰς πλάκας
Ναίοντες ὀρέων, θέλετε θηρασώμεθα
Πενθέως Ἀγαυὴν μητέρ' ἐκ βακχευμάτων,
Χάριν τ' ἄνακτι θῶμεν; εὖ δ' ἡμῖν λέγειν
Ἔδοξε, θάμνων δ' ἐλλοχίζομεν φόβαις,
Κρύψαντες αὐτούς· αἱ δὲ, τὴν τεταγμένην
Ὥραν, ἐκίνουν θύρσον εἰς βακχεύματα,
Ἴακχον ἀθρόῳ ϛόματι, τὸν Διὸς γόνον,
Βρόμιον καλοῦσαι· πᾶν δὲ συνδεβάκχευσ' ὄρος,
Καὶ θῆρες· οὐδὲν δ' ἦν ἀκίνητον δρόμῳ.
Κύρει δ' Ἀγαυὴ πλησίον θρώσκουσά μου·
Κἀγὼ 'ξεπήδησ', ὡς συναρπάσαι θέλων,
Λόχμην κενώσας, ἔνθ' ἐκρύπτομεν δέμας.
Ἡ δ' ἀνεβόησεν· ὦ δρομάδες ἐμαὶ κύνες,
Θηρώμεθ' ἀνδρῶν τῶνδ' ὕπ'· ἀλλ' ἕπεσθέ μοι,
Ἕπεσθε, θύρσοις διὰ χερῶν ὡπλισμέναι.
Ἡμεῖς μὲν οὖν φεύγοντες, ἐξηλύξαμεν
Βακχῶν σπαραγμόν· αἱ δὲ νεμομέναις χλόην
Μόσχοις ἐπῆλθον χειρὸς ἀσιδήρου μέτα.
Καὶ τὴν μὲν ἂν προσεῖδες εὔθηλον πόριν
Μυκωμένην ἔχουσαν ἐν χεροῖν δίχα·
Ἄλλαι δὲ δαμάλας διεφόρουν σπαράγμασι.

Et quidam impoſtor per urbem, et peritus artifex
Dicendi, dixit ad omnes: o qui ſacra juga
Montium habitatis, vultis captam reducamus
Agaven matrem Penthei ex bacchationibus,
Remque gratam regi faciamus? bene autem nobis
Dicere viſus eſt: arbuſtorum igitur in frondibus
Inſidias collocavimus, occultatis nobis ipſis. Illae
Vero conſtituta hora commovebant thyrſum ad
Bacchanalia, Iacchum pleno ore, Jovis filium
Bromium invocantes: totuſque mons ſimul
Bacchabatur, et *omnes* ferae: nihil autem erat
Immotum curſu. Agave vero ſaltabat prope me,
Ego vero proſilui, *eam* corripere volens,
Fruticetum relinquens, ubi occultabamus corpus.
Illa vero exclamavit, o celeres meae canes,
Captamur ab iſtis viris: quare ſequimini me,
Sequimini, thyrſis manibus armatae.
Nos itaque fugientes, evitavimus
Lacerationem Baccharum. Ipſae vero, paſcentes
Herbam vitulos invaſerunt cum manu non-armata.
Ferro. Et aliam quidem *Baccham* vidiſſes pinguem
Juvencam mugientem tenere manuum jure.
Aliae vero vaccas diſtrahebant lacerationibus.

Vidiſſes autem aut latus, aut pedem bifidum
Iaci ſurſum et deorſum: pendentia vero *fruſta*
Stillabant ſub abietibus ſanguine inquinata.
Tauri vero feroces, et in cornu iraſcentes
Ante, ſternebantur jam corporibus ad terram,
Impulſi innumeris manibus puellarum.
Citius vero diſtrahebantur carnis tegumenta,
Quam tu committeres palpebras a regiis puellis.
Feruntur autem ut aves in aërem ſublatae curſu
Camporum in planiciem; quae ad Aſopi fluenta
Frugiferam emittit Thebanam ſegetem,
Et Hyſias *et Erythras*, quae Cithaeronis jugo
Infra habitant, tanquam hoſtes
Irruentes, omnia ſurſum atque deorſum
Diſſipaverunt: rapuerunt etiam ex aedibus liberos.
Quaecunque vero humeris impoſuerunt, vel ſine
Vinculis Adhaerebant: neque cadebant in nigram
Terram, non aes, non ferrum. In capillis vero
Ignem ferebant, neque *tamen* urebantur. Iſti vero
Prae ira, ad arma venerunt a Bacchis *nempe* ſpoliati.
Ubi quidem erat videre ſpectaculum dirum, o rex.
Has enim non vulnerabat cuſpide-munitum telum,
Illae vero thyrſos emittentes manibus,

Εἶδες δ' ἂν ἢ πλευρ', ἢ διχηλὸν ἔμβασιν,
Ῥιπτόμεν' ἄνω τε καὶ κάτω· κρεμαστὰ δ'
Ἔσταζ' ὑπ' ἐλάταις ἀναπεφυρμέν' αἵματι.
Ταῦροι δ' ὑβρισταὶ, κεἰς κέρας θυμούμενοι
Τοπρόσθεν, ἐσφάλλοντο πρὸς γαῖαν δέμας,
Μυριάσι χειρῶν ἀγόμενοι νεανίδων.
Θᾶσσον δὲ διεφοροῦντο σαρκὸς ἔνδυτα,
Ἢ σὺ ξυνάψαις βλέφαρα, βασιλείοις κόραις.
Χωροῦσι δ', ὥστ' ὄρνιθες ἀρθεῖσαι δρόμῳ
Πεδίων ὑποτάσεις, αἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοαῖς
Εὔκαρπον ἐκβάλλουσι Θηβαῖον στάχυν,
Ὑσίας τ' Ἐρυθράς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας
Νέρθεν κατῳκήκασιν, ὥστε πολέμιοι
Ἐπεισπεσοῦσαι, πάντ' ἄνω τε καὶ κάτω
Διέφερον· ἥρπαζον μὲν ἐκ δόμων τέκνα·
Ὁπόσα δ' ἐπ' ὤμοις ἔθεσαν, οὐ δεσμῶν ὕπο
Προσείχετ', οὐδ' ἔπιπτεν εἰς μέλαν πέδον,
Οὐ χαλκὸς, οὐ σίδηρος· ἐπὶ δὲ βοστρύχοις
Πῦρ ἔφερον, οὐδ' ἔκαιεθ'· οἱ δ' ὀργῆς ὕπο
Εἰς ὅπλ' ἐχώρουν, φερόμενοι Βακχῶν ὕπο·
Οὗπερ τὸ δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν, ἄναξ·
Τοὺς μὲν γὰρ οὐχ ᾕμασσε λογχωτὸν βέλος,
Κεῖναι δὲ, θύρσους ἐξανιεῖσαι χερῶν,

Ἐτραυμάτιζον, κἀπενώτιζον φυγῇ
Γυναῖκες ἄνδρας, οὐκ ἄνευ θεῶν τινος.
Πάλιν δ' ἐχώρουν ὅθεν ἐκίνησαν πόδα,
Κρήναις ἐπ' αὐταῖς, ἃς ἀνῆκ' αὐταῖς θεός·
Νίψαντο δ' αἷμα, σταγόνα δ' ἐκ παρηΐδων
Γλώσσῃ δράκοντος ἐξεφαίδρυνον χροός.
Τὸν δαίμον' οὖν τόνδ', ὅστις ἔστ', ὦ δέσποτα,
Δέχου πόλει τῇδ'· ὡς τά τ' ἄλλ' ἐστὶν μέγας,
Κἀκεῖνό φασιν αὐτὸν, ὡς ἐγὼ κλύω,
Τὴν παυσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς·
Οἴνου δὲ μηκέτ' ὄντος, οὐκ ἔστιν Κύπρις,
Οὐδ' ἄλλο τερπνὸν οὐδὲν ἀνθρώποις ἔτι.
Χ. Ταρβῶ μὲν εἰπεῖν τοὺς λόγους ἐλευθέρους
Ἐς τὸν τύραννον, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται.
Διόνυσος ἥσσων οὐδενὸς θεῶν ἔφυ.
Π. Ἤδη τόδ' ἐγγὺς, ὥστε πῦρ, ἐφάπτεται
Ὕβρισμα Βακχῶν, ψόγος ἐς Ἕλληνας μέγας.
Ἀλλ' οὐκ ὀκνεῖν δεῖ· στεῖχ' ἐπ' Ἠλέκτρας ἰὼν
Πύλας· κέλευε πάντας ἀσπιδηφόρους,
Ἵππων τ' ἀπαντᾷν ταχυπόδων ἐπεμβάτας,
Πέλτας θ' ὅσοι πάλλουσι, καὶ τόξων χερὶ
Ψάλλουσι νευρὰς, ὡς ἐπιστρατεύσομεν
Βάκχαισιν· οὐ γὰρ, ἀλλ' ὑπερβάλλει τάδε,

Vulnerabant, et terga fugae dare cogebant
Foeminae viros, non ſine Deorum aliquo *numine*
Rurſus vero iverunt *eo*, unde moverant pedem,
Ad fontes ipſos, quos emiſit ipſis Deus:
Abluerunt autem ſanguinem, et guttas ex genis
Lingua ſerpentis abſtergebant e corpore.
Deum igitur hunc, quiſquis eſt, o domine,
Recipe in hanc civitatem, quia et *is* aliquis magnus
Eſt, et illud aiunt ipſum, ut ego audio,
Curarum ſedatricem vitem dediſſe mortalibus.
Vino enim ſublato, non eſt Venus,
Neque ulla alia voluptas hominibus amplius.
C. Metuo quidem verba libera dicere
Ad tyrannum, ſed tamen *haec* dicentur:
Bacchus inferior nullo deorum eſt.
P. Jam prope, ſicut ignis, admovetur haec
Baccharum petulentia, ingens dedecus inter Graecos.
Quare non cunctandum eſt. Vade ad Electras
Portas, et jube omnes ſcutatos,
Equorumque velocipedum conſcenſores obviam
Mihi venire, et quotquot vibrant peltas, et manu
Arcuum tractant nervos, ut bellum inferamus
Bacchis. Non enim tolerandum, ſed modum excedunt

Haec, ſi a mulieribus patiamur, quae patimur.
B. Nihil quidem obtemperas, audiens meos ſermones,
Pentheu: male vero a te quamvis tracter, tamen
Dico te non debere arma inferre deo,
Sed quieſcere: Bromius *enim* non patietur
Te pellere Bacchas ab Eviis montibus.
P. Non ceſſabis monere, ſed vinculis elapſus
Hoc contentus eris: alioqui tibi poenam renovabo.
B. Potius illi ſacrificarem, quam furens
Calcitrarem adverſus ſtimulum dei ipſe mortalis
Exiſtens. P. Sacrificabo: caedem foemineam, ut
Meritae ſunt, multam movens in Cithaeronis jugis.
B. Fugietis omnes, quamvis ſit turpe, ſcuta
Aenea concedere thyrſis Baccharum.
P. Negotium habemus cum intractabili hoſpite,
Qui neque patiens, neque agens tacebitur.
B. O amice, adhuc iſta recte componi poſſunt.
P. Quid faciendo? an ſerviendo ſervitiis meis?
B. Ego mulieres huc adducam ſine armis.
P. Hei mihi. *Rem* hanc doloſam jam in me machinaris.
B. Quamnam? ſi te ſervare cupio meis artibus?
P. Ex compoſito communiter haec feciſtis, ut
Bacchemini ſemper. B. Pactus quidem ſum cum deo,

Εἰ πρὸς γυναικῶν πεισόμεσθ᾽, ἃ πάσχομεν.
Α. Πείθῃ μὲν ἐδὲν, τῶν ἐμῶν λόγων κλύων,
Πενθεῦ· κακῶς δὲ πρὸς σέθεν πάσχων ὅμως
Οὔ φημι χρῆναί σ᾽ ὅπλ᾽ ἐπαίρεσθαι θεῷ,
᾽Αλλ᾽ ἡσυχάζειν· Βρόμιος ἐκ ἀνέξεται
Κινοῦντα Βάκχας εὐίων ὀρῶν ἄπο.
Π. Οὐ μὴ φρενώσεις μ᾽, ἀλλὰ δέσμιος φυγὼν
Σώσει τόδ᾽, ἢ σοι πάλιν ἀναςρέψω δίκην.
Α. Θύοιμ᾽ ἂν αὐτῷ μᾶλλον, ἢ θυμέμενος,
Πρὸς κέντρα λακτοίζοιμι, θνητὸς ὢν, θεῷ.
Π. Θύσω· φόνον γε θῆλυν, ὥσπερ ἄξιαι,
Πολὺν ταράξας ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
Φευξεῖσθε πάντες καὶ τόδ᾽ αἰσχρὸν, ἀσπίδας
Θύρσοισι Βακχῶν ἐκτρέπειν χαλκηλάτες.
Α. ᾽Απόρῳ γε τῷδε συμπεπλέγμεθα ξένῳ,
῾Ως οὔτε πάσχων οὔτε δρῶν σιγήσεται·
῞Οταν ἔτ᾽ ἐςιν εὖ καταςῆσαι τάδε.
Π. Τί δρῶντα, δουλεύοντα δελείαις ἐμαῖς;
Α. ᾽Εγὼ γυναῖκας δεῦρ᾽ ὅπλων ἄξω δίχα.
Π. Οἴμοι· τόδ᾽ ἤδη δόλιον εἴς με μηχανᾷ.
Α. Ποῖον τι; σῶσαί σ᾽ εἰ θέλω τέχναις ἐμαῖς.
Π. Ξυνέθεσθε κοινῇ τάδ᾽, ἵνα βακχεύητ᾽ ἀεί.
Α. Καὶ μὴν ξυνεθέμην, τέτό γ᾽ ἐςι, τῷ θεῷ.

Π. Ἐκφέρετέ μοι δεῦρ' ὅπλα· σὺ δὲ παῦσαι λέγων.

Α. Ἆ·

Βύλει σφ' ἐν ὄρεσι συγκαθημένας ἰδεῖν;

Π. Μάλιςα, μυρίον γε δοὺς χρυσοῦ ςαθμόν.

Α. Τί δ' εἰς ἔρωτα τῦδε πέπτωκας μέγαν;

Π. Λυπρῶς νιν εἰσίδοιμ' ἂν ἐξοινωμένας.

Α. Ὅμως δ' ἴδοις ἂν ἡδέως ἅ σοι πικρά;

Π. Σάφ' ἴσθι, σιγῇ γ' ὑπ' ἐλάταις καθήμενος.

Α. Ἀλλ' ἐξιχνεύσουσίν σε, κἂν θέλῃς λάθρα.

Π. Ἀλλ' ἐμφανῶς· καλῶς γὰρ ἐξεῖπας τάδε.

Α. Ἄγωμεν οὖν σε, κἀπιχειρήσεις ὁδῷ;

Π. Ἄγ' ὡς ταχίςα, τῦ χρόνυ δέ σ' ὐ φθονῶ.

Α. Στεῖλαί νυν ἀμφὶ χρωτὶ βυσσίνυς πέπλυς.

Π. Τί δὴ τόδ'; εἰς γυναῖκας ἐξ ἀνδρὸς τελῶ;

Α. Μή σε κτάνωσιν, ἢν ἀνὴρ ὀφθῇς ἐκεῖ.

Π. Εὖ γ' εἶπας αὐτὸ, καί τις εἶ πάλαι σοφός.

Α. Διόνυσος ἡμᾶς ἐξεμύσωσεν τάδε.

Π. Πῶς οὖν γένοιτ' ἄν, ἅ σύ με νυθετεῖς, καλῶς;

Α. Ἐγὼ ςελῶ σε, δωμάτων εἴσω μολών.

Π. Τίνα ςολήν; ἢ θῆλυν; ἀλλ' αἰδώς μ' ἔχει.

Α. Οὐκέτι θεατὴς Μαινάδων πρόθυμος εἶ.

Π. Στολὴν δὲ τίνα φῂς ἀμφὶ χρῶτ' ἐμὸν βαλεῖν;

Ne neſcias. P. Efferte mihi huc arma, tu vero deſine
loqui.
B. Ah,
Viſne ipſas in montibus una ſedentes videre?
P. Maxime, dans etiam magnum auri pondus.
B. Quid vero? incidiſti in hujus *rei* magnum
Deſiderium? P. Triſtis ipſas vino lymphatas viderim.
B. An igitur videre cupis libenter, quae tibi moleſta
Erunt? P. Plane ſcias; *eas videre cupio*, tacite ſedens
Sub abietibus. B. Verum inveſtigabunt te, etiamſi
Venias clam. P. Ergo palam *eas intuebor*: recte enim
Hoc dixiſti. B. Ducam igitur te: aggredieris viam?
P. Duc quam cellerime: tempus enim tibi non
Invideo. B. Compone igitur circa corpus byſſinas
Veſtes. P. Cur vero hoc? an mulieribus ex viro
Accenſeor? B. Ne te interficiant, ſi vir ibi videaris.
P. Recte hoc dixiſti: es autem quidam *vir*
Jampridem ſapiens, B. Bacchus non docuit haec.
P. Quomodo igitur fient iſta, quae tu me mones recte?
B. Ego ornabo te vadens intra domum.
P, Quo ornatu? an foemineo? ſed pudet me.
B. Non amplius ſpectator Maenadum alacer es.
P. Quem igitur ornatum ais te injecturum eſſe meo

Corpori? B. Prolixam quidem comam in capite tuo
Extendam. P. Secunda vero ſpecies ornatus quaenam
Erit mihi? B. Pepli talares, et ſupra caput erit mitra.
P. An praeter haec etiam aliquid aliud addes mihi?
B. Thyrſum manibus, et maculoſam hinnuli pellem.
P. Non poſſem foemineam induere veſtem. B. Sed en
Caedem dabis committens proelium cum Bacchis?
P. Prudenter *dicis*: primum ad explorationem oportet
Ire. B. Conſultius profecto *fuerit hoc*, quam malis
Venari mala. P. At quomodo per urbem ibo clam
Thebanis? B. Per vias latentes ibimus: ego vero dux
Ero. P. Quidvis melius, quam ut Bacchae me
Derideant. B. Profecti in aedes, ſi viſum fuerit,
Conſultabimus aliquid quod uſui ſit: in omnibus
Adſum paratus. P. Ibo: vel enim milites mecum
Habens proficiſcar, aut tuis parebo conſiliis.
B. O mulieres, vir hic in retis jactu ſtat: veniet
Autem ad Bacchas, ubi moriens poenas dabit. O
Bacche, nunc tuum opus *eſt*; non enim procul abes.
Ulciſcamur eum: primum autem deturba de ſede
Mentis, immittens levem rabiem: utpote qui ſanam
Mentem habens non velit induere foemineam veſtem,

Α. Κόμην μὲν ἐπὶ σῷ κρατὶ ταναὸν ἐκτενῶ.
Π. Τὸ δεύτερον δὲ σχῆμα τοῦ κόσμου τί μοι;
Α. Πέπλοι ποδήρεις· ἐπὶ κάρᾳ δ' ἔσται μίτρα.
Π. Ἦ καί τι πρὸς τοῖσδ' ἄλλο προσθήσεις ἐμοί;
Α. Θύρσον τε χειρὶ, καὶ νεβροῦ στικτὸν δέρας.
Π. Οὐκ ἂν δυναίμην θῆλυν ἐνδῦναι στολήν.
Α. Ἀλλ' αἷμα θήσεις, συμβαλὼν Βάκχαις μάχην.
Π. Ὀρθῶς· μολεῖν χρὴ πρῶτον εἰς κατασκοπήν.
Α. Σοφώτερον γοῦν, ἢ κακοῖς θηρᾷν κακά.
Π. Καὶ πῶς δι' ἄστεος εἶμι, Καδμείους λαθών;
Α. Ὁδοὺς ἐρήμους ἴμεν· ἐγὼ δ' ἡγήσομαι.
Π. Πᾶν κρεῖσσον, ὥστε μὴ 'γγελᾷν Βάκχας ἐμοί.
Α. Ἐλθόντ' ἐς οἴκους, ἂν δοκῇ, βουλεύσομεν.
Π. Ἔξεστι πάντῃ, τόγ' ἐμὸν εὐτρεπὲς πάρα.
Α. Στείχοιμ' ἄν· ἢ γὰρ ὅπλ' ἔχων πορεύσομαι,
Ἢ τοῖσι σοῖσι πείσομαι βουλεύμασιν.
Δ. Ἥξει δὲ Βάκχας, οὗ θανὼν δώσει δίκην.
Γυναῖκες, ἀνὴρ εἰς βόλον καθίσταται.
Διόνυσε, νῦν σὸν ἔργον, οὐ γὰρ εἶ πρόσω.
Τισώμεθ' αὐτόν· πρῶτα δ' ἔκστησον φρενῶν,
Ἐνεὶς ἐλαφρὰν λύσσαν· ὡς, φρονῶν μὲν εὖ,
Οὐ μὴ θελήσῃ θῆλυν ἐνδῦναι στολήν,

Ἔξω δ' ἐλαύνων τοῦ φρονεῖν, ἐνδύσεται.
Χρήζω δέ νιν γέλωτα Θηβαίοις ὄφλειν,
Γυναικόμορφον ἀγόμενον δι' ἄστεος,
Ἐκ τῶν ἀπειλῶν τῶν πρὶν, αἷσι δεινὸς ἦν.
Ἀλλ' εἶμι κόσμον, ὅνπερ εἰς ᾅδου λαβὼν
Ἄπεισι, μητρὸς ἐκ χεροῖν κατασφαγεὶς,
Πενθεῖ προσάψων· γνώσεται δὲ τὸν Διὸς
Διόνυσον, ὃς πέφυκεν ἐν τέλει θεὸς
Δεινότατος, ἀνθρώποισί δ' ἠπιώτατος.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χ. Ἆρ' ἐν παννυχίοις χοροῖς
Θήσω ποτὲ λευκὸν
Πόδ' ἀναβακχεύουσα,
Δέρην εἰς αἰθέρα δροσερὸν
Ῥίπτουσ', ὡς νεβρὸς, χλοεραῖς
Ἐμπαίζουσα λείμακος ἡδοναῖς,
Ἡνίκ' ἂν φοβερὸν φύγῃ
Θήραμ' ἔξω φυλακᾶς,
Εὐπλέκτων ὑπὲρ ἀρκύων·
Θωΰσσων δὲ κυναγέτας
Συντείνῃ δρόμημα κυνῶν·
Μόχθοις τ', ὠκυδρόμοις τ' ἀέλλαις,

Extra vero mentis ſanitatem profectus, induet.
Nunc autem volo ipſum riſum Thebanis praebere,
In habitu foemineo ductum per urbem,
Poſt priores minas, quibus teribilis erat.
Sed vado, ornatum, quo accepto, ad inferos
Vadet interfectus maternis manibus,
Pentheo iduturus. Cognoſcet vero Jovis filium
Bacchum, quod eſt in pugna Deus
Maxime formidabilis, placidis vero mitiſſimus.

EPODICA.

STROPHE.

Num in nocturnis choris
Ponam aliquando candidum
Pedem bacchans,
Cervicem in roſcidum aërem
Jactans, veluti caprea, in viridantibus
Deliciis prati ludens,
Quando effugerit formidandam
Venationem extra cuſtodiarum
Super retia bene contexta:
Vociferans vero venator
Intendit curſum canum:
Et laboribus, et rapidis curſuum turbinibus

Saltat planiciem juxta flumineam, gaudens
Mortalium ſolitudine
Opacaeque ſylvae frondibus.
Ecquid *eſt* praeſtantius, aut pulchrius
Munus a diis *datum* inter homines,
Quam manum ſupra verticem
Hoſtium victricem habere?
Quod pulchrum *eſt*, ſemper *eſt* gratum.

ANTISTROPHE.

Aegre commovet ſe, ſed tamen
Certum eſt divinum
Robur. Punit vero
Homines impietatem
Colentes, et Deorum *numen* non
Colentes, inſana opinione.
Occultant autem *dii* varie
Diuturnitatem temporis pedem, et
Venantur impium: non
Enim unquam excellentius quid legibus,
Cogitare convenit, aut meditari.
Levis enim *eſt* ſumptus exiſtimare,
Divinum numen, quodcunque tandem illud *ſit*,
Robur habere, longoque tempore

Θρώσκῃ πεδίον παρὰ ποτάμιον, ἡδομένα
Βροτῶν ἐρημίαις,
Σκιαροκόμου τ' ἐν ἔρνεσιν ὕλας;
Τί τὸ σοφὸν, ἢ τί τὸ κάλλιον
Παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
Ἢ χεῖρ' ὑπὲρ κορυφᾶς
Τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν;
Ὅ, τι καλὸν, φίλον ἀεί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Ὁρμᾶται μόλις, ἀλλ' ὅμως
Πιςὸν τόγε θεῖον
Σθένος· ἀπευθύνει δὲ
Βροτῶν τὰς τ' ἀγνωμοσύναν
Τιμῶντας, καὶ μὴ τὰ θεῶν
Αὔξοντας, συμμαινομένα δόξα·
Κρυπτεύουσι δὲ ποικίλως
Δαρὸν χρόνου πόδα, καὶ
Θηρῶσιν τὸν ἄσεπτον· οὐ
Γὰρ κρεῖσσόν ποτε τῶν νόμων
Γινώσκειν χρὴ, καὶ μελετᾷν.
Κούφα γὰρ δαπάνα νομίζειν,
Ἰσχὺν τ' ἔχειν, ὅ, τι ποτ' ἄρα τὸ δαιμόνιον·
Τό τ' ἐν χρόνῳ μακρῷ

Νόμιμον, ἀεὶ φύσει τὸ πεφυκός.
Τί τὸ σοφὸν, ἢ τί τὸ κάλλιον
Παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
Ἢ χεῖρ᾽ ὑπὲρ κορυφᾶς
Τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν;
Ὅ, τι καλὸν, φίλον ἀεί.

ΕΠΩΔΟΣ.

Εὐδαίμων μὲν, ὃς ἐκ θαλάσσης
Ἔφυγε κῦμα, λιμένα δ᾽ ἔκιχεν·
Εὐδαίμων δ᾽, ὃς ὕπερθε μόχθων
Ἐγίνεθ᾽· ἑτέρα δ᾽ ἕτερος ἕτερον
Ὄλβῳ καὶ δυνάμει παρῆλθεν.
Μυρίαι μυρίοισιν
Ἔτ᾽ εἰσὶν ἐλπίδες· αἳ μὲν
Τελευτῶσιν ἐν ὄλβῳ
Βροτοῖς, αἳ δ᾽ ἀπέβησαν· τὸν δὲ κατ᾽ ἦμαρ,
Ὅτῳ βίοτος εὐδαίμων, μακαρίζω.

ΙΑΜΒΟΙ.

Δ. Σὲ τὸν πρόθυμον ὄνθ᾽, ἃ μὴ χρεὼν, ὁρᾷν,
Σπεύδοντά τ᾽ ἀσπούδαστα, Πενθέα λέγω,
Ἔξιθι πάροιθε δωμάτων, ὄφθητί μοι,
Σκευὴν γυναικὸς Μαινάδος Βάκχης ἔχων,
Μητρός τε τῆς σῆς, καὶ λόχȣ κατάσκοπος·

Perpetim ut jus receptum naturale aliquid eſſe.
Ecquid *eſt* praeſtantius, aut pulchrius
A diis munus inter homines,
Quam manum ſupra verticem
Hoſtium victricem tenere?
Quod pulchrum *eſt*, ſemper *eſt* gratum.

EPODUS.

Beatus ille, qui ex mari
Effugit fluctus, et attigit portum.
Beatus etiam, qui ſuperior laboribus
Evaſit: alia vero *ratione* alius alium
Felicitate, et potentia ſuperavit.
Infinitae infinitis
Adhuc adſunt ſpes; *quarum* hae quidem
Finiuntur in opulentia
Mortalibus, aliae vero *inanes* evaſerunt. Illum vero,
In diem cui vita *eſt* beata, beatum puto.

IAMBI.

B. Te cupidum videre ea, quae non fas *eſt*,
Et tentantem non tentanda, Penthea compello:
Egredere ante aedes, in meum conſpectum prodi,
Habens ornatum mulieris Maenadis Bacchae,
Et tuae matris, et *Bacchici* coetus explorator:

Similis profecto es figura uni filiarum Cadmi.
P. Atqui mihi videor videre duos ſoles,
Geminaſque Thebas, et oppidum ſeptem-portarum,
Et taurus exiſtens videris nobis praeire,
Et tuo capiti cornua adnata eſſe.
Sed num revera es fera? formam enim tauri geris.
B. Deus praecedit nos nonbenevolus exiſtens,
Confoederatus nobis: nunc autem vides ea, quae
Te videre convenit. P. Quid videor tandem? num
Inus ſtatum, aut Agave matris meae ſtare?
B. Illas ipſas me videre exiſtimo, cum te intueor:
Verum e ſuo loco motus eſt hic tuus cincinnus,
Non *eſt*, ut ego ipſum ſub mitra compoſueram.
P. Intus, concutiens, et agitans retro ipſum ego,
Et bacchans, extra ſedem ejeci.
B. Sed eum nos, quibus te ornare curae eſt,
Rurſus componemus: quamobrem erige caput.
P. Ecce, ornato tu: tibi enim addicti ſumusjam.
B. Zonae ſunt tibi laxatae, neque ordine veſtium
Plicae tenduntur ad talos tuos.
P. Et mihi *ita* videntur ad dextrum pedem:
Ab hac vero parte juxta *pedis* tendinem recte peplus
Habet. B. Num exiſtimabis me primum tuorum

Πρέπεις δὲ Κάδμου θυγατέρων μορφῇ μιᾷ.
Π. Καὶ μὴν ὁρᾷν μοι δύο μὲν ἡλίους δοκῶ,
Δισσὰς δὲ Θήβας, καὶ πόλισμ᾽ ἑπτάστομον·
Καὶ ταῦρος ἡμῖν πρόσθεν ἡγεῖσθαι δοκεῖς,
Καὶ σῷ κέρατε κρατὶ προσπεφυκέναι.
Ἀλλ᾽ ἦ ποτ᾽ ἦσθα θήρ; τεταύρωσαι γὰρ οὖν.
Ὁ θεὸς ὁμαρτεῖ πρόσθεν, ὢν οὐκ εὐμενής.
Δ. Ἔνσπονδος ἡμῖν· νῦν δ᾽ ὁρᾷς, ἃ χρή σ᾽ ὁρᾷν.
Π. Τί φαίνομαι δῆτ᾽; οὐχὶ τὴν Ἰνοῦς στάσιν,
Ἢ τὴν Ἀγαυῆς ἑστάναι μητρός γ᾽ ἐμῆς;
Δ. Αὐτὰς ἐκείνας εἰσορᾷν δοκῶ, σ᾽ ὁρῶν.
Ἀλλ᾽ ἐξ ἕδρας σοι πλόκαμος ἐξέστηχ᾽ ὅδε,
Οὐχ ὡς ἐγώ νιν ὑπὸ μίτρᾳ καθήρμοσα.
Π. Ἔνδον προσείων αὐτὸν, ἀνασείων τ᾽ ἐγὼ,
Καὶ βακχιάζων, ἐξ ἕδρας μεθώρμισα.
Δ. Ἀλλ᾽ αὐτὸν ἡμεῖς, οἷς σὲ θεραπεύειν μέλει,
Πάλιν καταστελοῦμεν· ἀλλ᾽ ὄρθου κάρα.
Π. Ἰδοὺ, σὺ κόσμει· σοὶ γὰρ ἀνακείμεσθα δή.
Δ. Ζῶναί τέ σοι χαλῶσι, κοὐχ ἑξῆς πέπλων
Στολίδες ὑπὸ σφυροῖσι τείνουσιν σέθεν.
Π. Κἀμοὶ δοκοῦσι παρά γε δεξιὸν πόδα·
Τἀνθένδε δ᾽ ὀρθῶς παρὰ τένοντ᾽ ἔχει πέπλος.
Δ. Ἦπου με τῶν σῶν πρῶτον ἡγήσῃ φίλων,

Ὅταν παρὰ λόγον σώφρονας Βάκχας ἴδῃς;
Π. Πότερα δὲ θύρσον δεξιᾷ λαβὼν χερὶ,
Ἢ τῇδε, Βάκχῃ μᾶλλον εἰκασθήσομαι;
Δ. Ἐν δεξιᾷ χρὴ, χ᾽ ἅμα δεξιῷ ποδὶ,
Αἴρειν νιν· αἰνῶ δ᾽ ὅτι μεθέστηκας φρενῶν.
Π. Ἆρ᾽ ἂν δυναίμην τὰς Κιθαιρῶνος πτύχας
Αὐταῖσι Βάκχαις τοῖς ἐμοῖς ὤμοις φέρειν;
Δ. Δύναι᾽ ἂν, εἰ βούλοιο· τὰς δὲ πρὶν φρένας,
Οὐκ εἶχες ὑγιεῖς· νῦν δ᾽ ἔχεις οἵας σε δεῖ.
Π. Μοχλοὺς φέρωμεν, ἢ χεροῖν ἀνασπάσω,
Κορυφαῖς ὑποβαλὼν ὦμον, ἢ βραχίονα;
Δ. Μὴ σύ γε τὰ Νυμφῶν διολέσῃς ἱδρύματα,
Καὶ Πανὸς ἕδρας, ἔνθ᾽ ἔχει συρίγματα.
Π. Καλῶς ἔλεξας· οὐ σθένει νικητέον
Γυναῖκας· ἐλάταισιν δ᾽ ἐμὸν κρύψω δέμας.
Δ. Κρύψῃ σὺ κρύψιν, ἥν σε κρυφθῆναι χρεὼν,
Ἐλθόντα δόλιον Μαινάδων κατάσκοπον.
Π. Καὶ μὴν δοκῶ σφᾶς ἐν λόχμαις, ὄρνιθας ὣς,
Λέκτρων ἔχεσθαι φιλτάτοις ἐν ἕρκεσιν.
Δ. Οὐκοῦν ἐπ᾽ αὐτὸ τοῦτ᾽ ἀποστέλλῃ φύλαξ·
Λήψῃ δ᾽ ἴσως σφᾶς, ἢν σὺ μὴ ληφθῇς πάρος.
Π. Κόμιζε διὰ μέσης με Θηβαίας χθονὸς,
Μόνος γάρ εἰμ᾽ αὐτῶν ἀνὴρ τολμῶν τόδε.

Amicorum, quando praeter tuam opinionem videbis
Bacchas eſſe modeſtas? P. Utrum vero thyrſum
Dextra ſumens manu, aut altera, Bacchae magis
Similis ero? In dextra convenit, et ſimul dextro
Pede tollere eum: laudo vero quod mutaſti mentem.
P. Poſſumne montis Cithaeronis juga
Cum ipſis Bacchis, meis humeris geſtaſſe?
B. Poteris, ſi velis, priorem vero mentem non
Habuiſti ſanam: nunc vero habes qualem te *habere*
Oportet. P. Vectes feramus, aut manibus revellam,
Supponens humerum aut brachium verticibus
Montium? B. Ne tu Nympharum perdas ſacella,
Et Panis ſedes, ubi ſolet fiſtula-ludere.
P. Recte dixiſti: non robore vincendae ſunt
Mulieres, abietibus vero meum occultabo corpus.
B. Occultaberis tu occultatione, qua te decet
Occultari, profectum fraudulentum Maenadum
Speculatorem. P. Atqui puto eas in ſylvis, velut aves
Lectorum detineri gratiſſimis in laqueis.
B. Ergo ad hoc ipſum contendis explorator: capies
Autem eas fortaſſis, ſi tu non prius fueris captus.
P. Deduc me per mediam Thebanam terram,
Solus enim ex ipſis *Thebanis* ſum vir hoc audens.

B. Solus tu pro hac civitate laboras, ſolus.
Itaque manent te certamina, qualia oportet.
Sequere tantum : deductor enim ego ſum ſalutaris.
Inde vero abducet te alius. P. Num mater ?
B. Conſpicuum omnibus. P. Ad hoc
pergo.
B. Redibis geſtatus. P. Meam molliciem dicis.
B. In manibus matris. P. Coget igitur me deliciari.
B. Talibus quidem deliciis. P. Dignas quidem *res*
Aggredior. B. Dirus *es* tu, dirus, et ad diras feſtinas
Clades. Itaque invenies gloriam innitentem coelo.
Extende, Agave, manus, et reliquae ſorores
Cadmi filiae, duco juvenem
Hunc magnum certamen. Victor autem ego
Et Bromius erit, caetera vero *res* ipſa indicabit.

EPODICA.

STROPHE.

C. Ite, celeres furoris canes, ite in montem,
Ubi Cadmi filiae thiaſum habent,
Oeſtro ipſam ſtimulate,
Adverſus iſtum ornatu muliebri veſtitum,
Speculatorem rabioſum Maenadum.

Δ. Μόνος σὺ πόλεως τῆσδ' ὑπερκάμνεις, μόνος·
Τοίγαρ σ' ἀγῶνες ἀναμένουσιν, οὓς ἐχρῆν.
Ἕπου δέ· πομπὸς δ' εἶμ' ἐγὼ σωτήριος·
Κεῖθεν δ' ἀπάξει σ' ἄλλος. Π. Ἡ τεκοῦσά γε;
Δ. Ἐπίσημον ὄντα πᾶσιν. Π. Ἐπὶ τόδ' ἔρχομαι.
Δ. Φερόμενος ἥξεις. Π. Ἁβρότητ' ἐμὴν λέγεις.
Δ. Ἐν χερσὶ μητρός. Π. Καὶ τρυφᾶν μ' ἀναγκάσει.
Δ. Τρυφάς γε τοιάσδ'. Π. Ἀξίων μὲν ἅπτομαι.
Δ. Δεινὸς σὺ, δεινὸς, κἀπὶ δείν' ἔρχῃ πάθη·
Ὥστ' οὐρανῷ στηρίζον εὑρήσεις κλέος.
Ἔκτειν', Ἀγαυὴ, χεῖρας, αἵ θ' ὁμόσποροι
Κάδμου θυγατέρες· τὸν νεανίαν ἄγω
Τόνδ' εἰς ἀγῶνα μέγαν· ὁ νικήσων δ' ἐγὼ,
Καὶ Βρόμιος ἔσται· τἄλλα δ' αὐτὸ σημανεῖ.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χ. Ἴτε, θοαὶ λύσσης κύνες· ἴτ' εἰς ὄρος,
Θίασον ἔνθ' ἔχουσι Κάδμου κόραι.
Ἀνοιστρήσατέ νιν,
Ἐπὶ τὸν ἐν γυναικομίμῳ στολᾷ
Μαινάδων κατάσκοπον λυσσώδη.

Μάτηρ πρῶτά νιν λευρᾶς ἀπὸ πέτρας,
Ἢ σκόλοπος, ὄψεται,
Δοκεύοντα· Μαινάσιν δ' ἀπύσει·
Τίς δ' ὅδε Καδμείων μαστὴρ οὐριοδρόμων,
Ἐς ὄρος, ἐς ὄρος ἔμολεν, ὦ Βάκχαι;
Τίς ἄρα νιν ἔτεκεν;
Οὐ γὰρ ἐξ αἵματος
Γυναικῶν ἔφυ·
Λεαίνας δέ γε τινὸς, ἢ Γοργόνων
Λιβυσσᾶν, γένος.
Ἴτω δίκα φανερὸς,
Ἴτω ξιφηφόρος,
Φονεύουσα δαίμων διαμπὰξ
Τὸν ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
Ἐχίονος γόνον γηγενῆ·

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Ὃς ἀδίκῳ γνώμᾳ, παρανόμῳ τ' ὀργᾷ,
Περὶ σὰ, Βάκχι', ὄργια, ματρός τε σᾶς,
Μανείσᾳ πραπίδι,
Παρακόπῳ τε λήματι, στέλλεται,
Τὸν ἀνίκατον ὡς κρατήσων βίᾳ.
Γνώμαν σώφρονα θάνατος ἀπροφάσιστος,
Εἴς τά τε θεῶν ἔφυ,

Mater primum ipſa a laevi petra,
Aut *ab aliquo* palo videbit
Speculantem. Maenadibus autem exclamabit.
Quiſnam hic ex Cadmeis inveſtigator montivagorum
In montem, in montem venit, o Bacchae?
Quis eum genuit?
Non enim ex ſanguine
Muliebri natus eſt.
Sed profecto leaenae alicujus, aut Gorgonum
Lybicarum *eſt* genus.
Veniat Juſtitia manifeſta,
Veniat enſem-ferens,
Interficiens penitus per guttur
Impium, ſceleratum, injuſtum
Echionis filium *Pentheum* terrigenam:

ANTISTROPHE.

Qui iniqua mente, et injuſta ira
Circa tua, *Dionyſe*, orgia, et tuae matris,
Furioſa mente,
Et deliro ſpiritu proficiſcitur,
Invictum *numen* ut ſuperaturus *ſuis* viribus.
Mentem modeſtam incorrupta nihil fingens,
Et in rebus divinis facta eſt

Et in humanis ad indolentiam, vita.
Sapientiam non amo cum labore venari,
Sed illa alia, magna et illuſtria ſemper,
Ad honeſta vitam
Interdiu noctuque recte
Dirigentem, pie agere;
Ritus vero injuſtos rejicientem
Venerari Deos.
Veniat Juſtitia manifeſta,
Veniat enſem-ferens,
Interfectura penitus per guttur
Impium, ſceleratum, injuſtum,
Echionis filium terrigenam.

EPODUS.

Appare taurus, aut multis-capitibus-formidabilis
Aſpectu draco, aut ardens
Viſu leo!
Eas, o Bacche, Baccharum perſecutori,
Ridenti vultu,
Circunda laqueum
In exitialem turbam
Maenadum incidenti.

IAMBI.

N. O domus, quae quondam florebas in Graecia,

Βροτείῳ τ' ἔχειν ἄλυπος βίος.
Τὸν σοφὸν οὐ φθόνῳ χαίρω θηρεύουσα,
Τὰ δ' ἕτερα μεγάλα φανερὰ τῶν αἰεὶ
Ἐπὶ τὰ καλὰ βίον
Ἦμαρ εἰς νύκτα τ' εὖ
Ἄγοντ' εὐσεβεῖν.
Τὰ δ' ἔξω νόμιμα δίκας, ἐκβαλόν-
τα τιμᾶν θεούς.
Ἴτω δίκα φανερὸς,
Ἴτω ξιφηφόρος,
Φονεύουσα δαίμων διαμπὰξ
Τὸν ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
Ἐχίονος τόκον γηγενῆ.

ΕΠΩΔΟΣ.

Φάνηθι ταῦρος, ἢ πολύκρανός γ' ἰδεῖν
Δράκων, ἢ πυριφλέγων
Ὁρᾶσθαι λέων.
Ἴθι, ὦ Βάκχε, θηραγρέτα Βακχᾶν,
Γελῶντι προσώπῳ,
Περίβαλε βρόχον,
Ἐπὶ θανάσιμον ἀγέλαν
Πεσόντα τὰν Μαινάδων

ΙΑΜΒΟΙ.

Α. Ὦ δῶμ', ὃ πρίν ποτ' εὐτύχεις ἀν' Ἑλλάδα,

Σιδωνίου γέροντος, ὃς τὸ γηγενὲς
Δράκοντος ἔσπειρ' ὄφεος ἐν γαίᾳ θέρος,
Ὥς σε στενάζω, δοῦλος ὢν μὲν, ἀλλ' ὅμως
Χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ τὰ δεσποτῶν.
Χ. Τί δ' ἐστιν; ἐκ Βακχῶν τί μηνύεις νέον;
Α. Πενθεὺς ὄλωλε, παῖς Ἐχίονος πατρός.
Χ. Ὦ 'ναξ Βρόμιε· καὶ γὰρ θεὸς φαίνῃ μέγας.
Α. Πῶς φής; τί τοῦτ' ἔλεξας; ἢ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς
Χαίρεις κακῶς πράσσουσι δεσπόταις, γύναι;
Χ. Εὐάζω ξένα μέλεσι βαρβάροις·
Οὐκέτι γὰρ δεσμῶν ὑπὸ φόβῳ πτήσσω.
Α. Θήβας δ' ἀνάνδρους ὧδ' ἄγεις;
Χ. Ὁ Διόνυσος, ὁ Διόνυσος, οὐ Θῆβαι κράτος
ἔχουσ' ἐμόν.
Α. Συγγνωστὰ μέν σοι· πλὴν ἐπ' ἐξειργασμένοις
Κακοῖσι χαίρειν, ὦ γυναῖκες, οὐ καλόν.
Χ. Ἔννεπέ μοι, φράσον τίνι μόρῳ θνήσκει,
Ἄδικος, ἄδικά τ' ἐκπορίζων, ἀνήρ.
Α. Ἐπεὶ, Θεράπνας τῆσδε Θηβαίας χθονὸς
Λιπόντες, ἐξέβημεν Ἀσωποῦ ῥοὰς,
Λέπας Κιθαιρώνειον εἰσεβάλλομεν,
Πενθεύς τε, κἀγὼ, δεσπότῃ γὰρ εἱπόμην,
Ξένος θ', ὃς ἡμῖν πομπὸς ἦν θεωρίας.

Sidonii ſenis Cadmi, qui terrigenam
Draconis meſſem ſerpentinam ſeminavit in terra:
Ut te deploro, ſervus quidem exiſtens: ſed tamen
Bonis ſervis calamitas *eſt adverſa fortuna*
Dominorum. C. Quidnam eſt? ex Bacchis quid novi
Nuncias? N. Pentheus filius patris Echionis periit.
C. O rex Bromie: etenim magnus conſpiceris deus.
N. Quid ais? cur hoc dixiſti? an ob meos
Dominos *afflictos*, laetaris, mulier?
C. Ego peregrina celebro Bacchum barbaricis
Carminibus, non enim amplius vinculorum metus
Trepido. N. Adeone igitur Thebas ignavas eſſe putas?
C. Dionyſus, Dionyſus, non Thebae imperium habent
In me. N. Ignoſcendum quidem *eſt* tibi: ſed *tamen*
Perpetratis malis laetari, o mulieres, non *eſt* honeſtum.
C. Dic mihi, declara quonam fato mortuus ſit
Injuſtus vir, et injuſta *facinora* moliens.
N. Poſtquam Therapnas hujus Thebani ſoli
Praetergreſſi, evaſimus Aſopi fluenta,
Jugum Cithaeronis ingredi coepimus,
Pentheus et ego, ſequebar enim dominum,
Et hoſpes, qui nobis dux erat ad *orgiorum* ſpectacula.
Primum quidem herbidum nemus inſedimus,

Et pedum *veſtigia* taciturna et, linguae ſonos
Servantes, ut videremus, non conſpecti.
Erat autem vallis habens utrinque praecipitium,
Aquis irrigua, opaca pinubus, ubi Maenades
Sedebant, habentes manus jucundis in laboribus.
Nam aliae quidem ipſarum, thyrſum *coma* deficientem,
*Hedera comatum rurſus ornantes reddebant.
Aliae vero relinquentes varia juga, ſicut equi,
Bacchicum carmen aliae aliis reſpondentes cantabant.
Pentheus vero miſer foemineam non cernens turbam.
Dixit haec: ohoſpes, ubi quidem ſtamus,
Non aſſequor oculis Maenadum ubi ſaltatio eſt.
Tumulum vero conſcendens aut altam abietem,
Videbo recte Maenadum turpitudinem.
Poſtea vero tunc hujus hoſpitis quoddam miraculum
Video. Apprehendens enim abietis ſublimem
Summum ramum deduxit, duxit, duxit in atrum
Solum. Curvabatur vero ut arcus, aut ut curva rota,
Torno tornata ambitum velocem.
Sic ramum montanum hoſpes manu ducens,
Flexit ad terram, faciens non humana opera:
Pentheo vero collocato in ramis abiegnis,
Rectum dimiſit per manus *ramum*, ſurſum

Πρῶτον μὲν οὖν ποιηρὸν ἵζομεν νάπος,
Τά τ' ἐκ ποδῶν σιγηλὰ, καὶ γλώσσης ἄπο,
Σώζοντες, ὡς ὁρῷμεν, οὐχ ὁρώμενοι.
Ἦν δ' ἄγκος ἀμφίκρημνον, ὕδασι διάβροχον,
Πεύκαισι συσκιάζον, ἔνθα Μαινάδες
Κάθηντ', ἔχουσαι χεῖρας ἐν τερπνοῖς πόνοις·
Αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν θύρσον ἐκλελοιπότα
Κισσῷ κομήτην αὖθις ἐξανέστεφον·
Αἱ δ', ἐκλιποῦσαι ποικίλ', ὡς πῶλοι, ζυγὰ,
Βακχεῖον ἀντέκλαζον ἀλλήλαις μέλος.
Πενθεὺς δ' ὁ τλήμων, θῆλυν οὐχ ὁρῶν ὄχλον,
Ἔλεξε τοιάδ'· ὦ ξέν', οὗ μὲν ἕσταμεν,
Οὐκ ἐξικνοῦμαι Μαινάδων ὅσοι μόθων.
Ὄχθον δ' ἐπεμβὰς εἰς ἐλάτην ὑψαύχενα,
Ἴδοιμ' ἂν ὀρθῶς Μαινάδων αἰσχρουργίαν.
Τοὐντεῦθεν ἤδη τοῦ ξένου τι θαῦμ' ὁρῶ·
Λαβὼν γὰρ ἐλάτης οὐράνιον ἄκρον κλάδον,
Κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν εἰς μέλαν πέδον·
Κυκλοῦτο δ', ὥστε τόξον, ἢ κυρτὸς τροχὸς,
Τόρνῳ γραφόμενος, περιφορὰν ἕλκε δρόμον·
Ὡς κλῶν' ὄρειον ὁ ξένος χεροῖν ἄγων
Ἔκαμπτεν εἰς γῆν, ἔργματ' οὐχὶ θνητὰ δρῶν.
Πενθέα δ' ἱδρύσας ἐλατίνων ὄζων ἔπι,

Ὀρθὸν μεθίει διὰ χερῶν βλάστημ' ἄνω
Ἀτρέμα, φυλάσσων μὴ 'ναχαιτίσειέ νιν.
Ὀρθὴ δ' ἐς ὀρθὸν αἰθέρ' ἐστηρίζετο,
Ἔχουσα νώτοις δεσπότην ἐφήμενον.
Ὤφθη δὲ μᾶλλον, ἢ κατεῖδε Μαινάδας·
Ὅσον γὰρ οὔπω, δῆλος ἦν θάσσων ἄνω·
Καὶ τὸν ξένον μὲν οὐκέτ' εἰσορᾶν παρῆν.
Ἐκ δ' αἰθέρος φωνή τις· ὡς μὲν εἰκάσαι,
Διόνυσος ἀνεβόησεν· ὦ νεάνιδες,
Ἄγω τὸν ὑμᾶς, κἀμὲ, τἀμά τ' ὄργια,
Γέλων τιθέμενον· ἀλλὰ τιμωρεῖσθέ νιν.
Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ πρὸς οὐρανὸν
Καὶ γαῖαν ἐστήριξε φῶς σεμνοῦ πυρός.
Σίγησε δ' αἰθὴρ, σῖγα δ' εὔλειμος νάπη
Φύλλ' εἶχε· θηρῶν δ' οὐκ ἂν ἤκουσας βοήν.
Αἱ δ', ὠσὶν ἠχὴν οὐ σαφῶς δεδεγμέναι,
Ἔστησαν ὀρθαὶ, δὲ διήνεγκαν κόρας.
Ὁ δ' αὖθις ἐπεκέλευσεν· ὡς δ' ἐγνώρισαν
Σαφῆ κελευσμὸν Βακχίου Κάδμου κόραι,
Ἦιξαν πελείας ὠκύτητ' οὐχ ἥσσονες
Ποδῶν ἔχουσαι συντόνοις δρομήμασιν,
Μήτηρ Ἀγαυὴ, σύγγονοί θ' ὁμόσποροι,
Πᾶσαί τε Βάκχαι· διὰ δὲ χειμάῤῥου νάπης,

Senſim, cavens ne eum ejaculatetur:
Erecta vero *abiet* in altum aetherem ſurgebat,
Continens tergo inſidentem dominum.
Viſus vero eſt potius, quam vidit Maenadas.
Quantum enim nunquam antea, viſibilis erat ſedens
Superne: Et hoſpitem quidem illum non amplius
Videre licuit; et aethere vero vox quaedam, ut
Quidem conjicere erat, Bacchus, exclamavit, o
Juvenculae, duco illum, qui vos, et me, et mea
Orgia deridet. Quare ulciſcamini ipſum.
Haec autem ſimul dixit, et ad coelum
Et terram applicabat fulgorem ſacri ignis.
Tacuit autem aether, nemuſque frondiferum tacite
Folia continuit, nec audiviſſes ferarum vocem.
Hae vero non manifeſte vocem auribus accipientes,
Conſtiterunt erectae, et circumtulerunt *oculorum*
Pupillas. Ille vero rurſus *eas* cohortatus eſt: poſtquam
Vero agnoverunt perſpicuum claſſicum Bacchi
Cadmi filiae, feſtinaverunt, columbis non inferiorem
Celeritatem pedum habentes, concitatis curſibus,
Mater Agave, ſororeſque germanae,
Omneſque Bacchae: per torrentem autem vallem,

Et per rupes ſaliebant, dei flatibus furentes.
Primum quidem grandes lapides caput percutientes
In eum jaciebant, aſcendentes rupem oppoſitam :
Ramis vero abiegnis *Pentheus in eas* jaculabatur.
Aliae vero thyrſos emiſerunt per aërem :
Ramiſque abiegnis jaculabatur aliquis
Sedem miſeram Penthei: ſed nihil afficiebant.
Altitudinem enim ſtudio *Baccharum* excelſiorem
Habens, ſedebat infelix, conſilii inopia captus.
Tandem vero quernos ramos commolientes,
Radices eruebant vectibus non ferreis.
Cum vero finem laboris non perficerent,
Dixit Agave, Age vos, circumſtantes in orbem,
Maenades, apprehendite arborem, ut meam, quae
Huc aſcendit, feram capiamus, ne renunciet Dei
Arcanos choros ; illae vero innumeras manus
Admoverunt abieti, evulſerunt *eam* ex terra.
In alto vero ſedens, ex alto in terram delabens
Cadit ad ſolum, cum innumeris ejulatibus
Pentheus. Malo enim ſe vicinum eſſe cognovit.
Prima vero mater *ut* ſacerdos fecit initium caedis,
Et ruit in ipſum : ille vero mitram a coma
Abjecit, ut agnoſcens eum non interficeret

Ἀγμῶν τ', ἐπήδων θεῦ πνοαῖσιν ἐμμανεῖς.
Ὡς δ' εἶδον ἐλάτῃ δεσπότην ἐφήμενον,
Πρῶτον μὲν αὐτοῦ χερμάδας κραταιβόλους
Ἔῤῥιπτον, ἀντίπυργον ἐπιβᾶσαι πέτραν·
Ὄζοισι δ' ἐλατίνοισιν ἠκοντίζετο.
Ἄλλαι δὲ θύρσους ἵεσαν δι' αἰθέρος,
Πενθέως τ' ὄχον δύστηνον· ἀλλ' οὐκ ἤνυτον.
Κρεῖσσον γὰρ ὕψος τῆς προθυμίας ἔχων,
Καθῆστο τλήμων, ἀπορίᾳ λελησμένος.
Τέλος δὲ, δρυΐνους συγκεραυνοῦσαι κλάδους,
Ῥίζας ἀνεσπάρασσον ἀσιδήροις μοχλοῖς.
Ἐπεὶ δὲ μόχθων τέρματ' οὐκ ἐξήνυτον·
Ἔλεξ' Ἀγαυὴ, φέρε, περιστᾶσαι κύκλῳ,
Πτόρθου λάβεσθε, Μαινάδες, τὸν ἀμβάτην
Θῆρ' ὡς ἕλωμεν, μήδ' ἀπαγγείλῃ θεοῦ
Χοροὺς κρυφαίους· αἱ δὲ μυρίαν χέρα
Προσέθεσαν ἐλάτῃ, κἀξανέσπασαν χθονός.
Ὑψοῦ δὲ θάσσων, ὑψόθεν χαμαιπετὴς
Πίπτει πρὸς οὖδας μυρίοις οἰμώγμασι
Πενθεύς· κακοῦ γὰρ ἐγγὺς ὢν, ἐμάνθανεν.
Πρώτη δὲ μήτηρ ἦρξεν ἱέρεια φόνου,
Καὶ προσπιτνεῖ νιν· ὁ δὲ μίτραν κόμας ἄπο
Ἔῤῥιψεν, ὡς νιν γνωρίσασα μὴ κτάνῃ

Τλήμων Ἀγαυή· καὶ λέγει, παρηΐδος
Ψαύων· ἐγώ τοι, μῆτερ, εἶμι παῖς σέθεν
Πενθεὺς, ὃν ἔτεκες ἐν δόμοις Ἐχίονος.
Οἴκτειρε δ', ὦ μῆτερ, με, μηδὲ ταῖς ἐμαῖς
Ἁμαρτίαισι, παῖδα σὸν κατακτάνῃς.
Ἡ δ', ἀφρὸν ἐξιεῖσα, καὶ διαστρόφους
Κόρας ἑλίσσουσ', οὐ φρονοῦσ' ἃ χρὴ φρονεῖν,
Ἐκ Βακχίου κατείχετ', οὐδ' ἔπειθέ νιν.
Λαβοῦσα δ' ὠλέναις ἀριστερὰν χέρα,
Πλευραῖσιν ἀντιβᾶσα τοῦ δυσδαίμονος,
Ἀπεσπάραξεν ὦμον, οὐχ ὑπὸ σθένους,
Ἀλλ' ὁ θεὸς εὐμάρειαν ἐπεδίδου χεροῖν.
Ἰνὼ δὲ τἀπὶ θάτερ' ἐξειργάζετο,
Ῥηγνῦσα σάρκας· Αὐτονόη τ', ὄχλος τε πᾶς
Ἐπεῖχε Βακχῶν· ἦν δὲ πᾶσ' ὁμοῦ βοή.
Ὁ μὲν στενάζων, ὅσον ἐτύγχανε πνέων,
Αἳ δ' ἠλάλαζον· ἀνέφερε δ' ἡ μὲν ὠλένην,
Ἡ δ' ἴχνος αὐταῖς ἀρβύλαις· γυμνοῦντο δὲ
Πλευραὶ σπαραγμοῖς· πᾶσα δ', ᾑματωμένη
Χεῖρας, διεσφαίριζε σάρκας Πενθέως.
Κεῖται δὲ χωρὶς σῶμα, τὸ μὲν ὑπὸ στυφλοῖς
Πέτραις, τὸ δ' ὕλης ἐν βαθυξύλῳ φόβῃ·
Οὐ ῥᾴδιον ζήτημα· κρᾶτα δ' ἄθλιον,

Miſera Agave: et dixit, genas
Attingens, Ego, o mater, ſum filius tuus
Pentheus, quem peperiſti in domo Echionis.
Miſerare igitur me, o mater, neque propter mea
Peccata tuum filium interficias:
Illa vero, ſpumam emittens, et diſtortos
Oculos contorquens, non ſentiens, quae ſentire
Conveniebat, a Baccho poſſidebatur, neque *Pentheus*
Eam flexit. Sed apprehendens manibus ſiniſtram *ejus*
Manum, Inſiſtens lateribus miſeri,
Avulſit humerum, non robore,
Sed ipſe deus facilitatem addebat manibus.
Ino vero alterum *latus* conficiebat,
Rumpens carnem. Autonoë vero, et totus coetus
Inſtabat Baccharum: erat autem omnigenus ſimul
Clamor; Hic quidem ingemiſcebat, quantum adhuc
Spiritus habebat. Illae vero ululabant: alia autem
Rapiebat brachium, alia vero pedem cum ipſis ſoleis
Nudabantur autem latera lacerationibus: quaelibet
Vero cruentata manibus in pilae-morem-disjiciebat
Carnes Penthei. Jacet vero diviſim corpus, haec
Quidem *pars* ſub aſperis ſaxis, haec vero ſylvae in
Denſis frondibus, ut non facile inveniri poſſit:

Miſerum vero caput, quod mater manibus cepit,
Fixum in ſummo thyrſo, ut montani
Leonis, circumfert per medium Cithaeronem,
Relictis ſororibus in choris Maenadum.
Incedit autem infelici praeda ſuperbiens,
Intra haec moenia, vocans Bacchum ſocium
Venationis, et in praeda capienda ſocium, praeclare
Victoriae autorem, quam ob praedam lacrymas pro
Victoria fert. Ego itaque procul ab hac calamitate
Diſcedo, priuſquam Agave domum veniat.
Modeſtum autem eſſe, et venerari Deorum *numina*,
Hanc equidem puto pulcherrimam et ſapientiſſimam
Mortalibus eſſe rem, illis, qui ſic faciunt.

MONOSTROPHICA.

C. Celebremus Bacchum.
Exclamemus calamitatem
Penthei draconis prole geniti,
Qui foemineam veſtem,
Et ferulam ludibundam et cuſpidem
Accepit, thyrſo involutam,
Taurum ducem calamitatis habens.
O Bacchae Cadmeae, carmen deſinere
Inclytum triumphale feciſtis, o,

Ὅπερ λαβοῦσα τυγχάνει μήτηρ χεροῖν
Πήξασ' ἐπ' ἄκρον θύρσον, ὡς ὀρεστέρου
Φέρει λέοντος διὰ Κιθαιρῶνος μέσου,
Λιποῦσ' ἀδελφὰς ἐν χοροῖσι Μαινάδων.
Χωρεῖ δὲ, θήρᾳ δυσπότμῳ γαυρουμένη,
Τειχέων ἔσω τῶνδ', ἀνακαλοῦσα Βάκχιον,
Τὸν ξυγκύναγον, τὸν ξυνεργάτην ἄγρας,
Τὸν καλλίνικον, ᾗ δάκρυα νικηφορεῖ.
Ἐγὼ μὲν οὖν ἐκποδὼν τῇ ξυμφορᾷ
Ἄπειμ', Ἀγαυὴν πρὶν μολεῖν πρὸς δώματα.
Τὸ σωφρονεῖν δὲ, καὶ σέβειν τὰ τῶν θεῶν,
Κάλλιστον οἶμαί γ' αὐτὸ, καὶ σοφώτατον,
Θνητοῖσιν εἶναι χρῆμα, τοῖσι χρωμένοις.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χ. Ἀναχορεύσωμεν Βακχεῖον·
Ἀναβοάσωμεν ξυμφορὰν
Τὰν τοῦ δράκοντος ἐκγενέτα τοῦ Πενθέως,
Ὃς τὰν θηλυγενῆ στολὰν,
Νάρθηκά τε, πιστὸν ἀΐδαν,
Ἔλαβεν εὔθυρσον,
Ταῦρον προηγητῆρα ξυμφορᾶς ἔχων.
Βάκχαι Καδμεῖαι,
Τὸν καλλίνικον κλεινὸν ἐξεπράξατο

Εἰς γόον, εἰς δάκρυα.
Καλὸς ἀγὼν, ἐν αἷ-
ματι στάζουσαν χέρα
Περιβαλεῖν τέκνου.
Ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ εἰς δόμους ὁρμωμένην
Πενθέως Ἀγαυὴν μητέρ', ἐν διαστρόφοις
Ὄσσοις, δέχεσθε κῶμον εὐΐου θεοῦ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ.

Α. Ἀσιάδες Βάκχαι. Χ. Τί με δὴ ὀρθοῖς ὦ;
Α. Φέρομεν ἐξ ὀρέων ἕλικα
Νεότομον ἐπὶ μέλαθρα,
Μακάριον θήραμ'-.
Χ. Ὁρῶ γε, καί σε δέξομαι σύγκωμον, ὦ.
Α. Ἔμαρψα τόνδ' ἄνευ βρόχων,
Λείπει.
Νέον λῖν, ὡς ὁρᾷν πάρα. Χ. Πόθεν ἐρημίας;
Α. Κιθαιρών. Χ. Τί Κιθαιρών;
Α. Κατεφόνευσέ νιν.
Χ. Τίς ἁ βαλοῦσα πρῶτά γε;
Α. Ἐμὸν τὸ γέρας. Χ. Μάκαιρ' Ἀγαυή.
Α. Κληϊζόμεθ' ἐν θιάσοις.
Τίς ἄλλα τὰ Κάδμου; Χ. Τί Κάδμου;

In luctum, in lacrymas.
Pulchrum *eſſe* certamen,
In ſanguine ſtillantem manum
Injicere filio.
Sed, video enim in aedes currentem
Agaven, Penthei matrem, diſtortis
Oculis, Evii Dei comeſſationem accipite.

ANTISTROPHICA

STROPHE.

A. O Aſiaticae Bacchae. C. Quid me nunc, excitas,
O? A. Afferimus ex montibus catulum
Recens interfectum, in atria,
Egregiam praedam.
C. Video, et te accipio ſociam, o,
A Cepi hunc abſque laqueis
[Abſque jaculo, montanum]
Juvenem leonem, ut licet videre. C. Ex qua
Solitudine? A. Cithaeron C. Quid Cithaeron?
A. Interfecit eum.
C. Quaenam eſt quae primum *eum* percuſſit?
Ego, meus, meus *eſt* hic honor. C. Beata Agave.
A. *Ideo* celebramur in thiaſis.
C. Quid aliae? A. Cadmi. C. Quid Cadmi?

A. Soboles, ſoboles, poſt me, poſt me
Attigit hunc feram? C. Felices hac praeda.

ANTISTROPHE.

A. Particeps nunc ſis convivii. C. Quid parti-
ceps
Sim miſera? A. Juvenis *eſt* hic Catulus, modo genam
Sub capite capillos molles habente
Villoſam effloreſcit.
C. An ergo jubis ferae agreſtis ſimilis eſt?
Bachus venator
Sapiens, ſapiens incitavit
Maenadas in hanc feram. C. Hic enim rex
eſt
Venator felix. A. Laudas? C. Quid laudo?
A. Mox vero Cadmei,
Et Pentheus filius matrem
Laudabit, quae cepit praedam
Hanc ex leone genitam
Excellentem, excellenter. C. Laetaris?
A. Laetor, admodum magna et inſignia
Haec virtutis praemia conſecuta.

IAMBI.

C. Oſtende, o miſera, tuam victoria partam

Α. Γένεθλα· γένεθλα, μετ' ἐμὲ, μετ' ἐμὲ, τοῦδ' ἔθιγε θηρός; Χ. Εὐτυχεῖς τᾶδ' ἄγρᾳ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Α. Μέτεχε νῦν θοίνας. Χ. Τί μετέχω τλάμων;
Α. Νέος ὁ μόσχος, ἄρτι γένυν
Ὑπὸ κόρυθ' ἁπαλότριχα
Κατάκομον βάλλει·
Πρέπει γὰρ, ὥστε θηρὸς ἀγραύλου φόβη.
Ὁ Βάκχιος, κυναγέτας
Σοφὸς, σοφὸς ἀνέπηλεν
Ἐπὶ θῆρα τόνδε Μαινάδας. Χ. Ὁ γὰρ ἄναξ ἀγρεύς,
Α. Ἐπαινεῖς. Χ. Τί δ' ἐπαινῶ
Α. Τάχα δὲ Καδμεῖοι,
Καὶ παῖς γε Πενθεὺς ματέρα
Ἐπαινέσεται, λαβοῦσαν ἄγραν
Τάνδε λεοντοφυῆ
Περισσὰν περισσῶς. Χ. Ἀγάλλῃ;
Α. Γέγηθα, μεγάλα, μεγάλα, φανερὰ καὶ
Τάδ' ἔργα κατειργασμένα.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χ. Δεῖξόν νυν, ὦ τάλαινα, σὴν νικηφόρον

Ἀστοῖσιν ἄγραν, ἣν φέρουσ' ἐλήλυθας.
Α. Ὦ καλλίπυργον ἄστυ Θηβαίας χθονὸς
Ναίοντες, ἔλθεθ', ὡς ἴδητε τήνδ' ἄγραν,
Κάδμου θυγατέρες, θηρὸς ἣν ἠγρεύσαμεν,
Οὐκ ἀγκυλωτοῖς Θεσσαλῶν στοχάσμασιν,
Οὐ δικτύοισιν, ἀλλὰ λευκοπήχεσιν
Χειρῶν ἀκμαῖσι· κᾆτα κομπάζειν χρεὼν,
Καὶ λογχοποιῶν ὄργανα κτᾶσθαι μάτην.
Ἡμεῖς δὲ ταύτῃ χειρὶ τόνδε θ' εἵλομεν,
Χωρίς τε θηρὸς ἄρθρα διεφορήσαμεν.
Ποῦ μοι πατὴρ ὁ πρέσβυς; ἐλθέτω πέλας·
Πενθεύς τ' ἐμὸς παῖς ποῦ 'στιν; αἰρέσθω λαβὼν
Πλεκτῶν πρὸς οἴκων κλιμάκων προσαμβάσεις,
Ὡς πασσαλεύσῃ κρᾶτα τριγλύφοις τόδε
Λέοντος, ὃν πάρειμι θηράσασ' ἐγώ.
Κ. Ἕπεσθέ μοι, φέροντες ἄθλιον βάρος
Πενθέως, ἕπεσθε, πρόσπολοι, δόμων πάρος,
Οὗ σῶμα μοχθῶν μυρίοις ζητήμασι
Φέρω τόδ' εὑρὼν ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς,
Διασπαρακτὸν, κοὐδὲν ἐν ταυτῷ πέδῳ,
Λαβὼν ἐν ὕλῃ κείμενον δυσευρέτῳ·
Ἤκουσα γάρ του θυγατέρων τολμήματα,
Ἤδη κατ' ἄστυ τειχέων ἔσω βεβὼς,

Praedam civibus, quam ferens *huc* veniſti. A. O
Qui pulchris turribus inſtructam urbem Thebani
Soli habitatis, venite ut videatis hanc praedam
Ferae, quam praeda nos Cadmi filiae cepimus,
Non amentatis Theſſalorum jactibus collineatis,
Nec retibus, ſed candidarum
Manuum apicibus : et deinde an gloriari decet
Et fabrorum facientium haſtas inſtrumenta fruſtra
Parare : nos enim manu hunc *leonem* cepimus,
Et ſine mucrone membra diſcerpſimus.
Ubinam meus eſt ſenex pater ? accedat prope.
Et ubi eſt meus filius Pentheus ? corripiens erigat
Ad aedes compactarum ſcalarum gradus,
Ut clavis affigat ſculptis laquearibus caput hoc
Leonis, quem in venatione captum *huc* ego fero.
C. Sequimini me, ferentes miſerum onus
Penthei, ſequimini, famuli, ante domum :
Cujus corpus laborans longa inquiſitione
Fero hoc inventum Cithaeronis jugis,
Diſaniatum, et nihil in eodem ſolo
Nactus, in ſylva jacens difficulter ſcrutabili.
Audivi enim ex quodam, filiarum *mearum* audacia
Facinora, jam per urbem, muros ingreſſus, vadens

Cum ſene Tireſia, de Bacchis.
Iterum vero reverſus in montem, porto
Caeſum filium a Maenadibus.
Et illam quidem quae Actaeonem olim Ariſtaeo
Peperit, vidi Autonoen, Inonemque ſimul,
Adhuc in ſaltibus oeſtro perculſas miſeras.
Sed quiſpiam dixit mihi, huc bacchico pede
Venire Agaven: neque falſa audivimus,
Video enim eam, non felix ſpectaculum.
Pater, maxime gloriari licet tibi,
Quod genueris filias longe praeſtantiſſimas omnium
Mortalium: omnes dico, praecipue vero me
Quae textoriis relictis radiis,
Ad majora veni, feras ut capiam manibus.
Affero autem in ulnis, ut vides, haec,
Adepta virtutis praemia, tuas ad aedes,
Ut ſuſpendantur: tu vero, pater, *haec* accipe manibus:
Laetuſque mea venatione,
Voca amicos ad convivium. Beatus enim es,
Beatus, quod nos talia ſacinora fecerimus.
C. O luctum immenſum, et non videndum
Necis confectae miſeris manibus!
Egregiam victimam offerens diis,

Σὺν τῷ γέροντι Τειρεσίᾳ, Βακχῶν πέρι.
Πάλιν δὲ κάμψας εἰς ὄρος, κομίζομαι
Τὸν καθανόντα παῖδα Μαινάδων ὕπο.
Καὶ τὴν μὲν, Ἀκταίων᾽ ἀριϛέα ποτὲ
Τεκȣσαν, εἶδον Αὐτονόην, Ἰνώ θ᾽ ἅμα,
Ἔτ᾽ ἀμφὶ δρυμοῖς οἰϛροπλῆγας ἀθλίας.
Τὴν δ᾽ εἶπέ τις μοι δεῦρο Βακχείῳ ποδὶ
Στείχειν Ἀγαυήν· ȣδ᾽ ἄκραντ᾽ ἠκȣσαμεν·
Λεύσσω γὰρ αὐτῆς ὄψιν ȣκ εὐδαίμονα.
Α. Πάτερ, μέγιϛον κομπάσαι πάρεϛί σοι,
Πάντων ἀρίϛας θυγατέρας σπεῖραι μακρῷ
Θνητῶν· ἁπάσας εἶπον, ἐξόχως δ᾽ ἐμέ·
Η, τὰς παρ᾽ ἱϛοῖς ἐκλιποῦσα κερκίδας,
Εἰς μεῖζον᾽ ἥκω, θῆρας ἀγρεύειν χεροῖν,
Φέρω δ᾽ ἐν ὠλέναισιν, ὡς ὁρᾷς, τάδε
Λαϐȣσα τἀριϛεῖα, σοῖσι πρὸς δόμοις
Ὡς ἂν κρεμασθῇ· σὺ δὲ, πάτερ, δέξαι χεροῖν·
Γαυρȣμενος δὲ τοῖς ἐμοῖς ἀγρεύμασι,
Κάλει φίλȣς εἰς δαῖτα· μακάριος γὰρ εἶ,
Μακάριος, ἡμῶν τοιάδ᾽ ἐξειργασμένων.
Κ. Ὦ πένθος ȣ μετρητὸν, ȣδ᾽ οἷόν τ᾽ ἰδεῖν,
Φόνον ταλαίναις χερσὶν ἐξειργασμένον.
Καλὸν τὸ θῦμα καταϐαλȣσα δαίμοσιν,

Ἐπὶ δαῖτα Θήβας τάσδε, κἀμὲ, παρακαλεῖς.
Οἴμοι κακῶν μὲν πρῶτα σῶν, ἔπειτ' ἐμῶν.
Ὡς ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐνδίκως μὲν, ἀλλ' ἄγαν,
Βρόμιος ἄναξ ἀπώλεσ', οἰκεῖος γεγώς.
Α. Ὡς δύσκολον τὸ γῆρας ἀνθρώποις ἔφυ,
Ἔν τ' ὄμμασι σκυθρωπόν. εἴθε παῖς ἐμὸς
Εὔθηρος εἴη, μητρὸς εἰκασθεὶς τρόποις,
Ὅτ' ἐν νεανίαισι Θηβαίοις ἅμα
Θηρῶν ὀριγνῷτ'· ἀλλὰ θεομαχεῖν μόνον
Οἷός τ' ἐκεῖνος· νȣθετητέος, πάτερ,
Σοί τ' ἐςὶ, κἀμοὶ, μὴ σοφοῖς χαίρειν κακοῖς.
Ποῦ 'ςιν; τίς αὐτὸν δεῦρ' ἂν ὄψιν εἰς ἐμὴν
Καλέσειεν, ὡς ἴδῃ με τὴν εὐδαίμονα;
Κ. Φεῦ, φεῦ· φρονήσασαι μὲν, οἷ' ἐδράσατε,
Ἀλγήσετ' ἄλγος δεινόν· εἰ δὲ διὰ τέλȣς
Ἐν τῷδ' ἀεὶ μενεῖτ', ἐν ᾧ καθέςατε,
Οὐκ εὐτυχοῦσαι, δόξετ' ȣ̓χὶ δυςυχεῖν.
Α. Τί δ' ȣ̓ καλῶς τῶνδ', ἢ τί λυπηρῶς ἔχει;
Κ. Πρῶτον μὲν εἰς τόνδ' αἰθέρ' ὄμμα σὸν μέθες.
Α. Ἰδȣ́· τί μοι τόνδ' ἐξυπεῖπας εἰσορᾶν;
Κ. Ἔθ' ωὑτὸς, ἤ σοι μεταβολὰς ἔχειν δοκεῖ;
Α. Λαμπρότερος ἢ πρὶν, καὶ διïπετέςερος.
Κ. Τὸ δὲ πτοηθὲν ἔτι σῇ ψυχῇ πάρα;

Ad convivium has Thebas, et me vocas.
Hei mihi propter mala, primum quidem tua, poſtea
Vero mea: quam nos juſte quidem, ſed tamen
Immodice, Deus, Bromius Rex perdidit, cum tamen
Sit cognatus. A Ut moroſa ſenectus eſt hominibus,
Et in oculis tetrica! utinam meus filius
Animoſus eſſet, matris ingenio ſimilis
Nempe cum adoleſcentibus Thebanis ſimul
Feras appetens invaderet: ſed tantum repugnare diis
Potis *eſt* ille. Monendus, o pater,
Eſt tibi, et mihi, ne callidulis laetetur malis.
Ubinam eſt? quis eum huc in meum conſpectum
Vocarit, ut me videat beatam?
C. Heu, heu? Ubi cognoveritis *facinora* quae
Patraſtis, dolebitis dolore gravi: ſi vero perpetuo
In eodem ſtatu manſeritis, in quo jam eſtis,
Cum non ſitis felices, exiſtimabitis *tamen vos* haud
Infelices eſſe. A. Quid horum vero non recte, aut
Quid male habet! C. Primum quidem in hunc aërem
Oculos tuos attolle. A. Ecce, quid me juſſiſti hunc
Intueri? C. Adhuc *ne aër* idem eſſe, an aliquam
Mutationem tibi videtur habere? A. Illuſtrior quam
Prius, et liquidior *videtur*. C. An perturbatio adhuc

Tuae animae adeſt ? A. Non intelligo hoc dictum: fio
Tamen paulatim mentis compos, mutata priore
Mente. C. Audies igitur aliquid, et reſpondebis
Sapienter ? A. Ut oblita ſum illorum, quae prius
Dixi, o pater. C. In quam domum veniſti cum
Hymenaeis ? A. Elocaſti me Echioni nato, ut aiunt,
Ex ſatis dentibus. C Quis igitur filius tuo marito
Domi natus eſt ? A. Pentheus, mea et patris
Conſuetudine. C. Cujus igitur faciem tenes in ulnis?
A. Leonis, ut dixerunt venatrices.
C. Contemplare igitur recte: brevis labor *eſt* intueri.
A. Hem! quid video ? quid fero hoc in manibus?
C. Contemplare hoc, et cognoſce certius.
A. Video maximum dolorem ego miſera.
C. Num tibi leoni videtur *hoc* ſimile eſſe ?
A. Non, ſed Penthei ego miſera habeo caput.
C. Cruentatum prius quam tu agnoſceres.
A. Quis interfecit eum ? quomodo venit in meas
Manus ? C. Miſera veritas, ut non tempeſtive ades.
A. Dic, quippe cor micare facit cunctatio.
C. Tu occidiſti eum, et tua ſoror.
A. Ubi vero periit ? an domi ? aut quibus *in* locis ?
C. Ubi prius Actaeona canes dilaniarunt.

Α. Οὐκ οἶδα τοῦπος τοῦτο· γίνομαι δέ πως
Ἔννους, μετασταθεῖσα τῶν πάρος φρενῶν.
Κ. Κλύοις ἂν οὖν τι, κἀποκρίναι' ἂν σοφῶς;
Α. Ὡς ἐκλέλησμαί γ', ἃ πάρος εἴπομεν, πάτερ.
Κ. Εἰς ποῖον ἦλθες οἶκον ὑμεναίων μέτα;
Α. Σπαρτῷ μ' ἔδωκας, ὡς λέγουσ', Ἐχίονι.
Κ. Τίς οὖν ἐν οἴκοις παῖς ἐγένετο σῷ πόσει;
Α. Πενθεὺς ἐμῇ τε, καὶ πατρὸς κοινωνίᾳ.
Κ. Τίνος πρόσωπον δῆτ' ἐν ἀγκάλαις ἔχεις;
Α. Λέοντος, ὥς γ' ἔφασκον αἱ θερώμεναι.
Κ. Σκέψαι νῦν ὀρθῶς, βραχὺς ὁ μοχθος εἰσιδεῖν.
Α. Ἔα, τί λεύσσω; τί φέρομαι τόδ' ἐν χεροῖν;
Κ. Ἄθρησον αὐτὸ, καὶ σαφέστερον μάθε.
Α. Ὁρῶ μέγιστον ἄλγος ἡ τάλαιν' ἐγώ.
Κ. Μῶν σοι λέοντι φαίνεται προσεοικέναι;
Α. Οὐκ, ἀλλὰ Πενθέως ἡ τάλαιν' ἔχω κάρα.
Κ. Οἰμωγμένον γε πρόσθεν, ἢ σὲ γνωρίσαι.
Α. Τίς ἔκτανέν νιν; πῶς ἐμὰς ἦλθ' εἰς χέρας;
Κ. Δύστην' ἀλήθει', ὡς ἐν οὐ καιρῷ πάρει.
Α. Λέγ', ὡς τὸ μέλλον καρδία πήδημ' ἔχει.
Κ. Σύ νιν κατέκτας, ἢ κασιγνήτη σέθεν.
Α. Ποῦ δ' ὤλετ', ἢ κατ' οἶκον, ἢ ποίοις τόποις;

Κ. Οὗπερ πρὶν Ἀκταίωνα διέλαχον κύνες.
Α. Τί δ᾽ εἰς Κιθαιρῶν᾽ ἦλθε δυσδαίμων ὅδε;
Κ. Ἐκερτόμει θεὸν, σάς τε Βακχείας, μολών.
Α. Ἡμεῖς δ᾽ ἐκεῖσε τίνι τρόπῳ κατήραμεν;
Κ. Ἐμάνητε, πᾶσά τ᾽ ἐξεβακχεύθη πόλις.
Α. Διόνυσος ἡμᾶς ὤλεσ᾽· ἄρτι μανθάνω.
Κ. Ὕβριν ὑβρισθείς· θεὸν γὰρ οὐχ ἡγεῖσθέ νιν.
Α. Τὸ φίλτατον δὲ σῶμα ποῦ παιδὸς, πάτερ;
Κ. Ἐγὼ μόλις τόδ᾽ ἐξερευνήσας φέρω.
Α. Ἦ πᾶν ἐν ἄρθροις συγκεκλειμένον καλῶς;
Πενθεῖ δὲ τί μέρος ἀφροσύνης προσῆκ᾽ ἐμῆς;
Κ. Ὑμῖν ἐγένεθ᾽ ὅμοιος, οὐ σέβων θεόν·
Τοίγαρ συνῆψε πάντας εἰς μίαν βλάβην,
Ὑμᾶς τε, τόνδε θ᾽, ὥστε διολέσαι δόμους,
Κἄμ᾽, ὅστις, ἄτεκνος ἀρσένων παίδων γεγὼς,
Τῆς σῆς τόδ᾽ ἔρνος, ὦ τάλαινα, νηδύος
Αἴσχιστα καὶ κάκιστα κατθανόνθ᾽ ὁρῶ·
Ὧ, δῶμ᾽ ἀνέβλεπεν· ὃς συνεῖχες, ὦ τέκνον,
Τοὐμὸν μέλαθρον, παιδὸς ἐξ ἐμῆς γεγώς,
Πόλει τε τάρβος ἦσθα· τὸν γέροντα δὲ
Οὐδεὶς ὑβρίζειν ἤθελ᾽, εἰσορῶν τὸ σὸν
Κάρα· δίκην γὰρ ἀξίαν ἐλάμβανεν.
Νῦν δ᾽ ἐκ δόμων ἄτιμος ἐκβεβλήσομαι

A. Quid vero in cithaeronem
Venit infelix hic? C. *Illic* ivit
Irridens Deum, et tuas bacchationes.
A. Nos vero quomodo illuc acceſſimus?
C. Inſaniſtis, et tota civitas Bacchio furore correpta eſt.
A. Bacchus nos perdidit nunc demum *hoc* intelligo.
C. Contumelia *a vobis* affectus: Deum enim non
Ducebatis ipſum *eſſe*. A. chariſſimum vero corpus
Filii ubinam *eſt*, pater? C. Ego vix hoc indagatione
Repertum adfero. A. An totum ſuis membris
Conjunctum recte? Ad Penthea vero quomodo mea
Inſania pertinebat? C. Vobis fuit ſimilis, non colens
Deum: itaque compulit omnes in eandem noxam,
Vos et hunc, ut perderet hanc domum
Et me: qui cum non haberem maſculos liberos,
Hoc germen tui uteri, o miſera,
Turpiſſime, et peſſime mortuum video,
In quem reſpiciebat domus: Qui tutabaris, o fili,
Meam domum, ex mea filia natus.
Et civibus eras verendus: me ſenem vero
Nemo volebat injuria afficere, intuens tuum
Caput: poenam enim dignam accepiſſet.
Nunc autem inglorius ejiciar ex domo

Cadmus ego ille ingens, qui Thebanorum genus
Seminavi, et meſſui pulcherrimam meſſem.
O chariſſime virorum! quamvis enim non amplius
Sis, tamen numeraberis inter meos chariſſimos
Liberos. Non amplius attingens manu hoc mentum,
Matris patrem alloquens amplecteris, fili,
Dicens quis te injuria afficit? quis te contemnit, o
Senex? quis turbat tuum cor moleſtus exiſtens *tibi*?
Dic, ut puniam laedentem te, o pater.
Nunc autem miſer ſum ego, infelix vero tu,
Et miſerabilis mater, infeliceſque ſorores.
Si quis autem eſt, qui Numina contemnit, intuens
In hujus mortem, putet *eſſe* deos. C. Doleo quidem
Tuam vicem, Cadme, tuae tamen habet poenam
Filius filiae, dignam quidem, luctuoſam tamen tibi.
A. O pater, vides enim mea quantum mutata ſunt,
B. Efferata ſerpentis ſpecie mutabit, quam Martis
Filiam, Harmoniam *uxorem* habuiſti mortalis exiſtens.
Jugum autem vitulorum, ut dicit Jovis oraculum,
Ages cum uxore, barbaris imperans.
Multas autem evertes cum copiis innumeris
Urbes: quando vero Apollinis oraculum
Depopulati fuerint, reditum infelicem retro

Ὁ Κάδμος ὁ μέγας, ὃς τὸ Θηβαίων γένος
Ἔσπειρα, κἀξήμησα κάλλιστον θέρος.
Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν· καὶ γὰρ οὐκέτ' ὢν, ὅμως
Τῶν φιλτάτων ἐμοί γ' ἀριθμήσῃ τέκνων.
Οὐκ ἔτι γενείου τοῦδε θιγγάνων χερὶ,
Τὸν μητρὸς αὐδῶν πατέρα προσπτύξῃ, τέκνον,
Λέγων, τίς ἀδικεῖ, τίς σ' ἀτιμάζει, γέρον,
Τίς σὴν ταράσσει καρδίαν λυπηρὸς ὤν;
Λέγ', ὡς κολάζω τὸν ἀδικοῦντά σ', ὦ πάτερ.
Νῦν δ' ἄθλιος μὲν εἰμ' ἐγὼ, τλήμων δὲ σὺ,
Οἰκτρὰ δὲ μήτηρ, τλήμονες δὲ σύγγονοι.
Εἰ δ' ἔστιν, ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ,
Εἰς τοῦδ' ἀθρήσας θάνατον, ἡγείσθω θεούς.
Χ. Τὸ μὲν σὸν ἀλγῶ, Κάδμε· σῆς δ' ἔχει δίκην
Παῖς παιδὸς, ἀξίαν μὲν, ἀλγεινὴν δὲ σοί.
Δ. Ὦ πάτερ, ὁρᾷς γὰρ τἄμ' ὅσῳ μετεστράφη,
Ἐκθηριωθεὶς, ὄφεος ἀλλάξει τύπον,
Ἣν Ἄρεος ἔσχες Ἁρμονίαν, θνητὸς γεγώς.
Ὄχον δὲ μόσχων, χρησμὸς ὡς λέγει Διὸς,
Ἐλᾷς μετ' ἀλόχου, βαρβάρων ἡγούμενος.
Πολλὰς δὲ πέρσεις ἀναρίθμῳ στρατεύματι
Πόλεις· ὅταν δὲ Λοξίου χρηστήριον
Διαρπάσωσι, νόστον ἄθλιον πάλιν

Σχήσουσι· σὲ δ' Ἄρης Ἁρμονίαν τε ῥύσεται,
Μακάρων τ' ἐς αἶαν σὸν καθιδρύσει βίον.
Ταῦτ', οὐχὶ θνητοῦ πατρὸς ἐκγεγὼς, λέγω
Διόνυσος, ἀλλὰ Ζηνός· εἰ δὲ σωφρονεῖν
Ἔγνωθ', ὅτ' οὐκ ἠθέλετε, τὸν Διὸς γόνον
Εὐδαιμονοῖτ' ἂν σύμμαχον κεκτημένοι.
Κ. Διόνυσε, λισσόμεσθά σ', ἠδικήκαμεν.
Δ. Ὄψ' ἐμάθεθ' ἡμᾶς· ὅτε δ' ἐχρῆν, οὐκ ᾔδετε.
Κ. Ἔγνωκα μὲν ταῦτ'· ἀλλ' ἐπεξέρχῃ λίαν.
Δ. Καὶ γὰρ πρὸς ὑμῶν, θεὸς γεγὼς, ὑβριζόμην.
Κ. Ὀργὰς πρέπει θεοὺς οὐχ ὁμοιοῦσθαι βροτοῖς.
Δ. Πάλαι τάδε Ζεὺς οὐμὸς ἐπένευσεν πατήρ.
Α. Αἶ, αἶ· δέδοκται, πρέσβυ, τλήμονες φυγαί.
Κ. Ὦ τέκνον, ὡς εἰς δεινὸν ἤλθομεν κακὸν,
Σύ θ' ἡ τάλαινα, σύγγονοί τε σαὶ φίλαι.
Ἐγώ θ' ὁ τλήμων βαρβάρους ἀφίξομαι
Γέρων μέτοικος· ἔτι δέ μοι τὸ θέσφατον
Εἰς Ἑλλάδ' ἀγαγεῖν μιγάδα βάρβαρον στρατόν.
Καὶ τὴν Ἄρεως παῖδ' Ἁρμονίαν, δάμαρτ' ἐμὴν,
Δράκων, δρακαίνης φύσιν ἔχουσαν ἀγρίαν,
Ἄξω 'πὶ βωμοὺς, καὶ τάφους Ἑλληνικοὺς,
Ἡγούμενος λόγχαισιν· οὐδὲ παύσομαι
Κακῶν ὁ τλήμων· οὐδὲ, τὸν καταιβάτην

Habebunt. Sed Mars te, et Harmoniam liberabit,
Beatorumque in terra tuam collocabit vitam.
Haec non mortali patre natus dico
Bacchus, ſed ex Jove: ſi vero ſapere
Voluiſſetis, quando noluiſtis, Jovis filium
Socium habentes, beati fuiſſetis.
C. Bacche, ſupplices tibi ſumus, peccavimus.
B. Sero cognoviſtis nos: at cum oportebat, non
Noratis. C. Agnoſcimus haec; ſed perſequeris
Nimium. B. Etenim a vobis laedebar, cum eſſem deus.
C. Convenit deos non eſſe ſimiles iracundia hominibus.
B. Haec jam pridem Jupiter meus pater annuit.
A. Heu, heu! Decreta ſunt, o ſenex, miſera exilia,
C. O filia, venimus in triſte malum,
Tuque miſera, ſororeſque tuae charae.
Et ego infelix *ad* barbaros ibo
Senex inquilinus, et adhuc mihi hoc *eſt* fatale,
In Graeciam ducere mixtum barbaricum exercitum,
Et Harmoniam Martis filiam, meam conjugem:
Ego factus draco, dracaenae naturam habentem feram,
Ducam ad aras, et ſepulchra Graecanica,
Dux exercitus: nec liberabor
A malis infelix, nec *ad* infernum

Acheronta navigans, quietus ero.

A. O pater, ego igitur te orbatus exulabo.

C. Cur, o miſera filia, me manibus amplecteris,

Ales ut fucum candido corpore praeditum cygnus?

A. Quo enim me vertam ejecta ex patria? C. Neſcio,

O filia; imbecillis auxiliator *eſt tibi* pater.

ANAPAESTI.

A. Vale, o domus, vale, o patria

Civitas, deſero te cum infortunio,

Exulans ex thalamo.

C. Vade, o filia, *ad* Ariſtaei terram.

A. Privor te, o pater. C. Et ego *te*, o filia,

Et tuas deploro ſorores.

A. Atrociter enim, atrociter hanc calamitatem

Bacchus rex

In tuam domum intulit.

B. Etenim patiebar atrocia a vobis,

Habens nomen ſine honore Thebis.

A. Vale, o pater, mihi.

C. Vale et tu, miſera filia;

Difficulter eo venire poteris; *ut valeas*.

A. O ductores ducite me *ad* ſorores,

Ut exilii ſocias aſſumam miſeras.

Ἀχέροντα πλεύσας, ἥσυχος γενήσομαι.
Α. Ὦ πάτερ, ἐγὼ δέ σου στερεῖσα φεύξομαι.
Κ. Τί μ' ἀμφιβάλλεις χερσὶν, ὦ τάλαινα παῖ,
Ὄρνις ὅπως κηφῆνα πολιόχρως κύκνος;
Α. Ποῖ γὰρ τράπωμαι, πατρίδος ἐκβεβλημένη;
Κ. Οὐκ οἶδα, τέκνον· μικρὸς ἐπίκουρος πατήρ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Α. Χαῖρ', ὦ μέλαθρον· χαῖρ', ὦ πατρῴα
Πόλις· ἐκλείπω σ' ἐπὶ δυστυχίᾳ
Φυγὰς ἐκ θαλάμων.
Κ. Στεῖχέ νυν, ὦ παῖ, τὸν Ἀρισταίου.
Α. Στέρομαί σε, πάτερ. Κ. Κἀγὼ, τέκνον,
Καὶ σὰς ἐδάκρυσα κασιγνήτους.
Α. Δεινῶς γὰρ, δεινῶς τάνδ' αἰκίαν
Διόνυσος ἄναξ
Τοὺς σοὺς εἰς οἴκους ἔφερε.
Δ. Καὶ γὰρ ἔπασχον δεινὰ πρὸς ὑμῶν,
Ἀγέραστον ἔχων ὄνομ' ἐν Θήβαις.
Α. Χαῖρε, πάτερ μοι.
Κ. Χαῖρ', ὦ μελέα καὶ σύ γε θύγατερ·
Χαλεπῶς εἰς τόδ' ἂν ἥκοις.
Α. Ἄγετ', ὦ πομποὶ, με, κασιγνήτας
Ἵνα συμφυγάδας λήψωμ' οἰκτράς.

Ἔλθοιμι δ', ὅπȣ
Μήτε Κιθαιρὼν μιαρὸς,
Μήτε Κιθαιρων' ὅσσοισιν μ' ἐγὼ,
Μήθ' ὅθι θύρσος μνῆμ' ἀνάκειται·
Βάκχαις δ' ἄλλαισι μέλοιεν
Χ. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνȣσι θεοί.
Καὶ τὰ δοκηθέντ' ȣ̓κ ἐτελέσθη·
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρεν θεός:
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

ΤΕΛΟΣ.

Proficiſcar autem *illuc*, ubi
Neque Cithaeron impurus me videat,
Neque Cithaeronem oculis ego.
Nec ubi palmites thyrſis faciendis creſcunt;
Bacchis vero aliis curae ſunto.
C. Multae formae *ſunt* divinarum *rerum*,
Multaque praeter ſpem perficiunt dii,
Et quae ſperabantur, non perfecta ſunt:
Et inſperatorum exitum invenit Deus.
Sic *et* hoc negotium finitum eſt.

FINIS.

Ὁ ΤΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΚΥΚΛΩΨ.

Ὁ ΤΟΥ

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΥΚΛΩΨ.

Τὰ τοῦ Δράματος

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΣΙΛΗΝΟΣ.

ΧΟΡΟΣ ΣΑΤΥΡΩΝ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ΚΥΚΛΩΨ.

Προλογίζει δὲ ὁ Σιληνός.

CYCLOPS.

SILENUS.

IAMBI.

O BACCHAE, propter te fero innumerabiles
Labores nunc, et quando in juventute meum
Florebat corpus: primum quidem, quando furiis
Agitatus a Junone, nymphas montanas nutrices
Relinquens, abiiſti. Deinde in praelio belli Gigantei,
Ad dextrum pedem tuum auxiliator cum eſſem,
Enceladum, clypeum in medium percutiens, haſta
Interfeci. Age videam, hocne ſomnium a me viſum
Dico? non per Jovem: nam et ſpolia oſtendi Baccho:
Et nunc illis majorem haurio laborem.
Poſtquam enim Juno tibi genus Tyrrhenum
Immiſit latronum, uti ablegareris procul,
Ego audiens *hoc*, cum meis liberis navigo
Ad tui inquiſitionem: in puppi vero ſumma
Ipſe *gubernaculo* correpto, regebam utrinque-*remis*-
Impulſam navem, filiique *mei Satyri ad* remos
Sedentes, glaucum mare fluctibus dealbantes,

ΚΥΚΛΩΨ.

ΣΙΛΗΝΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ὦ ΒΡΟΜΙΕ, διὰ σὲ μυρίους ἔχω πόνους·
Νῦν, χ᾽ ὤτ᾽ ἐν ἥβη τοὐμὸν εὐσθενεῖ δέμας·
Πρῶτον μὲν, ἡνίκ᾽ ἐμμανὴς Ἥρας ὕπο,
Νύμφας ὀρείας ἐκλιπὼν ᾤχου τροφούς·
Ἔπειτά γ᾽, ἀμφὶ γηγενῆ μάχην δορὸς,
Ἐνδέξιος σῷ ποδὶ παρασπιστὴς γεγὼς,
Ἐγκέλαδον, ἰτέαν εἰς μέσην θένων, δορὶ
Ἔκτεινα· φέρ᾽ ἴδω· τοῦτ᾽ ἰδὼν ὄναρ λέγω;
Οὐ μὰ Δί᾽, ἐπεὶ καὶ σκῦλ᾽ ἔδειξα Βακχίῳ.
Καὶ νῦν ἐκείνων μεῖζον᾽ ἐξαντλῶ πόνον.
Ἐπεὶ γὰρ Ἥρα σοὶ γένος Τυρσηνικὸν
Ληστῶν ἐπῶρσεν, ὡς ὁδηθείης μακρὰν,
Ἐγὼ πυθόμενος σὺν τέκνοισι ναυστολῶ
Σέθεν κατὰ ζήτησιν· ἐν πρύμνῃ δ᾽ ἄκρᾳ
Αὐτὸς λαβὼν, εὔθυνον ἀμφῆρες δόρυ.
Παῖδές τ᾽, ἐρετμοῖς ἥμενοι, γλαυκὴν ἅλα
Ῥοθίοισι λευκαίνοντες, ἐζήτουν σ᾽, ἄναξ.

Ἤδη δὲ Μαλέας πλησίον πεπλευκότας,
Ἀπηλιώτης ἄνεμος ἐμπνεύσας δορὶ,
Ἐξέβαλεν ἡμᾶς τήνδ' ἐς Αἰτναίαν πέτραν·
Ἵν' οἱ μόνωπες, ποντίου παῖδες θεοῦ,
Κύκλωπες οἰκοῦσ' ἄντρ' ἔρημ' ἀνδροκτόνοι.
Τούτων ἑνὸς ληφθέντες ἐσμὲν ἐν δόμοις
Δοῦλοι· καλοῦσι δ' αὐτὸν, ᾧ λατρεύομεν,
Πολύφημον· ἀντὶ δ' εὐίων βακχευμάτων,
Ποίμνας Κύκλωπος ἀνοσίου ποιμαίνομεν.
Παῖδες μὲν οὖν μοι, κλιτύων ἐν ἐσχάτοις
Νέμουσι μῆλα νέα, νέοι πεφυκότες.
Ἐγὼ δὲ πληροῦν πίστρα, καὶ σαίρειν στέγας
Μένων τέταγμαι τάσδε, τῷδε δυσσεβεῖ
Κύκλωπι δείπνων ἀνοσίων διάκονος.
Καὶ νῦν τὰ προσταχθέντ' ἀναγκαίως ἔχει,
Σαίρειν σιδηρᾷ τῇδέ μ' ἁρπαγῇ δόμους·
Ὡς τόν τ' ἀπόντα δεσπότην Κύκλωπ' ἐμὸν,
Καθαροῖσιν ἄντροις, μῆλά τ', εἰσδεχώμεθα·
Ἤδη δὲ παῖδας προσνέμοντας εἰσορῶ
Ποίμνας· τί ταῦτα; μῶν κρότος Σικιννίδων,
Ὅμοιος ὑμῖν νῦν τε, χ' ὥ τε Βακχίῳ
Κῶμοι, συνασπίζοντες Ἀλθαίας δόμους,
Προσῆτ', ἀοιδαῖς βαρβίτων σαυλούμενοι;

Quaerebant te, o rex. Jam vero prope Maleam
Navigantes, ſubſolanus ventus navem adflans,
Impulit nos ad hanc Aetneam petram,
Ubi monoculi filii marini dei
Cyclopes habitant antra deſerta, homicidae.
Horum unius capti ſumus in aedibus
Servi: vocant autem eum, cui ſervimus,
Polyphemum: et pro laetitia bacchica,
Greges Cyclopis impii paſcimus.
Filii igitur mei clivis in extremis,
Paſcunt oves, juvenes exiſtentes.
Ego vero ut impleam pocula, et verram habitacula
Manens *domi* conſtitutus ſum, huic impio
Cyclopi conviviorum injuſtorum miniſter.
Et nunc quae *mihi* mandata ſunt, neceſſe eſt
Me mundare ferreis his raſtris domum,
Ut et abſentem dominum Cyclopem meum
Mundis antris, et oves, excipiamus.
Jam vero filios prope paſcentes video
Greges: quid hoc? num ſtrepitus Sicinnidum,
Similis *eſt* nunc vobis, *ac* quum Baccho
Sodalium chori ſtipantes Althaeae domum
Adibatis, cantu barbitorum exhilarati?

EPODICA.

STROPHE.

C. Quonam mihi generoſis *ex* patribus,
Et generoſis ex matribus *nate*,
Quo mihi vadis *per* ſcopulos?
Non hic a vento defenſum ſtabulum,
Et laetum gramen,
Et verticoſa aqua fluviorum
In alveis poſita eſt, juxta an-
tra, non tibi balatus agnorum hic?

MESODUS.

Heus tu, non hic, non hic paſceris?
Non *in* clivo roſcido?
Ohe: jaciam ſaxum mox *in* te.
Redi, redi cornute,
Ad paſtoris ſtabularium,
Cyclopis agreſtis.

ANTISTROPHE.

Laxa mihi turgentes mammas:
Excipe ſub papillis agnorum propaginem,
Quam relinquis *in* thalamis,
Deſiderant te interdiu-dormientium
Balatus parvorum agnorum.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ.

Χ. Πᾶ δή μοι γενναίων μὲν πατέρων,
Γενναίων τ' ἐκ τοκάδων;
Πᾶ δή μοι νίσσῃ σκοπέλους;
Οὐ τᾶδ' ὑπήνεμος αὖρα,
Καὶ ποιηρὰ βοτάνα,
Δινᾶεν θ' ὕδωρ ποταμῶν
Ἐν πίστραις κεῖται, πέλας ἄν-
τρων· οὗ σοι βλαχαὶ τεκέων.

ΜΕΣΩΔΟΣ.

Ψύττα· οὐ τάδ' οὐ, οὐ τάδε νέμῃ;
Οὔτ' οὖν κλιτὺν δροσεράν;
Ὠή· ῥίψω πέτρον τάχα σου.
Ὕπαγ' ὦ, ὕπαγ' ὦ, κεράστα,
Μηλοβότα στασίωρον,
Κύκλωπος ἀγροβότα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Σπαργῶντάς μοι τοὺς μαστοὺς χάλασον·
Δέξαι θηλαῖσι σποράς,
Ἃς λείπεις ἀρνῶν θαλάμοις,
Ποθοῦσί σ' ἀμερόκοιτοι
Βλαχαὶ σμικρῶν τεκέων.

Εἰς αὐλάν ποτ' ἀμφιβαλεῖς,
Πονηρὰς λιποῦσα νομὰς,
Αἰτναίων εἴσω σκοπέλων.

ΕΠΩΔΟΣ.

Οὐ τάδε Βρόμιος, οὐ τάδε χοροὶ,
Βάκχαι τε θυρσοφόροι·
Οὐ τυμπάνων ἀλαλαγμοὶ,
Κρήναισι παρ' ὑδροχύτοις,
Οὐκ οἴνου χλωραὶ σταγόνες,
Οὐ Νύσσα μετὰ Νυμφᾶν.
Ἴακχον, Ἴακχον ᾠδάν
Μέλπω πρὸς τὰν Ἀφροδίταν,
Ἂν θηρεύων πετόμαν,
Βάκχαις σὺν λευκόποσιν.
Ὦ φίλος, ὦ φίλε Βακχεῖε,
Ποῖ οἰοπολεῖς,
Ξανθὰν χαίταν σείων;
Ἐγὼ δ', ὁ σὸς πρόσπολος,
Θητεύω Κύκλωπι
Τῷ μονοδέρκτᾳ,
Δοῦλος ἀλαίνων σὺν τᾷδε
Τράγου χλαίνᾳ μελέᾳ
Σᾶς χωρὶς φιλίας·

In *ſtabulorum* aulam ecquando intrabis,
Herbida relinquens paſcua,
Aetnaeos intra ſcopulos ?

EPODUS.

Hic non *eſt* Bromius, hic non *ſunt* Chori,
Nec Bacchae thyrſigerae,
Non tympanorum ſtrepitus,
Ad fontes aquifluos,
Non vini virides guttulae:
Non Nyſſa cum Nymphis
Bacchium, bacchium carmen
Cano ob Venerem,
Quam quaerens volitabam,
Cum Bacchis candidos-pedes-habentibus.
O chare, o chare Bacche,
Ubinam ſolus-verſaris,
Flavum capillitium concutiens ?
Ego enim tuus miniſter
Servio Cyclopi
Unoculo,
Servus errans cum hac
Hirci miſera pelle,
Longe a te amico,

IAMBI.

S. Tacete, filii, in antra vero excavata-in-ſaxis
Greges cogere famulos jubete.
C. Ite: Sed quamnam, pater, feſtinationem jam habes?
S. Video ad littus ſcapham navis Graecae,
Et remorum dominos, cum duce quodam
Venientes ad hoc antrum, et circa collum
Vaſa ferentes vacua, cibi indigentes,
Urnaſque aquaticas: o miſeri hoſpites,
Quinam ſunt? non norunt dominum
Polyphemum, qualis ſit, inhoſpitale ſolum
Hoc ingredientes, et *ad* Cyclopis buccas
Iſtas hominum-voratrices, infeliciter venientes.
Sed taciti ſitis, ut *ex ipſis* quaeramus,
Unde accedant *ad* Siculam Aetnaeam rupem.
U. Hoſpites, poſſetiſne dicere, aquam fluvialem unde
Sitis remedium poſſimus accipere, et ſi quis velit
Cibum vendere nautis indigentibus?
Undenam, *ad* Bacchi terram videmur appulſſe,
Ad antra Satyrorum hunc gregem video?
Salvere jubeo primum natu maximum. S. Salve
Hoſpes, quinam autem ſis, dicito, et tuam patriam
U. Ithacus Ulyſſes, Cephaleniae terrae rex.

ΙΑΜΒΟΙ.

Σ. Σιγήσατ', ὦ τέκν', ἄντρα δ' εἰς πετρηρεφῆ
Ποίμνας ἀθροῖσαι πρόσπολους κελεύσατε.
Χ. Χωρεῖτ'· ἀτὰρ δὴ τίνα, πάτερ, σπουδὴν ἔχεις;
Σ. Ὁρῶ πρὸς ἀκταῖς ναὸς Ἑλλάδος σκάφος,
Κώπης τ' ἄνακτας σὺν στρατηλάτῃ τινὶ,
Στείχοντας εἰς τόδ' ἄντρον, ἀμφὶ δ' αὐχέσι
Τεύχη φέροντας κενὰ, βορᾶς κεχρημένους,
Κρωσσούς θ' ὑδρηλούς· ὦ ταλαίπωροι ξένοι,
Τίνες ποτ' εἰσίν; οὐκ ἴσασι δεσπότην
Πολύφημον, οἷός ἐστιν, ἄξενον στέγην
Τήνδ' ἐμβεβῶτες, καὶ Κυκλωπίαν γνάθον
Τήνδ' ἀνδροβρῶτα δυστυχῶς ἀφιγμένοι.
Ἀλλ' ἥσυχοι γίγνεσθ', ἵν' ἐκπυθώμεθα
Πόθεν πάρεισι Σικελὸν Αἰτναῖον πάγον.
Ο. Ξένοι, φράσαιτ' ἂν, νᾶμα ποτάμιον πόθεν
Δίψης ἄκος λάβοιμεν; εἴτέ τις θέλει
Βορὰν ὀδῆσαι ναυτίλοις κεχρημένοις;
Τί χρῆμα, Βρομίου πόλιν ἐοίκαμεν εἰσβαλεῖν,
Σατύρων πρὸς ἄντροις τόνδ' ὅμιλον εἰσορῶ;
Χαίρειν προσεῖπα πρῶτα τὸν γεραίτατον.
Σ. Χαῖρ', ὦ ξέν', ὅστις δ' εἶ, φράσον, πάτραν τε σήν.
Ο. Ἴθακος Ὀδυσσεὺς, γῆς Κεφαλήνων ἄναξ.

Σ. Οἶδ' ἄνδρα κρόταλον, δριμὺ Σισύφου γένος.
Ο. Ἐκεῖνος οὗτος εἰμι· λοιδόρει δὲ μή.
Σ. Πόθεν, Σικελίαν τήνδε ναυστολῶν, πάρει;
Ο. Ἐξ Ἰλίου γε, κἀπὸ Τρωϊκῶν πόνων.
Σ. Πῶς; πορθμὸν οὐκ ᾔδεισθα πατρώας χθονός;
Ο. Ἀνέμων θύελλαι δεῦρό μ' ἥρπασαν βίᾳ.
Σ. Παπαί· τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξαντλεῖς ἐμοί.
Ο. Ἦ καὶ σὺ δεῦρο πρὸς βίαν ἀπεστάλης;
Σ. Λῃστὰς διώκων, οἳ Βρόμιον ἀνήρπασαν.
Ο. Τίς δ' ἥδε χώρα, καὶ τίνες ναίουσί νιν;
Σ. Αἰτναῖος ὄχθος Σικελίας ὑπέρτατος.
Ο. Τείχη δὲ ποῦ 'στι, καὶ πόλεων πυργώματα;
Σ. Οὐκ εἴσ'· ἔρημοι πρῶνες ἀνθρώπων, ξένε.
Ο. Τίνες δ' ἔχουσι γαῖαν, ἢ θηρῶν γένος;
Σ. Κύκλωπες, ἄντρ' ἔχοντες, οὐ στέγας δόμων.
Ο. Τίνος κλύοντες; ἢ δεδήμευται κράτος;
Σ. Νομάδες· ἀκούει δ' οὐδὲν οὐδεὶς οὐδενός.
Ο. Σπείρουσι δ', ἢ τῷ ζῶσι, Δήμητρος στάχυν;
Σ. Γάλακτι, καὶ τυροῖσι, καὶ μήλων βορᾷ.
Ο. Βρομίου δὲ πῶμ' ἔχουσιν ἀμπέλου ῥοάς;
Σ. Ἥκιστα· τοίγαρ ἄχαριν οἰκοῦσι χθόνα.
Ο. Φιλόξενοι δὲ, χ' ὥσιοι περὶ ξένους;
Σ. Γλυκύτατα φασὶ τὰ κρέα τοὺς ξένους φορεῖν.

S. Novi virum loquacem, vafrum Siſyphi genus.
U. Ille ipſe ſum, ne tamen convicieris mihi.
S. Unde ad Siciliam hanc navigans ades?
U. Ab Ilio, et Trojano bello.
S. Quomodo? fretum non noras patriae tuae?
U. Ventorum procellae huc me rapuerunt vi.
S. Papae: hauris eandem fortunam, quam et ego
U. An et tu huc vi miſſus es?
S. Praedones perſequens, qui rapuerunt Bacchum.
U. Quae vero eſt haec regio, et quinam eam habitant?
S. Aetnaeus tumulus *eſt* Siciliae altiſſimus.
U. Moenia vero ubi ſunt, et urbis turres? S. Non
Sunt: iſti tumuli *ſunt* ſine hominibus, hoſpes.
U. Quinam vero *hanc* habent terram? an genus ferarum?
S. Cyclopes, antra habentes, non tecta domorum.
U. Cui parent? an populare eſt imperium? S. *Sunt*
Vagi paſtores: nec ullus ulla *in re* ulli *alteri* paret.
U. Seminantne, aut unde vivunt? ſpicas Cereris?
S. Lacte, et caſeis, et pecudum eſu.
U. Bacchine potum habent, vitis laticem?
S. Minime: ingratam ergo habitant terram.
U. Suntne hoſpitales, et pii in hoſpites?
S. Dulciſſimas dicunt carnes hoſpites ferre. U. Quid

Ais? delectanturne voratione caeſorum hominum?
S. Nemo venit huc, qui non interfectus ſit.
U. Ipſe vero Cyclops ubinam eſt? an in domo?
S. Abiit ad Aetnam, feras veſtigaturus canibus.
U. Scis igitur quid facies, ut abeamus ex hac terra?
S. Non ſcio, Ulyſſes: quidlibet tamen in tuam
Gratiam faciemus. U. Vende nobis cibum, cujus
Indigemus. S. Non eſt, ut dixit, quidquam praeter
Carnem. U. Verum dulce famis *eſt* et hoc levamen.
S. Eſt et caſeus coagulo factus, et lac vaccae.
U. Efferte: lux enim emptionibus convenit.
S. Tu vero, dic mihi, quantum viciſſim *pro his* dabis
Aurum? U. Non aurum: ſed potum Bacchi fero.
S. O chariſſime, dixiſti enim idem cujus jampridem
Indigemus. U. Atqui Maron mihi potum dedit,
Filius dei. S. Quem alui ego quondam *in* brachiis?
U. Bacchi filius, ut clarius ſcias.
S. In tabulis naviſne eſt, an fers ipſum tecum?
U. Hic uter *eſt*, qui occultat ipſum, ut vides, ſenex.
S. Hic profecto ne buccam quidem impleret meam.
U. Certe bis tantus potus, *adeſt nobis*, quantus ex utre
Fluxerit. S. Pulchrum fontem dixiſti, gratumque
Mihi. U. Viſne ut primum tibi vinum mecum

Ο. Τί φὴς; βορᾷ χαίρουσιν ἀνθρωποκτόνῳ;
Σ. Οὐδεὶς μολὼν δεῦρ᾽ ὅςις οὐ κατεσφάγη.
Ο. Αὐτὸς δὲ Κύκλωψ, ποῦ ᾽ςιν; ἢ δόμων ἔσω;
Σ. Φροῦδος πρὸς Αἴτνῃ, θῆρας ἰχνεύων κυσίν.
Ο. Οἶσθ᾽ οὖν ὃ δράσεις, ὡς ἀπαίρωμεν χθονός;
Σ. Οὐκ οἶδ᾽, Ὀδυσσεῦ· πᾶν δέ σοι δρῴημεν ἄν.
Ο. Ὄδησον ἡμῖν σῖτον, οὗ σπανίζομεν.
Σ. Οὐκ ἔςιν, ὥσπερ εἶπον, ἄλλο πλὴν κρέας.
Ο. Ἀλλ᾽ ἡδὺ λιμοῦ καὶ τόδε σχετήριον.
Σ. Καὶ τυρὸς ὀπίας ἐςὶ, καὶ βοὸς γάλα.
Ο. Ἐκφέρετε· φῶς γὰρ ἐμπολήμασι πρέπει.
Σ. Σὺ δ᾽ ἀντιδώσεις, εἰπέ μοι, χρυσὸν πόσον;
Ο. Οὐ χρυσὸν, ἀλλὰ πῶμα Διονύσου φέρω.
Σ. Ὦ φίλτατ᾽ εἰπὼν, οὗ σπανίζομεν πάλαι.
Ο. Καὶ μὴν Μάρων μοι πῶμ᾽ ἔδωκε, παῖς θεοῦ.
Σ. Ὃν ἐξέθρεψα παῖδ᾽ ἐγώ ποτ᾽ ἀγκάλαις;
Ο. Ὁ Βακχίου παῖς, ὡς σαφέςερον μάθης.
Σ. Ἐν σέλμασιν νεώς ἐςιν, ἢ φέρεις σύ νιν;
Ο. Ὅδ᾽ ἀσκὸς, ὃς κεύθει νιν, ὡς ὁρᾷς, γέρον.
Σ. Οὗτος μὲν οὐδ᾽ ἂν τὴν γνάθον πλήσειέ μου.
Ο. Ναὶ δὶς τόσον πῶμ᾽, ὅσον ἂν ἐξ ἀσκοῦ ῥυῇ.
Σ. Καλήν γε κρήνην εἶπας, ἡδεῖάν δ᾽ ἐμοί.
Ο. Βούλει σε γεύσω πρῶτον ἄκρατον μέθυ;

Σ. Δίκαιον· ἡ γὰρ γεῦμα τὴν ὠνὴν καλεῖ.
Ο. Καὶ μὴν ἐφέλκω καὶ ποτῆρ', ἀσκοῦ μέτα.
Σ. Φέρ'· ἐκπάταξον, ὡς ἀναμνησθῶ πιών.
Ο. Ἰδού. Σ. Παπαιάξ, ὡς καλὴν ὀσμὴν ἔχει.
Ο. Εἶδες γὰρ αὐτήν. Σ. Οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ὀσφραίνομαι.
Ο. Γεῦσαί νυν, ὡς ἂν μὴ λόγῳ 'παινῇς μόνον.
Σ. Βαβαί· χορεῦσαι παρακαλεῖ μ' ὁ Βάκχος·
Ἆ, ἆ, ἆ.
Ο. Μῶν τὸν λάρυγγα διεκάναξέ σου καλῶς;
Σ. Ὥστ' εἰς ἄκρους γε τοὺς ὄνυχας ἀφίκετο.
Ο. Πρὸς τῷδε μέντοι καὶ νόμισμα δώσομεν.
Σ. Χάλα τὸν ἀσκὸν μόνον· ἔα τὸ χρυσίον.
Ο. Ἐκφέρετε νῦν τυρεύματ', ἢ μήλων τόκον.
Σ. Δράσω τάδ', ὀλίγον φροντίσας γε δεσποτῶν·
Ὡς ἐκπιεῖν ἂν κύλικα βουλοίμην μίαν,
Πάντων Κυκλώπων ἀντιδοὺς βοσκήματα,
Ῥίψαι τ' ἐς ἅλμην λευκάδος πέτρας ἄπο,
Ἅπαξ μεθυσθεὶς, καταβαλών τε τὰς ὀφρῦς.
Ὡς ὃς γε πίνων μὴ γέγηθε, μαίνεται.
Ἵν' ἐστὶ τουτὶ τοὐρθὸν ἐξανιστάναι,
Μαστοῦ τε δραγμὸς, καὶ παρεσκευασμένου
Ψαῦσαι χεροῖν λειμῶνος, ὀρχηστύς θ' ἅμα,

Guſtandum praebeam? S. Aequum *hoc eſt*. Profecto
Enim praeguſtatio emptionem vocat. U. Atqui affero
Et poculum cum utre. S. Age effunde, ut, cum
Bibero, recorder, *quale ſit*. U. Ecce. S. Papae. Quam
Pulchrum odorem habet. U. Vidiſti igitur ipſum?
S. Non per Jovem, ſed olfacio.
U. Guſta *nunc* ipſum, ut non verbis laudes tantum.
S. Papae. Saltare me invitat Bacchus.
Ha, ha, ha.
U. Num tibi guttur rigavit egregie?
S. Ita ut vel ad extremos ungues pervenerit.
U. Praeter hoc vero pecuniam etiam dabimus.
S. Laxa tantum utrem, omitte aurum.
U. Efferte nunc caſeos, et ovium foetum.
S. Faciam haec, parum certe curans *meos* dominos:
Quia calicem unum ebibere vellem,
Omnium Cyclopum pro *eo* dans greges,
Et praeceps ferri in mare a petra Leucade,
Semel ebrius, et demittens ſupercilia.
Quoniam, qui bibens non laetatur, inſanit:
In quo eſt hocce erectum excitare;
Mammarumque contrectatio, et paratum
Tangere manibus pratum, et ſaltatio ſimul,

Malorum et oblivio. Nonne ergo emam
Hunc potum, Cyclopis ſtultitiam
Plorare jubens, et oculum illum medium?
C. Audi, Ulyſſes, confabulabimur aliquantulum
Tecum. U. Atqui amici acceditis ad amicum.
C. Cepiſtis Trojam, et Helenam captivam?
U. Et totam familiam Priami expugnavimus.
C. Nonne igitur poſtquam juvenculam cepiſtis,
Omnes ipſam mulcaſtis per vices?
Quia multis delectatur nubens,
Proditricem *dico*, quae caligas varias
Circa crura videns, et *Parin* aureum
Torquem ferentem circa medium collum,
Perturbata eſt mentem, Menelaum homuncionem
Optimum deſerens: utinam nuſquam genus
Mulierum natum eſſet, niſi mihi ſoli.
S. Ecce vobis paſtorum pecudes, nutrimenta,
Rex Ulyſſes, balantium agnorum nutrimenta
Coagulatique lactis non pauci caſei.
Auferte, ſecedite quam celerrime ab antris,
Racemi mihi potum viciſſim dantes Bacchici.
U. Hei mihi, Cyclops iſte venit: quid agemus?
Periimus enim, o ſenex: quo oportet fugere?

Κακῶν τε λῆϛις· εἶτ' ἐγὼ οὐκ ὠνήσομαι
Τοίονδε πῶμα, τὴν Κύκλωπος ἀμαθίαν
Κλαίειν κελεύων, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν μέσον;
Χ. Ἄκου', Ὀδυσσεῦ· διαλαλήσομεν τί σοι.
Ο. Καὶ μὴν φίλοι γε προσφέρεσθε πρὸς φίλον.
Χ. Ἐλάβετε Τροίαν, τὴν Ἑλένην τε χειρίαν;
Ο. Καὶ πάντα γ' οἶκον Πριαμιδῶν ἐπέρσαμεν.
Χ. Οὔκουν ἐπειδὴ τὴν νεᾶνιν εἵλετε,
Ἅπαντες αὐτὴν διεκροτήσατ' ἐν μέρει,
Ἐπεί γε πολλοῖς ἥδεται γαμουμένη;
Τὴν προδότιν, ἣ τοὺς θυλάκους τοὺς ποικίλους
Περὶ τοῖν σκελοῖν ἰδοῦσα, καὶ τὸν χρύσεον
Κλοιὸν φοροῦντα περὶ μέσον τὸν αὐχένα,
Ἐξεπτοήθη, Μενέλεων ἀνθρώπιον
Λῷϛον λιποῦσα· μηδαμοῦ γένος ποτὲ
Φῦναι γυναικῶν ὤφελ',— εἰ μὴ μοι μόνῳ.
Σ. Ἰδοὺ τάδ' ὑμῖν ποιμένων βοσκήματα,
Ἄναξ Ὀδυσσεῦ, μηκάδων ἀρνῶν τροφαὶ,
Πηκτοῦ γάλακτός τ' οὐ σπάνια τυρεύματα.
Φέρεσθε, χωρεῖθ' ὡς τάχιϛ' ἄντρων ἄπο,
Βότρυος ἐμοὶ πῶμ' ἀντιδόντες εὐίου.
Ο. Οἴμοι· Κύκλωψ ὅδ' ἔρχεται· τί δράσομεν;
Ἀπολώλαμεν γὰρ, ὦ γέρον· ποῖ χρὴ φυγεῖν;

Σ. Ἔσω πέτρας τῆσδ', ὅπερ ἂν λάθοιτέ γε.
Ο. Δεινὸν τόδ' εἶπας, ἀρκύων μολεῖν ἔσω.
Σ. Οὐ δεινόν· εἰσὶ καταφυγαὶ πολλαὶ πέτρας.
Ο. Οὐ δῆτ', ἐπεί τ' ἂν μεγάλα γ' ἡ Τροία στένοι,
Εἰ φευξόμεσθ' ἕν' ἄνδρα· μυρίον δ' ὄχλον
Φρυγῶν ὑπέστην πολλάκις σὺν ἀσπίδι.
Ἀλλ', εἰ θανεῖν δεῖ, κατθανούμεθ' εὐγενῶς·
Ἢ ζῶντες, αἶνον τὸν πάρος γ' εὖ σώσομεν.
Κ. Ἄνεχε· πάρεχε· τί τάδε; τίς ἡ ῥαθυμία;
Τί βακχιάζετ'; οὐ Διόνυσος τάδε,
Οὐ κρόταλα χαλκοῦ, τυμπάνων τ' ἀράγματα.
Πῶς μοι κατ' ἄντρα νεόγονα βλαστήματα;
Ἦ πρός γε μαστοῖς εἰσι; χ' ὑπὸ μητέρων
Πλευρὰς τρέχουσι· χοινίνοις τ' ἐν τεύχεσι,
Πλήρωμα τυρῶν ἐστὶν ἐξημελγμένον;
Τί φατέ; τί λέγετε; τάχα τις ὑμῶν τῷ ξύλῳ
Δάκρυα μεθήσει· βλέπετ' ἄνω, καὶ μὴ κάτω.
Χ. Ἰδοὺ πρὸς αὐτὸν τὸν Δί' ἀνακεκύφαμεν,
Καὶ τ' ἄστρα, καὶ τὸν Ὠρίωνα, δέρκομαι.
Κ. Ἄριστόν ἐστιν εὖ παρεσκευασμένον;
Χ. Πάρεστιν· ὁ φάρυγξ εὐτρεπὴς ἔστω μόνον.
Κ. Ἦ καὶ γάλακτός εἰσι κρατῆρες πλέῳ;
Χ. Ὥστ' ἐκπιεῖν γέ σ', ἢν θέλῃς, ὅλον πίθον.

S. Intra hanc petram, ubi poteſtis latere.
U. Rem hanc diram dixiſti *nos* in retia proficiſci.
S. Non dirum *eſt hoc*. *Nam* ſunt multa petrae refugia.
U. Nequaquam: nam valde Troja gemeret,
Si fugeremus unum virum. Maximam enim turbam
Phrygum ſuſtinui ſaepe cum clypeo. Sed ſi
Moriendum eſt, moriemur generoſe: aut viventes,
Gloriam priſtinam fortiter tuebimur. C. Retro
Cede: ad latus abi: quid haec? quis hic ludus?
Quid bacchamini? Haec non ſunt Dionyſus,
Non crepitacula aeris, et tympanorum pulſationes.
Quomodo mihi *ſe habent* in antris recens editi foetus?
An ad ubera ſunt, et ſub matrum
Latera currunt? et in junceis vaſis
Expreſſane eſt caſeorum copia?
Quid dicitis? quid reponitis? mox aliquis *veſtrum*
Hoc ligno lacrymas emittet: ſpectate ſurſum, et
Non deorſum. C. En ad ipſum Jovem oculos
Attollimus, et aſtra, et Orionem ſuſpicio.
CY. Prandium eſtne bene paratum?
C. Eſt: fauces modo ſint paratae.
CY. An etiam lacte ſunt crateres pleni?
C. Ut ebibere poſſis, ſi velis, totum dolium.

CY. Ovillumne, an bovillum, an mixtum?

C. Quodcunque tu volueris: ne me deglutias tantum.

CY. Minime quia in medio ventre,

Saltantes *me* perderetis his *veſtris* geſticulationibus.

Age, quam turbam hanc video ad ſtabula?

Praedones quidam, aut fures appulerunt ad *hanc*

Terram: video certe hos agnos ex meis ſtabulis

Tortis viminibus corpora colligatos,

Et vaſa caſeorum commiſſa, ſenique

Plagis frontem calvam intumuiſſe.

S. Heu mihi, febricito contuſus miſer

CY. A quo? quis in tuum caput pugnos incuſſit,

Senex? S. Ab his *fui percuſſus*, quia tua non ſinebam

Eos auferre. CY. Non ſciebant me deum, et a diis

Progenitum? S. Dixi ego iſta; illi tamen auferebant

Res *tuas*: et caſeum, *me* non permittente, comederunt,

Et hos agnos efferebant: ligantes autem te

Ad lignum tricubitale, coram oculo tuo medio,

Viſcera dicebant ſe vi exſecturos,

Et flagellis tuum tergum belle excoriaturos eſſe,

Et deinde te conſtrictum, in tabula

Navis injectum, vendituros eſſe alicui,

Κ. Μήλειον, ἢ βόειον, ἢ μεμιγμένον;
Χ. Ὃν ἂν θέλῃς σύ· μή με καταπίῃς μόνον.
Κ. Ἥκιστ'· ἐπεί γ' ἂν, ἐν μέσῃ τῇ γαστέρι
Πηδῶντες, ἀπολέσαιτ' ἂν ὑπὸ τῶν σχημάτων.
Ἔα; τίν' ὄχλον τόνδ' ὁρῶ πρὸς αὐλίοις;
Λῃσταί τινες κατέσχον, ἢ κλῶπες, χθόνα.
Ὁρῶ γέ τοι τούσδ' ἄρνας ἐξ ἄντρων ἐμῶν,
Στρεπταῖς λύγοισι σῶμα συμπεπλεγμένους,
Τεύχη τε τυρῶν συμμιγῆ, γέροντά τε,
Πληγαῖς πρόσωπον φαλακρὸν ἐξῳδηκότα.
Σ. Ὤι μοι, πυρέσσω συγκεκομμένος τάλας.
Κ. Ὑπὸ τοῦ; τίς εἰς σὸν κρᾶτ' ἐπύκτευσεν, γέρον;
Σ. Ὑπὸ τῶνδε, Κύκλωψ, ὅτι τὰ σ' οὐκ εἴων φέρειν.
Κ. Οὐκ ἦσαν ὄντα θεόν με, καὶ θεῶν ἄπο;
Σ. Ἔλεγον ἐγὼ τάδ'· οἱ δ' ἐφόρουν τὰ χρήματα·
Καὶ τόν γε τυρὸν, οὐκ ἐῶντος, ἤσθιον·
Τούς τ' ἄρνας ἐξεφοροῦντο· δήσαντες δέ σε
Κλῳῷ τριπήχει, κατὰ τὸν ὀφθαλμὸν μέσον,
Τὰ σπλάγχν' ἔφασκον ἐξαμήσασθαι βίᾳ,
Μάστιγί τ' εὖ τὸ νῶτον ἀποθλίψειν σέθεν.
Κἄπειτα συνδήσαντες, εἰς τὰ 'δώλια
Τῆς νηὸς ἐμβαλόντες, ἀποδώσειν τινὶ

Πέτρους μοχλεύειν, ἢ πυλῶνα καταβαλεῖν.
Κ. Ἄληθες; οὐκοῦν κοπίδας ὡς τάχιστ᾽ ἰὼν
Θήξεις μαχαίρας, καὶ μέγαν φάκελον ξύλων
Ἐπιθεὶς ἀνάψεις· ὡς, σφαγέντες αὐτίκα,
Πλήσουσι νηδὺν τὴν ἐμὴν ἐπ᾽ ἄνθρακος
Θερμὴν ἔδοντος δαῖτα τῷ κρεανόμῳ;
Τὰ δ᾽ ἐκ λέβητος ἑφθὰ, καὶ τετηκότα·
Ὡς ἔκπλεώς γε δαιτὸς εἰμ᾽ ὀρεσκόου·
Ἅλις λεόντων ἐστί μοι θοινωμένῳ,
Ἐλάφων τέ, χρόνιος δ᾽ εἴμ᾽ ἀπ᾽ ἀνθρώπων βορᾶς.
Σ. Τὰ καινά γ᾽ ἐκ τῶν ἠθάδων, ὦ δέσποτα,
Ἡδίον᾽ ἐστίν· οὐ γὰρ αὖ νεωστί γε
Ἄλλοι πρὸς ἄντρα ταῦτ᾽ ἀφίκοντο ξένοι.
Ο. Κύκλωχ, ἄκουσον ἐν μέρει καὶ τῶν ξένων.
Ἡμεῖς, βορᾶς χρήζοντες ἐμπολὴν λαβεῖν,
Σῶν ἆσσον ἄντρων ἤλθομεν νεὼς ἄπο.
Τοὺς δ᾽ ἄρνας ἡμῖν οὗτος, ἀντ᾽ οἴνου σκύφου
Ἀπημπόλα τε, κἀδίδου, πιεῖν λαβὼν,
Ἑκὼν ἑκοῦσι· οὐδὲν ἦν τούτῳ βίᾳ.
Ἀλλ᾽ οὗτος ὑγιὲς οὐδὲν, ὧν φησιν, λέγει,
Ἐπεὶ κατελήφθη σου λάθρα πωλῶν τὰ σά.
Σ. Ἐγώ; κακῶς γὰρ ἐξόλοι᾽. Ο. Εἰ ψεύδομαι.
Σ. Μὰ τὸν Ποσειδῶ τὸν τεκόντα σ᾽, ὦ Κύκλωψ,

Ut ſaxa vectibus moveres, aut in piſtrino fruges
Moleres. CY. Scilicet: non igitur copidas quam
Celerrime vadens acues gladios, et magnum faſcem
Lignorum *igni* impoſitum incendes, ut mactati
Statim impleant ventrem meum ex carbonibus
Calidum edentis cibum ſine ullo *carnium diſtributore?*
Caetera vero ex lebete cocta, et elixa.
Quia ſatiatus *ſum* cibis montanis:
Satis leonum epulanti mihi eſt,
Cervorumque. Jam pridem vero nullas humanas
Carnes voravi. S. Nova edulia poſt conſueta, o
Domine, ſunt dulciſſima: non enim recens
Alii ad antra haec venerunt hoſpites.
U. Cyclops, audi viciſſim et hoſpites.
Nos cupientes cibi emptionem accipere,
Prope tua antra venimus a navi:
Hos vero agnos nobis iſte pro vini ſcypho
Vendidit, et dedit, accepto potu, volens
Volentibus, et nihil horum per vim eſt *factum.*
Sed iſte nihil veri dicit, eorum quae dicit,
Poſtquam deprehenſus eſt res clam te vendens tuas.
S. Ego? male pereas! U. Si mentior.
S. Non per Neptunum, qui genuit te, o Cyclops,

Non per magnum Tritonem, et Nerea,
Non per Calypſo, et Nerei puellas,
Non per ſacros fluctus, et piſcium totum genus,
Juro, o pulcherrime, o Cyclopicule,
O hericule, quod non vendiderim ego has
Hoſpitibus res: aut male hi pulchri
Liberi pereant, quos ego maxime diligo.
C. Tibi habe. Ego enim hoſpitibus has res
Vendentem te vidi: ſi vero ego falſa dico,
Pereat pater meus: hoſpites vero ne afficias injuria.
CY. Mentimini: ego vero huic *Sileno* quam
Rhadamantho, plura fidem habeo, et juſtiorem
Pronuntio, volo autem *hos* interrogare. Unde
Navigatis hoſpites? cujates *eſtis?* quae vos enutrivit
Civitas? U. Ithacenſes quidem *ſumus* genere, ſed
Ab Ilio, everſa urbe, ventis marinis
Ad tuam terram tempeſtatibus-delati venimus, Cyclops
CY. An *eſtis illi*, qui perſecuti eſtis raptus peſſimae.
Helenae, ad Scamandro vicinam civitatem Ilii?
U. Illi ipſi, labore gravi exhauſto.
CY. Turpis certe militia, qui propter unam
Mulierem navigaſtis in terram Phrygum.
U. Dei *fuit* hoc factum, neminem accuſes mortalium,

Μὰ τὸν μέγαν Τρίτωνα, καὶ τὸν Νηρέα,
Μὰ τὴν Καλυψὼ, τάς τε Νηρέως κόρας,
Μά θ' ἱερὰ κύματ', ἰχθύων τε πᾶν γένος,
Ἀπώμοσ', ὦ κάλλιστον, ὦ Κυκλώπιον,
Ὦ δεσποτίσκε, μὴ τά σ' ἐξοδᾷν ἐγὼ
Ξένοισι χρήματ'· ἢ κακῶς οὗτοι κακοὶ
Οἱ παῖδες ἀπόλοινθ', οὓς μάλιστ' ἐγὼ φιλῶ.
Χ. Αὐτὸς ἔχ'· ἔξω γε τοῖς ξένοις τὰ χρήματα
Περνάντα σ' εἶδον, εἰ δ' ἐγὼ ψευδῆ λέγω,
Ἀπόλοιθ' ὁ πατήρ μου· τοὺς ξένους δὲ μὴ δίκει.
Κ. Ψεύδεσθ'· ἔγωγε τοῦδε τοῦ Ῥαδαμάνθυος
Πολλῷ πέποιθα, καὶ δικαιότερον λέγω·
Θέλω δ' ἔρεσθαι· πόθεν ἐπλεύσατ', ὦ ξένοι;
Ποδαποί; τίς ὑμᾶς ἐξεπαίδευσεν πόλις;
Ο. Ἰθακήσιοι μὲν τὸ γένος· Ἰλίου δ' ἄπο,
Πέρσαντες ἄστυ, πνεύμασιν θαλασσίοις
Σὴν γαῖαν ἐξωσθέντες ἥκομεν, Κύκλωψ.
Κ. Ἦ τῆς κακίστης οἳ μετήλθεθ' ἁρπαγὰς
Ἑλένης, Σκαμάνδρου γείτον', Ἰλίου πόλιν;
Ο. Οὗτοι, πόνον τὸν δεινὸν ἐξηντληκότες.
Κ. Αἰσχρὸν στράτευμά γ', οἵτινες μιᾶς χάριν
Γυναικὸς, ἐξεπλεύσατ' εἰς γαῖαν Φρυγῶν.
Ο. Θεοῦ τὸ πρᾶγμα, μηδέν' αἰτιῶ βροτῶν.

Ἡμεῖς δέ σ', ὦ θεοῦ ποντίου γενναῖε παῖ,
Ἱκετεύομέν τε, καὶ λέγομεν ἐλευθέρως,
Μὴ τλῆς πρὸς ἄντρα σοὺς ἀφιγμένους φίλους
Κτανεῖν, βοράν τε δυσσεβῆ θέσθαι γνάθοις·
Οἳ τὸν σὸν, ὦ 'ναξ, πατέρ' ἔχειν ναῶν ἕδρας
Ἱδρυσάμεσθα γῆς ἐν Ἑλλάδος μυχοῖς·
Ἱερός τ' ἄθραυστος Ταινάρου μένει λιμὴν,
Μαλέας τ' ἄκροι κευθμῶνες, ἥ τε Σουνίου
Δίας Ἀθάνας σῶς ὑπάργυρος πέτρα,
Γεραίστιοί τε καταφυγαί· τά θ' Ἑλλάδος
Δύσφορά γ' ὀνείδη Φρυξὶν οὐκ ἐδώκαμεν,
Ὧν καὶ σὺ κοινοῦ· γῆς γὰρ Ἑλλάδος μυχοὺς
Οἰκεῖς, ὑπ' Αἴτνῃ τῇ πυριστάκτῳ πέτρᾳ.
Νόμοις δὲ θνητοῖς εἰς λόγους ἀποστρέφῃ,
Ἱκέτας δέχεσθαι ποντίους ἐφθαρμένους,
Ξένιά τε δοῦναι, καὶ πέπλοις ἐπαρκέσαι·
Οὐκ, ἀμφὶ βουπόροισι πηχθέντας μέλη
Ὀβελοῖσι, νηδὺν καὶ γνάθον πλῆσαι σέθεν.
Ἅλις δὲ Πριάμου γαῖ' ἐχήρωσ' Ἑλλάδα,
Πολλῶν νεκρῶν πιοῦσα δορυπετῆ φόνον·
Ἀλόχους τ' ἀνάνδρους, γραῦς τ' ἄπαιδας ὤλεσεν,
Πολιούς τε πατέρας· εἰ δὲ τοὺς λελειμμένους
Σὺ συμπυρώσας δαῖτ' ἀναλώσεις πικρὰν,

Nos vero tibi, o marini dei generoſe fili,
Supplicamus et dicimus liberaliter,
Nolis ad antra tuos profectos amicos
Occidere, et cibum impium immittere genis:
Qui tuum, o rex, patrem templorum ſedes habere
Poſuimus in terrae Graecae receſſibus.
Et inviolatus manet Taenari portus ſacer,
Maleaeque capaces latebrae, et Sunii
Diae Minervae ſoſpes, argento ſcatens rupes,
Et Geraeſtea refugia, Graeciae vero aegre ferenda
Probra, Phrygibus non condonavimus. Cujus
Gloriae et tu ſis particeps: Graeciae enim receſſus
Habitas, ſub Aetna ignifera rupe.
Mos autem eſt hominibus, ſi quid rationes curas,
Supplices in mari perditos recipere,
Et munera dare hoſpitalia, et veſtibus adjuvare,
Non ut boves tranſfigentibus affixi membra
Verubus, ventrem et maxillas tuas impleant.
Satis enim Priami terra viduavit Graeciam,
Multorum mortuorum factam haſta caedem bibens:
Conjugeſque viris, et anus liberis orbatas perdidit,
Canoſque patres: ſi vero reliquos
Tu igni comburens epulas guloſas abſumes,

Quo ſe convertet aliquis? Sed mihi pare, Cyclops,
Omitte aviditatem tuae maxillae, et pietatem
Impietati praefer. Multis enim
Mala lucra dámnum attulerunt.
S. Conſulere tibi volo, de carnibus quidem
Nihil relinquas hujus, et ſi linguam ejus comederis,
Elegans fies, et loquaciſſimus, Cyclops.
CY. Divitiae, homuncio, prudentibus deus *ſunt*:
Reliqua vero *ſunt* jactantia, et verba ſplendida.
Arces vero marinas, quas conſecratas habet Pater,
Valere jubeo. Quid haec propoſuiſti *tuis* verbis?
Jovis autem ego fulmen non metuo, hoſpes,
Nec ſcio quod Jupiter ſit me potentior deus.
Brevi non curo. Quomodo autem *eum* non curem,
Audi. Quando deorſum mittit pluviam, in
Hoc antro habitaculum habeo ſolidum et opertum,
Ubi vitulum aſſatum, aut aliquam feram beſtiam
Epulans, bene capienti ventri luſum:
Deinde ebibens lectis amphoram, ſolum
Pulſo, cum Jovis tonitruis ſtrepitu contendens.
Quando vero Boreas Thracius nivem fundit,
Pellibus ferarum corpus circundans meum.
Et ignem accendens, nivem nihil curo.

Πᾶ τρέψεταί τις; ἀλλ' ἐμοὶ πίθου, Κύκλωψ,
Πάρες τὸ μάργον σῆς γνάθου· τὸ δ' εὐσεβὲς
Τῆς δυσσεβείας ἀνθελοῦ· πολλοῖσι γὰρ
Κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἠμείψατο.
Σ. Παραινέσαι σοι βούλομαι· τῶν μὲν κρεῶν
Μηδὲν λίπης τοῦδ'· ἤν τε τὴν γλῶσσαν δάκης,
Κομψὸς γενήσῃ, καὶ καλλιστατος, Κύκλωψ.
Κ. Ὁ πλοῦτος, ἀνθρωπίσκε, τοῖς σοφοῖς θεός·
Τὰ δ' ἄλλα, κόμποι, καὶ λόγων εὐμορφίαι.
Ἄκρας δ' ἐναλίας, ἃς καθίδρυται πατὴρ,
Χαίρειν κελεύω· τί τάδε προὐστήσω λόγῳ;
Ζηνὸς δ' ἐγὼ κεραυνὸν οὐ φρίσσω, ξένε·
Οὐδ' οἶδ' ὅτι Ζεὺς ἔστ' ἐμοῦ κρείσσων θεός.
Οὔ μοι μέλει τὸ λοιπόν· ὡς δ' οὔ μοι μέλει,
Ἄκουσον· ὅταν ἄνωθεν ὄμβρον ἐκχέῃ,
Ἐν τῇδε πέτρᾳ στέγν' ἔχω σκηνώματα,
Ἢ μόσχον ὀπτὸν, ἤ τι θήρειον δάκος,
Δαινύμενος ἐν στέγοντι γαστέρ' ὑπτίαν.
Ἐπεκπιὼν γάλακτος ἀμφορέα, πέπλον
Κρούω, Διὸς βρονταῖσιν εἰς ἔριν κτυπῶν.
Ὅταν δὲ Βορέας χιόνα Θρηΐκος χέῃ,
Δοραῖσι θηρῶν σῶμα περιβαλὼν ἐμὸν,
Καὶ πῦρ ἀναίθων, χιόνος οὐδέν μοι μέλει.

Ἡ γῆ δ', ἀνάγκῃ, κἂν θέλῃ, κἂν μὴ θέλῃ,
Τίκτουσα ποίαν, τἀμὰ πιαίνει βοτά.
Ἃ 'γὼ οὔτινι θύω, πλὴν ἐμοὶ, θεοῖσι δ' οὔ,
Καὶ τῇ μεγίστῃ γαστρὶ τῇδε δαιμόνων.
Ὡς τοῦ πιεῖν γε καὶ φαγεῖν τοὐφ' ἡμέραν,
Ζεὺς οὗτος ἀνθρώποισι τοῖσι σώφροσι,
Λυπεῖν δὲ μηδὲν αὑτόν· οἳ δὲ τοὺς νόμους
Ἔθεντο, ποικίλλοντες ἀνθρώπων βίον,
Κλαίειν ἄνωγα· τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ
Οὐ παύσομαι δρῶν εὖ, κατεσθίων τέ σε.
Ξένιά τε λήψῃ τοιάδ', ὡς ἄμεμπτος ὦ,
Πῦρ, καὶ πατρῷον τόνδε λέβητά γ', ὃς ζέσας
Σὴν σάρκα δυσφόρητον ἀμφέξει καλῶς.
Ἀλλ' ἕρπετ' εἴσω, τῷ κατ' αὔλιον θεῷ
Ἵν', ἀμφὶ βωμὸν στάντες, εὐωχῆτέ με.
Ο. Αἶ, αἶ· πόνους μὲν Τρωϊκοὺς ὑπεξέδυν,
Θαλασσίους τε· νῦν δ' ἐς ἀνδρὸς ἀνοσίου
Γνώμην κατέσχον, ἀλίμενόν τε καρδίαν.
Ὦ Παλλὰς, ὦ δέσποινα διογενὲς θεὰ,
Νῦν, νῦν ἄρηξον· κρείσσονας γὰρ Ἰλίου
Πόνους ἀφῖγμαι, κἀπὶ κινδύνου βάθρα.
Σύ τ', ὦ φαεινῶν ἀστέρων οἰκῶν ἕδρας,
Ζεῦ Ξένι', ὅρα τάδ'· εἰ γὰρ αὐτὰ μὴ βλέπεις,

Terra vero neceſſario, ſive velit ſive nolit,
Pariens herbam, pinguefacit pecudes meas,
Quas ego cui macto praeterquam mihi, non *autem*
Diis, et ventri huic, qui maximus eſt deorum?
Quia comedere, et bibere quotidie,
Id vero Jupiter eſt hominibus ſapientibus,
Et nihil ſe angere: qui vero leges
Poſuerunt, hominum vitam comptam reddentes,
Plorare jubeo: meae vitae ego
Non deſinam bene faciens, edenſque te.
Xeniaque accipies haec, ut irreprehenſus ſim,
Ignem, et patrium quendam lebetem, qui fervens
Tuam carnem pannoſam pulchre teget.
Quamobrem ſerpite intro, deo in antro
Ut ſtantes circa aram, me lautis epulis excipiatis.
U. Heu, heu! labores quidem Trojanos effugi,
Et marinos: nunc vero ad hominis impii
Animum appuli, et importuoſum cor.
O Pallas, o domina Jove genita Dea,
Nunc, nunc opitulare: *ad* majores enim quam Ilio
Labores veni, et in periculi gurgitem.
Et tu, lucidarum ſtellarum qui habitas ſedem,
O Jupiter, xenia vide haec. Si enim haec non vides

Fruſtra putaris, Jupiter, cum nihili ſis, Deus.

MONOSTROPHICA.

C. Amplarum faucium, o Cyclops,
Aperi labra, quia parata *ſunt* tibi
Elixa, et aſſa, et ex prunis detracta mandere,
Comedere, concidere dentibus membra hoſpitum
In hirſuta pelle hircina diſſecta.
Ne quaeſo, ne dimitte;
Solus *tu* ſoli navis ſcapham inſtrue.
S. Valeat quidem haec aula,
Valeat etiam Thyadum
Ab aris amovendum, quod
Habet ſacrificium Cyclops
Aetnaeus, hoſpitum
Carnibus qui delectatur vorandis;
Crudelis *eſt* ille, *et* miſer, qui
Aedium inquilinos
Hoſpites mactat, jura obteſtantes
Secans, mandens, coctaſque vorans
Et abominandis dentibus
Hominum calidas ex prunis carnes.

IAMBI.

U. O Jupiter quid dicam? horribilia videns in antro

Ἄλλως νομίζῃ, Ζεῦ, τὸ μηδὲν ὢν, θεός.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χ. Εὐρείας φάρυγγος, ὦ Κύκλωψ,
Ἀναςόμȣ τὸ χεῖλος ὡς ἕτοιμά σοι
Ἑφθὰ καὶ ὀπτὰ, καὶ ἀνθρακιᾶς ἀποχναύειν·
Βρύκειν, κρεωκοπεῖν μέλη ξένων,
Δασυμάλλῳ ἐν αἰγίδι κλινόμενα.
Μή μοι, μὴ προδίδȣ.
Μόνος μόνῳ κόμιζε πορθμίδος σκάφος.
Χαιρέτω μὲν αὖλις ἥδε·
Χαιρέτω ϡ θυμάτων,
Ἀποβώμιος ἂν
Ἔχει θυσίαν Κύκλωψ
Αἰτναῖος, ξενικῶν
Κρεῶν κεχαρμένος βορᾷ.
Νηλὴς ὁ τλάμων, ὅςις
Δωμάτων ἐφεςίȣς,
Ξενικοὺς ἱκτῆρας ἐκθύει δόμων,
Κόπτων, βρύκων, ἑφθά τε δαινύμενος
Μυσαροῖσιν ὀδȣ͂σιν
Ἀνθρώπων θέρμ' ἀπ' ἀνθράκων κρέα.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ο. Ὦ Ζεῦ, τί λέξω, δείν' ἰδὼν ἄντρων ἔσω,

Κἄπιστα, μύθοις εἰκότ', οὐδ' ἔργοις βροτῶν;
Χ. Τί δ' ἔστ', Ὀδυσσεῦ; μῶν σε θοινᾶται σέθεν
Φίλους ἑταίρους ἀνοσιώτατος Κύκλωψ;
Ο. Δισσούς γ' ἀθρήσας, κἀπιβαστάσας χεροῖν,
Οἳ σαρκὸς εἶχον εὐτρεφέστατον πάχος.
Χ. Πῶς, ὦ ταλαίπωρ', ἦτε πάσχοντες τάδε;
Ο. Ἐπεὶ πετραίαν τήνδ' ἐσήλθομεν χθόνα,
Ἀνέκαυσε μὲν πῦρ πρῶτον, ὑψηλῆς δρυὸς
Κορμοὺς πλατείας ἐσχάρας βαλὼν ἔπι,
Τρισσῶν ἀμαξῶν ὡς ἀγώγιμον βάρος.
Ἔπειτα φύλλων ἐλατίνων χαμαιπετῆ
Ἔστησεν εὐνὴν πλησίον πυρὸς φλογί.
Κρατῆρα δ' ἐξέπλησεν ὡς δεκάμφορον,
Μόσχους ἀμέλξας, λευκὸν εἰσχέας γάλα.
Σκύφος τε κισσοῦ παρέθετ', εἰς εὖρος τριῶν,
Πήχεων, βάθος δὲ τεσσάρων ἐφαίνετο.
Καὶ χάλκεον λέβητ' ἐπέζεσεν πυρὶ,
Ὀβελούς τ' ἄκρους μὲν ἐγκεκαυμένους πυρὶ,
Ξεστοὺς δ' οὐ δρεπάνῳ, τἆλλα παλιούρου κλάδῳ·
Αἰτναῖά τε σφαγεῖα πελεκέων γνάθοις.
Ὡς δ' ἦν ἕτοιμα πάντα τῷ θεοστυγεῖ
Ἅδου μαγείρῳ, φῶτε συμμάρψας δύω.
Ἔσφαξ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν ῥυθμῷ τινι,

Et non credenda, fabulis ſimilia, non operibus
Hominum. C. Quidnam eſt, Ulyſſes? num epulatur
Tuos charos ſocios maxime impius Cyclops?
U. Duos intuitus, et manibus contrectans,
Qui carnis habebant pinguiſſimam craſſitiem.
C. Quomodo, o miſer, eſtis paſſi iſta?
U. Poſtquam ſaxeam hanc ingreſſi ſumus manſionem,
Accendit ignem primum, altae quercus
Ramos in latum focum injiciens,
Tribus fere curribus vehendum pondus.
Deinde ex foliis abiegnis humi ſtratum
Conferſit lectum juxta ignis flammam.
Craterem vero implevit circiter decem-amphorarum
Cum vaccas mulſiſſet album infundens lac,
Et ſcyphum ex hedera appoſuit in latitudinem trium
Ulnarum, profunditate vero quatuor videbatur:
Et aeneum lebetem fecit fervere ad ignem,
Et verua ad ſummitates uſta attulit,
Politaque falce reliqua paliuri ramorum,
Et vaſa ſanguinaria ſecurium morſibus rotundata.
Cum autem eſſent parata omnia Diis inviſo,
Plutonis coquo, viros corripiens duos
Interfecit ex ſociis meis ordine quodam:

Alterum quidem in lebetis cavitatem aeneam,
Alterum vero, a tendine correptum ſummi pedis,
Allidens ad acutum unguem ſaxeae rupis,
Cerebrum effudit, et corripiens
Immani cultro carnem, aſſabat igne:
Alia vero membra in lebetem elixanda immiſit
Ego vero miſer lacrymas ab oculis fundens,
Accedebam ad Cyclopem, et inſerviebam *ei*.
Alii vero, ut aves, in receſſibus petrae
Metu trepidabant, nec ſanguis inerat corpori.
Cum autem, ſociorem meorum ſatiatus cibo,
Recubuiſſet, ex faucibus aërem emittens gravem,
Venit mihi in mentem quiddam divini: implens
Enim poculum marone ipſo meraco, huic affero, ut
Bibat, dicens: o fili marini dei Cyclops,
Vide hunc, qualem Graecia e vitibus
Divinum ferat potum, Bacchi laticem.
Ille vero plenus inverecundi cibi,
Accepit, exhauſitque trahens amyſtiden,
Et laudavit tollens manum, o jucundiſſime hoſpitum,
Jucundum poculum ad convivium bonum das.
Laetari autem ipſum ut ſenſi ego,
Alium dedi calicem, ſciens quod

Τὸν μὲν, λέβητος εἰς κύτος χαλκήλατον,
Τὸν δ' αὖ, τένοντος ἁρπάσας ἄκρυ ποδὸς,
Παίων πρὸς ὀξύν γ' ὄνυχα πετραίυ λίθυ,
Ἐγκέφαλον ἐξέῤῥανε· καὶ καθαρπάσας
Λάβρῳ μαχαίρᾳ σάρκας, ἐξώπτα πυρί·
Τάδ' εἰς λέβητ' ἐφῆκεν ἕψεσθαι μέλη.
Ἐγὼ δ' ὁ τλήμων, δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χέων,
Ἐχριμπτόμην Κύκλωπι καὶ διηκόνυν.
Ἄλλοι δ', ὅπως ὄρνιθες, ἐν μυχαῖς πέτρας
Πτήξαντες εἶχον, αἷμα δ' οὐκ ἐνῆν χροΐ.
Ἐπεὶ δ', ἑταίρων τῶν ἐμῶν πλησθεὶς βορᾶς,
Ἀνέπεσε, φάρυγγος αἰθέρ' ἐξιεὶς βαρὺν,
Εἰσῆλθέ μοί τι θεῖον· ἐμπλήσας σκύφος
Μάρωνος αὐτῦ, τῷδε προσφέρω πιεῖν,
Λέγων τάδ'· ὦ παῖ ποντίυ θεοῦ, Κύκλωψ,
Σκέψαι τόδ', οἷον Ἑλλὰς ἀμπέλων ἄπο,
Θεῖον κομίζει πῶμα, Διονύσυ γάνος.
Ὁ δ', ἔκπλεως ὢν τῆς ἀναισχύντυ βορᾶς,
Ἐδέξατ', ἔσπασέν τ' ἄμυστιν ἑλκύσας,
Κἀπῄνεσ', ἄρας χεῖρα, φίλτατε ξένων,
Καλὸν τὸ πῶμα δαιτὶ πρὸς καλῇ δίδως.
Ἡσθέντα δ' αὐτὸν ὡς ἐπῃσθόμην ἐγὼ,
Ἄλλην ἔδωκα κύλικα, γινώσκων ὅτι

Τρώσει νιν οἶνος, καὶ δίκην δώσει τάχα.
Καὶ δὴ πρὸς ᾠδὰς εἷρπ'· ἐγὼ δ' ἐπεγχέων
Ἄλλην ἐπ' ἄλλῃ, σπλάγχν' ἐθέρμαινον ποτῷ.
Ἄδει δὲ παρὰ κλαίουσι συνναύταις ἐμοῖς
Ἄμουσ', ἐπηχεῖ δ' ἄντρον· ἐξελθὼν δ' ἐγὼ
Σιγῇ, σὲ σῶσαι, κἄμ', ἐὰν βούλῃ, θέλω.
Ἀλλ' εἴπατ' εἴτε χρῄζετ', εἴτ' οὐ χρῄζετε,
Φεύγειν ἄμικτον ἄνδρα, καὶ τὰ Βακχίου
Ναίειν μέλαθρα, Ναΐδων νυμφῶν μέτα.
Ὁ μὲν γὰρ ἔνδον σὸς πατὴρ, τάδ' ᾔνεσεν.
Ἀλλ' ἀσθενὴς γὰρ, κἀποκερδαίνων ποτοῦ,
Ὥσπερ πρὸς ἰξῷ τῇ κύλικι λελημμένος
Πτέρυγας ἀλύει· σὺ δὲ, νεανίας γὰρ εἶ,
Σώθητι μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸν ἀρχαῖον φίλον
Διόνυσον ἀνάλαβ', οὐ Κύκλωπι προσφερῆ.
Χ. Ὦ φίλτατ', εἰ γὰρ τήνδ' ἴδοιμεν ἡμέραν,
Κύκλωπος ἐκφυγόντες ἀνόσιον κάρα.
Ὡς διὰ μακροῦ γε τὸν σίφωνα τὸν φίλον
Χηρεύομεν, τόνδ' οὐκ ἔχωμεν καταφυγεῖν.
Ο. Ἄκουε δὴ νῦν, ἣν ἔχω τιμωρίαν
Θηρὸς πανούργου, σῆς τε δουλείας φυγήν.
Χ. Λέγ', ὡς Ἀσιάδος οὐκ ἂν ἥδιον ψόφον
Κιθάρας κλύοιμεν, ἢ Κύκλωπ' ὀλωλότα.

Sauciabit eum vinum, et *ipſe* dabit poenas cito:
Et jam ad carmina veniebat: ego vero infundens
Calices alium ſuper alium, viſcera calefaciebam potu.
Cantat autem apud flentes navigationis ſocios
Meos incondita *quaedam*. Reſonat autem antrum.
Egreſſus vero ego tacite, te ſervare, et me, ſi velis,
Volo. Quare dicite utrum velitis, an vero nolitis
Fugere inhoſpitalem virum, et Bacchi
Habitare aulam, cum Naiſin puellis,
Qui enim intus eſt tuus pater, haec probat,
Sed, imbecillis *eſt* enim et curae expers ex potu,
Tanquam ad viſcum calice captus
Alam, vacillat. Tu vero, juvenis enim es,
Serveris mecum; et veterem amicum
Bacchum recipe, Cyclopi non ſimilem.
C. O chariſſime, utinam hanc videamus diem,
Cyclopis effugientes caput impium.
Quia ex longo tempore charam fiſtulam
Terentes hanc, non poſſumus compeſcere.
U. Audi igitur nunc, quam habeam ultionem
Belluae atrocis, et *quod* tuae ſervitutis effugium.
C. Dic: quia Aſiaticae non libentius ſtrepitum
Citharae audiremus, quam Cyclopem periiſſe.

U. Ad convivium ire vult ad fratres
Cyclopes, exhilaratus hoc bacchico potu.
C. Intelligo, ſolum deprehendens ipſum in ſylvis
Interficere cogitas, aut de ſaxis praecipitare.
U. Nihil tale, doloſa haec audacia eſt.
C. Quomodo igitur? ſapientem enim te audivimus
Jam pridem eſſe. U. Ab hoc quidem convivio ipſum
Avertam, dicens quod non Cyclopibus potum oporteat
Dare hunc, ſed ſolum habere, et vitam ſuaviter agere:
Quando autem dormierit a vino ſuperatus,
Ramus oleae quidem eſt in aedibus,
Quem enſe hoc acuens extremum,
In ignem imponam: et deinde quando incenſum
Videro ipſum, tollens ardentem, in mediam inferam
Cyclopis frontem, et oculum igne cremans conſumam
Ut autem ſi quis vir, navis fabricam compingens,
Duobus loris terebrum agitat,
Sic circumvertam torrem in lucifero
Cyclopis oculo, et arefaciam pupillam.
C. Io, io.
Gaudeo: inſanimus hoc invento.
U. Et deinde et te et amicos et ſenem
In navis nigrae cavam imponens ſcapham,

Ο. Ἐπὶ κῶμον ἕρπειν πρὸς κασιγνήτους θέλει
Κύκλωπας, ἡσθεὶς τῷδε Βακχίῳ ποτῷ.
Χ. Ξυνῆκ', ἔρημον ξυλλαβὼν, ῥυθμοῖσί νιν
Σφάξαι μενοινᾷς, ἢ πετρῶν ὦσαι κάτω.
Ο. Οὐδὲν τοιοῦτον, δόλιος ἡ 'πιθυμία.
Χ. Πῶς δαί; σοφόν τοί σ' ὄντ' ἀκούομεν πάλαι.
Ο. Κώμου μὲν αὐτὸν τοῦδ' ἀπαλλάξαι λέγων,
Ὡς οὐ Κύκλωψι πῶμα χρὴ δοῦναι τόδε,
Μόνον δ' ἔχοντα, βίοτον ἡδέως ἄγειν.
Ὅταν δ' ὑπνώσῃ, Βακχίου νικώμενος,
Ἀκρέμων ἐλαίας ἐστὶν ἐν δόμοισί τις,
Ὃν, φασγάνῳ τῷδ' ἐξαποξύνας ἄκρον,
Εἰς πῦρ καθήσω· κᾆθ', ὅταν κεκαυμένον
Ἴδω νιν, ἄρας θερμὸν, εἰς μέσην βαλὼν
Κύκλωπος ὄψιν, ὄμματ' ἐκτήξω πυρί.
Ναυπηγίαν δ' ὡς εἴ τις ἁρμόζων ἀνὴρ,
Διπλοῖν χαλινοῖν τρύπανον κωπηλατεῖ,
Οὕτω κυκλώσω δαλὸν ἐν φαεσφόρῳ
Κύκλωπος ὄψει, καὶ συναυανῶ κόρας.
Χ. Ἰοὺ, ἰού·
Γέγηθα, μαινόμεσθα τοῖς εὑρήμασι.
Ο. Κἄπειτα καὶ σὲ, καὶ φίλους, γέροντά τε,
Νεὼς μελαίνης κοῖλον ἐμβήσας σκάφος,

Διπλαῖσι κώπαις τῆσδ' ἀποστελῶ χθονός.
Χ. Ἔστ' οὖν, ὅπως ἂν, ὥσπερ ἐκ σπονδῆς θεοῦ,
Κἀγὼ λαβοίμην τοῦ τυφλοῦντος ὄμματα
Δαλοῦ; φόνου γὰρ τοῦδε κοινωνεῖν θέλω.
Ο. Δεῖ γοῦν· μέγας γὰρ δαλός· ὃν ξυλληπτέον.
Χ. Ὡς κἂν ἁμαξῶν ἑκατὸν ἀροίμην βάρος,
Εἰ τοῦ Κύκλωπος, τοῦ κακῶς ὀλουμένου,
Ὀφθαλμὸν, ὥσπερ σφηκίαν, ἐκτρίψομεν.
Ο. Σιγᾶτε νῦν· δόλον γὰρ ἐξεπίστασαι.
Χ'ὤταν κελεύω, τοῖσιν ἀρχιτέκτοσι
Πείθεσθ'· ἐγὼ γὰρ, ἄνδρας ἀπολιπὼν φίλους,
Τοὺς ἔνδον ὄντας, οὐ μόνος σωθήσομαι.
Καίτοι φύγοιμ' ἂν, κἀκβέβηκ' ἄντρου μυχῶν·
Ἀλλ' οὐ δίκαιον, ἀπολιπόντ' ἐμοῦ φίλους,
Ξὺν οἷσπερ ἦλθον δεῦρο, σωθῆναι μόνον.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χ. Ἄγε· τίς πρῶτος; τίς δ' ἐπὶ πρώτῳ
Ταχθεὶς, δαλοῦ κώπην ὀχμάσας,
Κύκλωπος ἔσω βλεφάρων ὤσας,
Λαμπρὰν ὄψιν διακναίσει;

ΩΙΔΗ ΕΝΔΟΘΕΝ.

Η. Σίγα, σίγα· καὶ δὴ μεθύων,
Ἄχαριν κέλαδον μουσιζόμενος,

Duplicibus remis *ex* hac deducam terra.
C. Fierine igitur poteſt, ut, tanquam poſt libationem
Exta, et ego comprehendam excaecantem oculos
Torrem? caedis enim hujus particeps eſſe volo.
U. Oportet certe, magnus *eſt* torris quem te ſimul
Comprehendere oportet. C. Quippe vel centum
Plauſtrorum tollerem onus, ſi Cyclopis male perituri
Oculum, tanquam nidum veſparum, poſſimus
Elidere. U. Tacete nunc. Dolum enim ſcis,
Et quando jubebo, architectis
Parete; ego enim viris relictis charis, qui intus ſunt,
Non ſolus ſervabor, quanquam poſſem effugere, et
Jam egreſſus ſum ex antri penetralibus:
Sed non *eſt* aequum *me* derelictis meis amicis,
Cum quibus veni huc, effugere ſolum incolumem.

ANAPAESTI.

C. Age, quis primus, quis vero poſt primum
Ordinatus, torris manubrium portare,
Intra Cyclopis palpebras intrudens,
Clarum oculum perforabit?

CARMEN INTUS AUDITUR

S. Tace, tace. Jam enim ebrius,
Inſuave carmen canens,

Abſonus cantor, et *mox* ploraturus,
Procedit extra ſaxeam domum.
Age ipſum ad comeſſandum erudiamus
Ineruditum.
Omnino caecus eſt futurus.

ANACREONTEUM CARMEN.

S. Beatus, qui bacchatur
Uvarum grato latice,
Ad comeſſandum emollitus,
Amicum puerum in ulnis complectens,
Et in lecto flavum
Delicatae tenens amicae
Unguentis delibutum nitens ipſe
Cincinnum: nec canit, fores quis aperiet mihi?
CY. Ah, ah, ah, Plenus quidem vini ſum,
Laetor autem *ob* convivium, pubis
Alveum, ceu navis oneraria, repletus
Uſque ad tabulatum ventris ſummi.
Invitat me gramen laetificum
Ad comeſſandum verna tempeſtate,
Ad Cyclopes fratres.
Age mihi, hoſpes, age utrem, in manus.
C. Pulchrum oculis cernens,

Σκαιὸς ἀπῳδὸς, καὶ κλαυσόμενος,
Χωρεῖ γε πετρίνων ἔξω μελάθρων,
Φέρε νιν κώμοις παιδεύσωμεν
Τὸν ἀπαίδευτον.
Πάντως μέλλει τυφλὸς εἶναι.

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΕΙΟΙ.

Η. Μακάριος, ὃς εὐϊάζει,
Βοτρύων φίλαισι πηγαῖς
Ἐπὶ κῶμον ἐκπετασθεὶς,
Φίλον ἄνδρ' ὑπαγκαλίζων,
Ἐπὶ δεμνίοις τε ξανθὸν
Χλιδανῆς ἔχων ἑταίρας
Μυρόχριστος λιπαρὸς βό-
στρυχον· αὐδᾷ δὲ, θύραν οἴξει μοι;
Κ. Πᾶ, πᾶ, πᾶ· πλέως μὲν οἴνου.
Γάνυμαι δὲ δαιτὸς ἥβης,
Σκάφος ὁλκὰς ὡς γεμισθεὶς
Ποτὶ σέλμα γαστρὸς ἄκρας.
Ὑπάγει μ' ὁ χόρτος εὔφρων
Ἐπὶ κῶμον ἦρος ὥραις,
Ἐπὶ Κύκλωπας ἀδελφούς.
Φέρε μοι, ξεῖνε, φέρε ἀσκὸν ἔνδος μοι.
Χ. Καλὸν ὄμμασι δεδορκὼς,

Καλὸν ἐκπερᾷ μελάθρων·
Φιλεῖ τις ἡμᾶς.
Λύχνα δ' ἀμμένα δαΐα, σὸν
Χρόα, χ' ὡς τέρεινα νύμφα
Δροσερῶν ἔσωθεν ἄντρων.
Στεφάνων δ' οὐ μία χρόα
Περὶ σὸν κρᾶτα τάχ' ἐξομιλήσει.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ο. Κύκλωψ, ἄκουσον, ὡς ἐγὼ τοῦ Βακχίου
Τούτου τρίβων εἴμ', ὃν πιεῖν ἔδωκά σοι.
Κ. Ὁ Βακχίος δὲ, τίς θεὸς νομίζεται;
Ο. Μέγιστος ἀνθρώποισιν εἰς τέρψιν βίου.
Κ. Ἐρυγγάνω γοῦν αὐτὸν ἡδέως ἐγώ.
Ο. Τοιόσδ' ὁ δαίμων· οὐδένα βλάπτει βροτῶν.
Κ. Θεὸς δ' ἐν ἀσκῷ πῶς γέγηθ' οἴκους ἔχων;
Ο. Ὅπου τιθεῖ τις, ἐνθάδ' ἐστὶν εὐπετής.
Κ Οὐ τοὺς θεοὺς χρὴ σῶμ' ἔχειν ἐν δέρμασι.
Ο. Τί δ'; εἴ σε τέρπει γ', ἢ τὸ δέρμα σοι πικρόν;
Κ. Μισῶ τὸν ἀσκόν· τὸ δὲ ποτὸν φιλῶ τόδε.
Ο. Μένων νῦν αὐτοῦ, πῖνε, κ' εὐθύμει, Κύκλωψ.
Κ. Οὐ χρή μ' ἀδελφοῖς τοῦδε προσδοῦναι ποτοῦ;
Ο. Ἔχων γὰρ αὐτὸς, τιμιώτερος φανῇ.
Κ. Διδοὺς δὲ τοῖς φίλοισι, χρησιμώτερος.

Pulchre egreditur aula:
Pulcher aliquis amat nos.
Faces autem accenſae delectabunt tibi,
Cutem, o tenera Nympha,
Intus in roſcidis antris.
Coronarum vero non unus color
Circa tuum caput mox verſabitur.

IAMBI.

U. Cyclops, audi, quia ego Bacchi
Hujus peritus ſum, quem bibendum dedi tibi.
C. Bacchus vero quis deus putatur?
U. Maximus hominibus ad jucunditatem vitae.
C. Eructo igitur eum ſuaviter ego.
U. Talis eſt deus: neminem laedit hominum.
C. Deus vero in utre quomodo laetatur domicilium
Habens? U. Ubicunque quis *ipſum* ponit, illic
Contentus degit. C. *At* deos non decet habere
Domum in pellibus. U. Quid vero, ſi te *vinum*
Delectat, an pellis te offendit? C. Odi *quidem* utrem,
Hunc vero potum amo. U. Manens igitur hic bibe,
Et ſis hilaris, Cyclops. C. Non oportet me fratribus
Hunc impertire potum? U. Habens enim ipſe
Honoratior eris. C. Impertiens autem amicis,

Utilior *ero.* U. Pugnas et maledicas rixas amat
Comeſſatio. C. *Quamvis* inebriemur, tamen nemo
Tanget me. U. O amice, potum oportet domi
Manere. C. Stultus *eſt*, quiſquis *bene* potus, non
Amat commeſſationem. U. Qui vero ebrius domi
Manet, *eſt* ſapiens. C. Quid agimus, Silene? tibine
Videtur manendum eſſe? S. Videtur: quid enim
opus eſt aliis convivis, Cyclops?
C. Et ſane ſolum florido virore pubeſcit.
S. Et ad aeſtum ſolis pulchrum *eſt* bibere.
Accumbas igitur huc ponens latera in terra.
C. Ecce:
Cur vero craterem poſt me ponis?
S. Ne praeſens aliquis apprehendat. C. Bibere
enimvero
Clanculum tu vis: ponas ipſum in medium.
Tu vero, hoſpes, dic nomen, quo te oportet vocare.
U. *Neminem*, ſed quo beneficio accepto te laudabo?
C. Omnium ſociorum ultimum te devorabo.
U. Egregium certe munus hoſpiti das, Cyclops.
C. Heus tu, quid agis? vinum ebibis clam?
S. Non, ſed me hic oſculatus eſt, quia venuſtum
Aſpectum habeo. C. Plorabis, amans vinum, quod

Ο. Πυγμὰς ὁ κῶμος, λοίδορόν τ' ἔριν, φιλεῖ.
Κ. Μεθύωμεν· ἔμπας δ' οὔ τις ἂν ψαύσειέ μου.
Ο. Ὦ τὰν, πεπωκότ' ἐν δώμοισι χρὴ μένειν.
Κ. Ἠλίθιος, ὅστις μὴ πιὼν κῶμον φιλεῖ.
Ο. Ὃς δ' ἂν μεθυσθείς γ' ἐν δόμοις μείνῃ, σοφός.
Κ. Τί δρῶμεν, ὦ Σιληνέ; σοὶ μένειν δοκεῖ;
Σ. Δοκεῖ· τί γὰρ δεῖ συμποτῶν ἄλλων, Κύκλωψ;
Κ. Καὶ μὴν λαχνῶδες τοὖδας ἀνθηρᾶς χλόης.
Σ. Καὶ πρός γε θάλπος ἡλίου πίνειν καλόν.
Κλίθητι νῦν μοι, πλευρὰ θεὶς ἐπὶ χθονός.
Κ. Ἰδού·
Τί δῆτα τὸν κρατῆρ' ὄπισθέ μου τίθης;
Σ. Ὡς μὴ παρών τις καταλάβῃ. Κ. Πίνειν μὲν οὖν
Κλέπτων σὺ βούλει· κάτθες αὐτὸν εἰς μέσον.
Σὺ δ', ὦ ξέν', εἰπὲ τοὔνομ', ὅ, τι σε χρὴ καλεῖν.
Ο. Οὖτιν· χάριν δὲ τίνα λαβών σ' ἐπαινέσω;
Κ. Πάντων σ' ἑταίρων ὕστερον θοινάσομαι.
Ο. Καλόν γε τὸ γέρας τῷ ξένῳ δίδως, Κύκλωψ.
Κ. Οὗτος, τί δρᾷς; τὸν οἶνον ἐκπίνεις λάθρα;
Σ. Οὐκ, ἀλλ' ἔμ' οὗτος ἔκυσεν, ὅτι καλὸν βλέπω.
Κ. Κλαύσῃ, φιλῶν τὸν οἶνον, οὐ φιλοῦντά σε.

Σ. Ναὶ μὰ Δί', ἐπεί μου φησ' ἐρᾷν αὐτοῦ καλοῦ.
Κ. Ἔγχει· πλέων δὲ τὸν σκύφον δίδου μόνον.
Σ. Πῶς οὖν κέκραται, φέρε διασκεψώμεθα.
Κ. Ἀπολεῖς· δὸς οὕτω. Σ. Ναὶ μὰ Δί', οὐ πρὶν ἄν σέ γε
Στέφανον ἴδω λαβόντα, γεύσωμαί τ' ἔτι.
Κ. Ὦ οἰνοχόος ἄδικος. Σ. Ναὶ μὰ Δί' ἀλλ' ὡ'ῖνος γλυκύς.
Ἀπομυκτέον δέ σοι γ', ὅπως λήψῃ πιεῖν.
Κ. Ἰδού· καθαρὸν τὸ χεῖλος, αἱ τρίχες τέ μου.
Σ. Θὲς δὴ τὸν ἀγκῶν εὐρύθμως, κᾆτ' ἔκπιε,
Ὥσπερ μ' ὁρᾷς πίνοντα, χ' ὥσπερ οὐκ ἐμέ.
Κ. Ἆ, ἆ· τί δράσεις; Σ. Ἡδέως ἠμύστισα.
Κ. Λαβών, ξέν', αὐτὸς, οἰνοχόος γέ μου γενοῦ.
Ο. Γινώσκεται γοῦν ἡ ἄμπελος τῇ 'μῇ χερί.
Κ. Φέρ', ἔγχεον νυν. Ο. Ἐγχέω, σίγα μόνον.
Κ. Χαλεπὸν τόδ' εἶπας, ὅστις ἂν πίνῃ πολύν.
Ἰδού· λαβὼν ἔκπιθι, καὶ μηδὲν λίπῃς.
Συνεκθανεῖν δὲ σιγῶντα χρὴ τῷ πώματι.
Κ. Παπαί· σοφόν γε τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου.
Ο. Κἂν μὲν σπάσῃ γε δαιτὶ πρὸς πολλῇ πολὺν,
Τέγξας ἄδιψον νηδὺν, εἰς ὕπνον βαλεῖς.
Ἢν δ' ἐκλίπῃς τι, ξηρανεῖ σ' ὁ Βάκχιος.

Non amat te. S. Non per Jovem, quia dicit ſe
Se amare me pulchrum. C. Infunde: plenum vero
Poculum: da tantum. S. Quomodo igitur ſit
Temperatum, age videamus. C. Perdes, da ſiç.
S. Non per Jovem, priuſquam te
Coronam videro accipientem, guſtaroque adhuc.
C. O pincernam injuſtum. S. Imo per Jovem, ſed
vinum hoc *eſt* dulce:
Emungere igitur te *prius* debes, ut potum accipias.
Ç. Ecce labra ſunt pura, et barba mea.
S. Ponas igitur cubitum concinne, deinde bibe,
Sicut vides me bibentem, et ſicut non laederis.
C. Ha, ha, quid facis? S. Suaviter exhauſi uno
Impetu. C. Accipiens, hoſpes, ipſe, pincerna meus
Eſto. U. Familiaris eſt vitis meae manui.
C. Age, nunc infunde. U. Infundo, tace modo.
C. Rem difficilem dixiſti *illi*, qui bibit multum.
U. Ecce accipiens, ebibe, et nihil relinquas.
Eja age: immori autem liquori bibentem oportet.
C. Papae, ſapiens profecto *eſt* lignum vitis.
U. Et ſiquidem ad multum cibum multum potaveris,
Madefaciens non ſitientem ventrem, in ſomnum *te*
Conjiciet, ſi quid veró reliqueris, arefaciet te Bacchus.

C. Iu, iu.
Ut enatavi vix, meraca *eſt* haec voluptas.
Coelum vero mihi videtur commiſtum
Terra ferri. Jovis etiam thronum
Video, et omnium Deorum ſanctum numen.
Non oſculabor: procantur me Charites.
Quieſcam, contentus iſto Ganymede, rectiſſime,
Per Gratias. Delector autem quodamodo
Puerorum amoribus magis, quam mulieribus.
S. Ego enim ſum Jovis Ganymedes, Cyclops.
C. Ita per Jovem, quem ego rapio ex
Dardano.
S. Perii, o filii, impia patiar mala.
C. Reprehendis amatorem, faſtoſe te geris, et in
Potum? S. Hei mihi, acerbiſſimum faſtum; videbo
Cito. U. Agite nunc, Dionyſi filii, generoſi pueri,
Intus enim vir, ſomno autem reſolutus
Cito ex tetris faucibus ejiciet carnes,
Et torris in aula fumum emittit,
Nihilque aliud jam parandum reſtat, niſi ut uramus
Cyclopis oculum: ſed *vide* ut vir ſis.
C. Saxi robur, et adamantis habebimus.
Ingredere autem domum, priuſquam pater patiatur

Κ. Ἰοὺ, ἰού·
Ὡς ἐξένευσα μόγις, ἄκρατος ἡ χάρις,
Ὅδ' οὐρανός μοι συμμεμιγμένος δοκεῖ
Τῇ γῇ φέρεσθαι· τοῦ Διὸς δὲ τὸν θρόνον
Λεύσσω, τὸ πᾶν τε δαιμόνων ἁγνὸν σέβας.
Οὐκ ἂν φιλήσαιμ'· αἱ Χάριτες πειρῶσί με.
Ἅλις Γανυμήδην τόνδ' ἔχων ἀναπαύσομαι
Κάλλιστα, νὴ τὰς Χάριτας· ἥδομαι δὲ πως
Τοῖς παιδικοῖσι μᾶλλον, ἢ τοῖς θήλεσιν.
Σ. Ἐγὼ γὰρ ὁ Διός εἰμι Γανυμήδης, Κύκλωψ.
Κ. Ναὶ μὰ Δί', ὃν ἁρπάζω γ' ἐγὼ 'κ τοῦ Δαρδάνου.
Σ. Ἀπόλωλα, παῖδες· σχέτλια πείσομαι κακά.
Χ. Μέμφῃ τὸν ἐραστὴν, κἂν τρυφαῖς πεπωκότα.
Σ. Οἴμοι· πικρότατον ὕπνον ὄψομαι τάχα.
Ο. Ἄγε δὴ, Διονύσου παῖδες, εὐγενῆ τέκνα,
Ἔνδον μὲν ἀνήρ· τῷ δ' ὕπνῳ παρειμένος,
Τάχ' ἐξ ἀναιδοῦς φάρυγγος ὠθήσει κρέα.
Δαλὸς δ' ἔσωθεν αὐλίων ὠθεῖ καπνόν·
Παρευτρέπισται δ' οὐδὲν ἄλλο, πλὴν πυροῦν
Κύκλωπος ὄψιν· ἀλλ' ὅπως ἀνὴρ ἔσῃ.
Χ. Πέτρας τὸ λῆμα, κἀδάμαντος ἕξομεν·
Χώρει δ' ἐς οἴκους, πρίν τι τὸν πατέρα παθεῖν

Ἀπάλαμνον, ὡς σοὶ τἀνθάδ᾽ ἐςὶν εὐτρεπῆ.
Ο. Ἥφαις᾽, ἄναξ Αἰτναῖε, γείτονος κακοῦ,
Λαμπρὸν πυρώσας ὄμμ᾽, ἀπαλλάχθητ᾽ ἅπαξ.
Σύ τ᾽, ὦ μελαίνης νυκτὸς ἐκπαίδευμ᾽, ὕπνε,
Ἄκρατος ἐλθὲ θηρὶ τῷ θεοςυγεῖ,
Καὶ μὴ ᾽πὶ καλλίςοισι Τρωϊκοῖς πόνοις,
Αὐτόν τε, ναύτας τ᾽, ἀπολέσητ᾽ Ὀδυσσέα
Ὑπ᾽ ἀνδρὸς, ᾧ θεῶν οὐδὲν, ἢ βροτῶν, μέλει.
Ἢ τὴν τύχην μὲν δαίμον᾽ ἡγεῖσθαι χρεὼν,
Τὰ δαιμόνων δὲ τῆς τύχης ἐλάσσονα.

ΣΥΣΤΗΜΑ.

Χ. Λήψεται τὸν τράχηλον
Ἐντόνως ὁ καρκίνος
Τοῦ ξένων δαιτυμόνος·
Πυρὶ γὰρ τάχα
Φωσφόρους ὀλεῖ κόρας.
Ἤδη δαλὸς ἠνθρακωμένος
Κρύπτεται εἰς σποδιὰν,
Δρυὸς ἄσπετον ἔρνος.
Ἀλλ᾽ ἴτω Μάρων·
Πρασσέτω μαινόμενος.
Ἐξελέτω βλέφαρον
Κύκλωπος, ὡς πίῃ κακῶς.

Foedum quid, quia res tibi ſunt paratae hic.
U. Vulcanae Rex Aetnaee, vicini mali
Lucidum inflammans oculum, libera te ſemel.
Et tu, o nigrae Noctis Somne alumne,
Meracus venias belluae diis inimicae:
Et ne poſt pulcherrimos Trojanos labores,
Et nautas, et ipſum perdatis Ulyſſem,
Per *hunc* virum, qui nec Deos, nec homines curat
Aut Fortunam quidem oportet exiſtimare Deam,
Deorum vero *numen* Fortuna *inferius*.

SYSTEMA.

C. Comprehendet collum
Firmiter forceps
Hoſpitum-epulatoris:
Mox enim igne
Lucidas perdet pupillas.
Jam *enim* torris ambuſtus
Occultatur in cinere,
Arboris ingens ramus:
Sed eat Maron,
Exigat *poenas*, pollutus,
Auferat palpebram
Cyclopis, ut infeliciter bibat.

Et ego amantem-hederae-geſtationes
Bacchum amabilem videre volo,
Cyclopis relinquens ſolitudinem.
Num ad tantum *gaudium* perveniam?

IAMBI.

U. Tacete per deos, ferae, quieſcite,
Claudentes articulos oris: neque ſpirare *vos* ſino,
Neque connivere oculis, neque excreare quenquam
Ne excitetur hoc malum, donec oculi
Viſio Cyclopis cum igni decertaverit.
C. Tacemus, deglutientes aërem faucibus.
U. Agite nunc, attingatis torrem manibus,
Intro profecti, inflammatus enim eſt pulchre.
C. Nonne tu ordinabis quos primum oporteat,
Uſtulato vecte correpto, extrudere lumen
Cyclopis? et hujus fortunae participes ſimus,
Nos quidem ſumus longius paullo pro foribus
Stantes, quam ut ignem in oculum impellere poſſimus,
S. Nos vero claudi modo facti ſumus.
S. Idem igitur accidit vobis quod et mihi. Pedibus
Enim ſtantes convulſi ſumus, neſcio unde.
U. An ſtantes habetis ſpaſmum? *Cho.* Et oculi
Sunt nobis pleni pulveris aut cineris alicunde.

Κἀγὼ τὸν φιλοκισσοφόρον
Βρόμιον ποθεινὸν εἰσιδεῖν θέλω,
Κύκλωπος λιπὼν ἐρημίαν.
Ἆρ᾽ ἐς τοσόνδ᾽ ἀφίξομαι;

ΙΑΜΒΟΙ.

Ο. Σιγᾶτε πρὸς θεῶν, θῆρες, ἡσυχάζετε,
Συνθέντες ἄρθρα ςόματος· οὐδὲ πνεῖν ἐῶ,
Οὐ σκαρδαμύσσειν, οὐδὲ χρέμπτεσθαί τινα,
Ὡς μὴ ᾽ξεργασθῇ τὸ κακὸν, ἔς τ᾽ ἂν ὄμματος
Ὄψις Κύκλωπος ἐξαμιλληθῇ πυρί.
Χ. Σιγῶμεν, ἐγκάψαντες αἰθέρα γνάθοις.
Ο. Ἄγε νῦν ὅπως ἅψεσθε τοῦ δαλοῦ χεροῖν,
Ἔσω μολόντες· διάπυρος δ᾽ ἐςὶν καλῶς.
Χ. Οὐκοῦν σὺ τάξεις οὕςινας πρώτους χρεὼν,
Καὶ, τὸν μοχλὸν λαβόντας, ἐκκαίειν τὸ φῶς
Κύκλωπος, ὡς ἂν τῆς τύχης κοινώμεθα.
Η. Ἡμεῖς μὲν ἐσμὲν μακρότεροι πρὸ τῶν θυρῶν
Ἑςῶτες, ὠθεῖν πρὸς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πῦρ.
Η. Ἡμεῖς δὲ χωλοί γ᾽ ἀρτίως γεγενήμεθα.
Η. Ταυτὸν πεπόνθατ᾽ ἄρ᾽ ἐμοί· τοὺς γὰρ πόδας
Ἑςῶτες ἐσπάσθημεν, οὐκ οἶδ᾽ ἐξότου.
Ο. Ἑςῶτες ἐσπάσθητε; Χ. Καὶ τά γ᾽ ὄμματα
Μέτεςιν ἡμῶν κόνεος ἢ τέφρας ποθέν.

Ο. Ἄνδρες πονηροὶ, κοὐδὲν οἵδε ξύμμαχοι.
Χ. Ὁτιὴ τὸ νῶτον, τὴν ῥάχιν τ᾽, οἰκτειρόμεν,
Καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκβαλεῖν οὐ βούλομαι
Τυπτόμενος, αὕτη γίνεται πονηρία.
Ἀλλ᾽ οἶδ᾽ ἐπῳδὴν Ὀρφέως ἀγαθὴν πάνυ,
Ὡς αὐτόματον τὸν δαλὸν εἰς τὸ κρανίον
Στείχονθ᾽ ὑφάπτειν τὸν μονῶπα παῖδα γῆς.
Ο. Πάλαι μὲν ᾔδειν σ᾽ ὄντα τοιοῦτον φύσει·
Νῦν δ᾽ οἶδ᾽ ἄμεινον· τοῖσι δ᾽ οἰκείοις φίλοις
Χρῆσθαί μ᾽ ἀνάγκη· χειρὶ δ᾽ εἰ μηδὲν σθένεις,
Ἀλλ᾽ οὖν ἐπεγκέλευέ γ᾽, ὡς εὐψυχίαν
Φίλων κελευσμοῖς τοῖσι σοῖς κτησώμεθα.
Χ. Δράσω τάδ᾽· ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύσομεν.
Κελευσμάτων δ᾽ ἕκατι τυφέσθω Κύκλωψ.

ΣΥΣΤΗΜΑ.

Ἰὼ, ἰώ· γενναιότατα ὠθεῖτε, σπεύδετε,
Ἐκκαίετε τὴν ὀφρῦν
Θηρὸς τοῦ ξενοδαίτα.
Τυφέτ᾽ ὦ, καίετ᾽ ὦ.
Τὸν Αἴτνας μηλονόμον
Τόρνευ᾽, ἕλκε, μή σ᾽ ἐξοδυνηθεὶς
Δράσῃ τι μάταιον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Κ. Ὤ, μοι· κατηνθρακώμεθ᾽ ὀφθαλμοῦ σέλας.

U. Homines ignavi, et nullius precii *ſunt* hi ſocii.
C. Quoniam tergum et ſpinam miſeramur,
Et dentes amittere non volo
Verberatus, haec eſt illa *noſtra* ignavia.
Sed ſcio incantationem Orphei valde bonam,
Ut ſponte ſua torris in cranium
Vadens incendat monoculum filium terrae.
U. Jampridem quidem ſciebam te eſſe talem natura;
Nunc vero ſcio melius : propriis igitur amicis
Uti me oportet : manu vero ſi nihil vales,
Sis ſaltem adhortator, ut fortitudinem
Amicorum adhortationibus tuis conſequamur.
C. Hoc faciam : in Care periclitabimur.
Propter adhortationem vero comburatur Cyclops.

SYSTEMA.

Io, io : fortiſſime *torrem* impellite, feſtinate,
Urite ſupercilia
Beſtiae epulatricis-hoſpitum:
Inflammate o, urite o.
Aetnae paſtorem
Terebra, vulnera, ne te dolore exaſperatus
Illiberaliter tractet.

IAMBI.

C. Hei mihi. Oculi ſplendorem torre com buſtum

Amiſimus. C. Pulcher hic Paean: cane mihi hunc,
o Cyclops.
C. Hei mihi iterum, ut ſum contumelia affectus, ut
Perii! ſed nunquam effugietis ex hoc antro
Gaudentes, homines nihili: in porta enim
Stans *hujus* hiatus, manus infigam.
Quidnam clamitas, Cyclops?
C. Perii:
C. Turpis videris. C. Praeterea etiam
miſer.
C. An ebrius lapſus es in medios carbones?
C. Nemo me perdidit. C. Nemo ergo *te* injuria
Affecit. C. Nemo excaecavit mihi palpebram.
C. Ergo non es caecus.
C. Utinam et tu ſis talis. C. Et quomodo te nemo
poſſit excaecare?
C. Tu rides. Nemo autem ubi eſt. C. Nuſquam,
Cyclops.
C. Hoſpes, ut recte intelligas, me perdidit,
Deteſtabilis, qui, dans mihi potum, ſubvertit.
C. Vafrum enim *eſt* vinum, et luctari potens.
C. Per deos, effugeruntne, an manent in domo?
C. Iſti tacite petram ante ſe

Χ. Καλός γ' ὁ παιάν· μέλπε μοι τόνδ', ὦ Κύκλωψ.

Κ. Ὤ μοι μάλ', ὡς ὑβρίσμεθ', ὡς ὀλώλαμεν.
Ἀλλ' οὔτι μὴ φύγητε τῆσδ' ἔξω πέτρας
Χαίροντες, οὐδὲν ὄντες· ἐν πύλαισι γὰρ
Σταθεὶς φάραγγος, τάσδ' ἐναρμόσω χέρας.

Χ. Τί χρῆμ' ἀϋτεῖς, ὦ Κύκλωψ; Κ. Ἀπωλόμην.

Χ. Αἰσχρός γε φαίνῃ. Κ. Κἀπὶ τοῖσδέ γ' ἄθλιος.

Χ. Μεθύων κατέπεσες εἰς μέσους τοὺς ἄνθρακας;

Κ. Οὖτίς μ' ἀπώλεσεν. Χ. Οὐκ ἄρ' οὐδείς ἠδίκει.

Κ. Οὖτίς με τυφλοῖ βλέφαρον. Χ. Οὐκ ἆρ' εἶ τυφλός.

Χ. Ὡς δὴ σύ. Χ. Καὶ πῶς σ' Οὖτις ἂν θείη τυφλόν;

Κ. Σκώπτεις· ὁ δ' Οὖτις, ποῦ 'στιν; Χ. Οὐδαμοῦ, Κύκλωψ.

Κ. Ὁ ξένος, ἵν' ὀρθῶς ἐκμάθῃς, μ' ἀπώλεσεν,
Ὁ μιαρός· ὅς, μοι δοὺς τὸ πῶμα, κατέκλυσε.
Δεινὸς γὰρ οἶνος, καὶ παλαίεσθαι βαρύς.
Πρὸς θεῶν πεφεύγασ', ἢ μένουσ' εἴσω δόμων;

Χ. Οὗτοι σιωπῇ, τὴν πέτραν ἐπήλυγα

Λαβόντες, ἑστήκασι. Κ. Ποτέρας τῆς χειρός;
Χ. Ἐν δεξιᾷ. Κ. Ποῦ; Χ. Πρὸς αὐτῇ τῇ πέτρᾳ·
Ἔχεις; Κ. Κακόν γε πρὸς κακῷ, τὸ κρανίον
Παίσας κατέαγα. Χ. Καί σε διαφεύγουσί γε.
Κ. Οὐ τῇδ', ἐπεὶ τῇδ' εἶπας. Χ. Οὐ ταύτῃ λέγω.
Κ. Πῇ γάρ; Χ. Περιάγουσί σε πρὸς τἀριστερά.
Κ. Οἴμοι· γελῶμαι· κερτομεῖτέ μ' ἐν κακοῖς.
Χ. Ἀλλ' οὐκ ἔτ'· ἀλλὰ πρόσθεν οὗτος ἐστι σου.
Κ. Ὦ παγκάκιστε, ποῦ ποτ' εἶ; Ο. Τηλοῦ σέθεν·
Φυλακαῖσι φρουρῶ σῶμ' Ὀδυσσέως τόδε.
Κ. Πῶς εἶπας; ὄνομα μεταβαλὼν καινὸν λέγεις;
Ο. Ὅπερ γ' ὁ φύσας μ' ὠνόμαζ' Ὀδυσσέα.
Δώσειν ἔμελλες ἀνοσίου δαιτὸς δίκας·
Κακῶς γὰρ ἂν Τροίαν γε διεπυρωσάμην,
Εἰ μή σ' ἑταίρων φόνον ἐτιμωρησάμην.
Κ. Αἶ, αἶ· παλαιὸς χρησμὸς ἐκπεραίνεται·
Τυφλὴν γὰρ ὄψιν ἐκ σέθεν σχήσειν μ' ἔφη,
Τροίας ἀφορμηθέντος· ἀλλὰ καὶ σέ τοι
Δίκας ὑφέξειν ἀντὶ τῶνδ' ἐθέσπισε,
Πολὺν θαλάσσῃ χρόνον ἐναιωρούμενον.
Ο. Κλαίειν σ' ἄνωγα· καὶ δέδραχ', ὅπερ λέγω.

Habentes, ſtant. C. Ad utram manum?
C. Ad dextram. C. Ubi? C. Ad ipſam
petram.
Habes? C. Malum certe ad malum; cranium
Impingens fregi. C. Jam te effugiunt.
C. Non hac; quandoquidem hac dicebas.
C. Non hac dico.
C. Quomodo igitur? C. Circumeunt te ad ſiniſtram.
C. Hei mihi, irrideor: ridetis me in malis.
C. Sed non jam amplius: ſed Nemo eſt ante te.
C. O peſſime, ubi es? U. Procul a te,
Cautione cuſtodio corpus hoc Ulyſſis.
C. Quid dixiſti? an mutato priore nomine novum
Dicis? U. Quod qui genuit me, nominavit Ulyſſem.
Daturus eras impii cibi poenas.
Aegre enim Trojam inflammaſſem,
Si te propter necem ſociorum ultus non eſſem.
C. Heu, heu, antiquum oraculum perficitur.
Me enim a te excaecatum iri dicebat,
A Troja redeunte: ſed et te
Poenas daturum pro his praedixit
Longum in mari tempus jactatum.
U. Plorare te jubeo, et feci quod dico.

Ego autem ad littus vado, et navis ſcapham
Impellam ad mare Siculum, et in meam patriam.
C Nequaquam, quia te, abrumpens ab hoc ſaxo
Aliquid, *tuis* cum nautis conteram jaculatus.
Surſum autem in collem ibo, quamvis ſim caecus,
Per utrinque hiantem rupem hanc ambulans pedibus.
C. Nos vero navigationis-ſocii hujus Ulyſſis
Exiſtentes, poſthac Baccho ſerviemus.

FINIS.

Ἐγὼ δ' ἐπ' ἀκτὰς εἶμι, καὶ νεὼς σκάφος
Ἥσω 'πὶ πόντον Σικελὸν, ἔς τ' ἐμὴν πάτραν.
Κ. Οὐ δῆτ', ἐπεί σε, τῆσδ' ἀποῤῥήξας πέτρας,
Αὐτοῖσι σὺν ναύτῃσι συντρίψω βαλών.
Ἄνω δ' ἐπ' ὄχθον εἶμι, καίπερ ὢν τυφλὸς,
Δι' ἀμφιτρῆτος τῆσδε προσβαίνων ποδί.
Χ. Ἡμεῖς δὲ συνναῦταί γε τοῦδ' Ὀδυσσέως
Ὄντες, τολοιπὸν Βακχίῳ δουλεύσομεν.

ΤΕΛΟΣ.